

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MARCO TABILIO

MARCO POLO

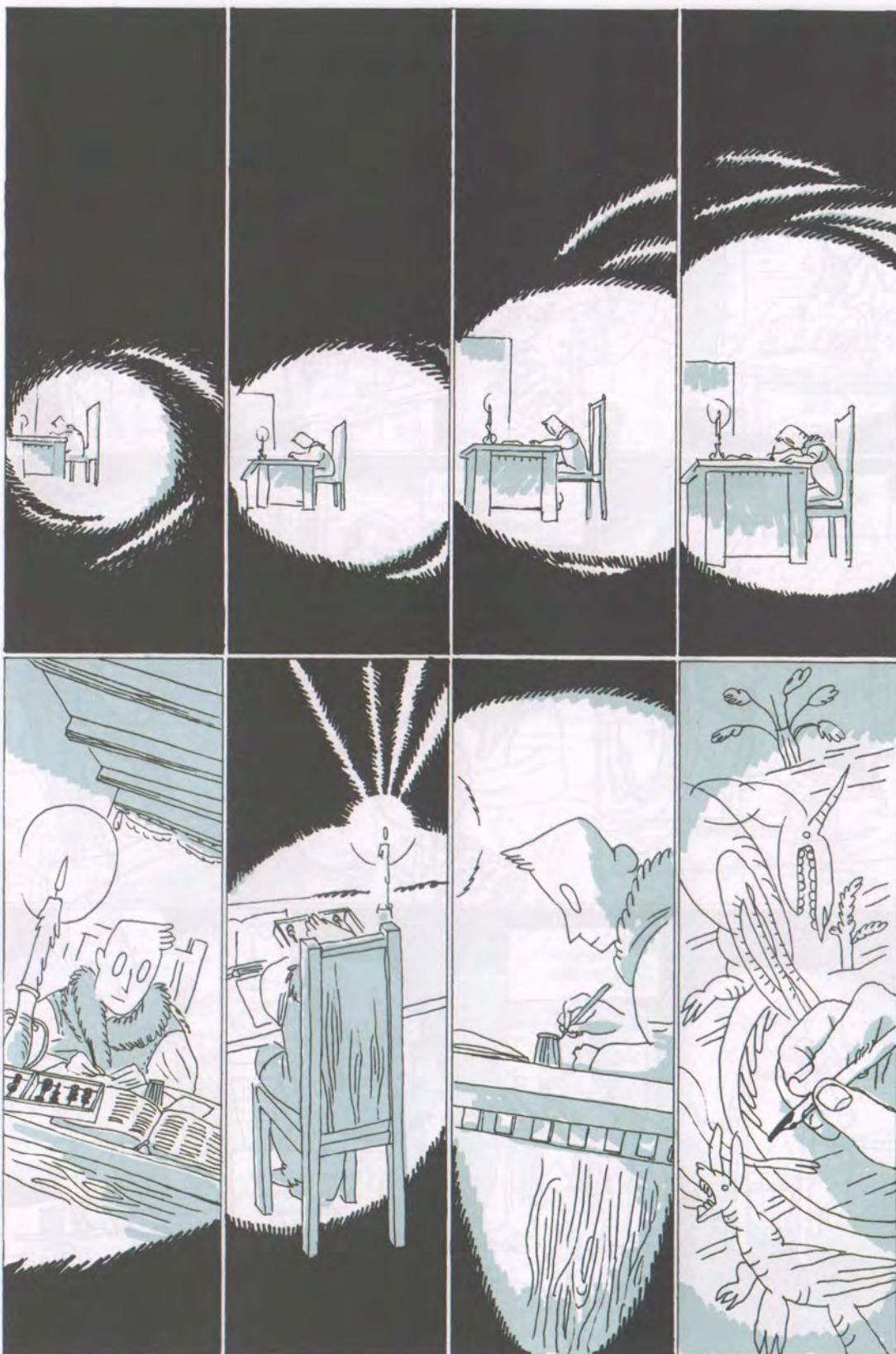
ipek yolu

ALFA® | ÇİZGİ ROMAN

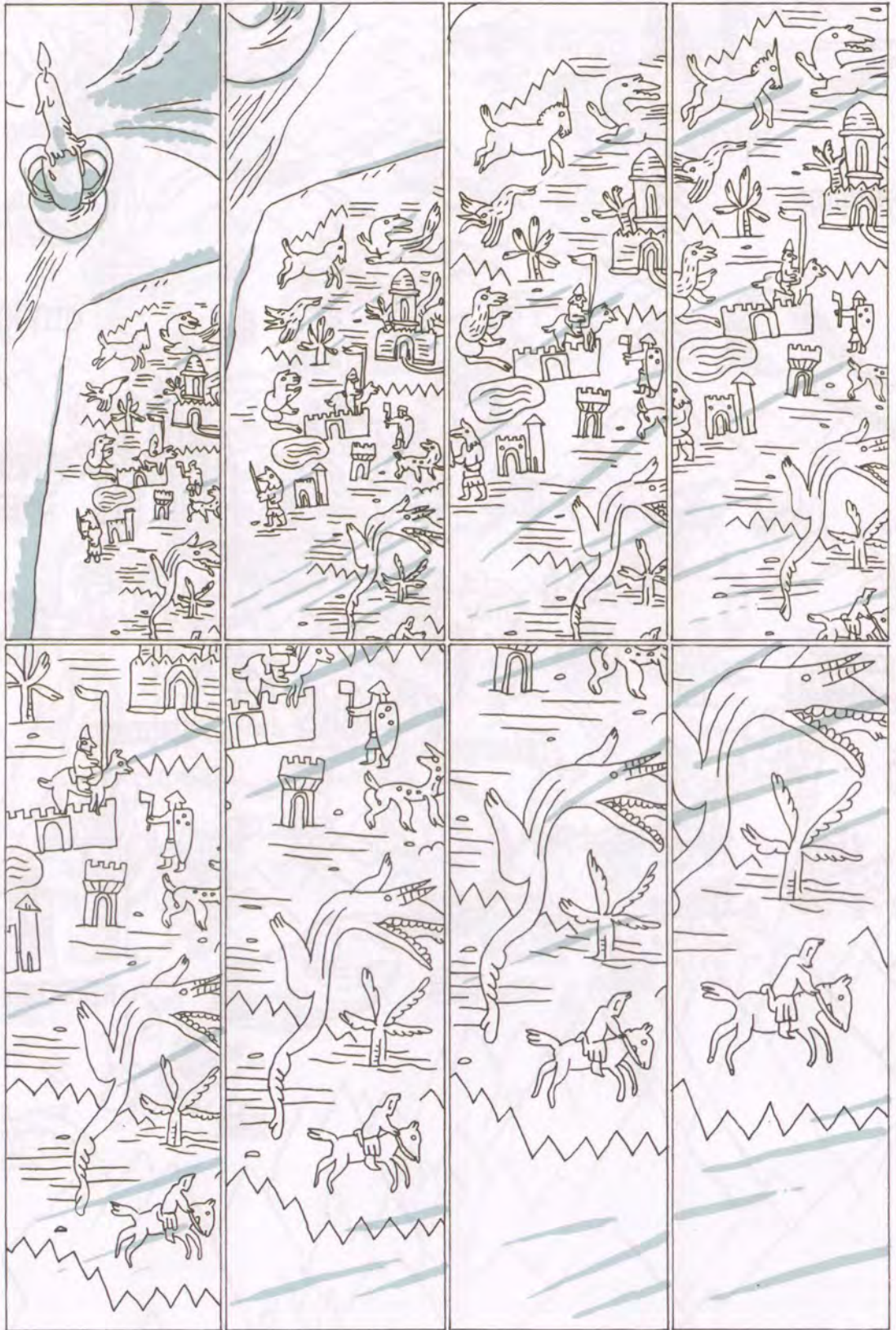
少小離家老大回，
鄉音無改鬢毛衰；
兒童相見不相識，
笑問客從何處來。

Köyden ayrıldığımda gençtim, şimdi yaşlandım ve geri döndüm.
Aksanım değişmedi ama saçım seyrekleşti.
Rastladığım çocuklar beni tanımıyor.
Bana gülerek "Bayım, nereden geliyorsun?" diye soruyorlar.

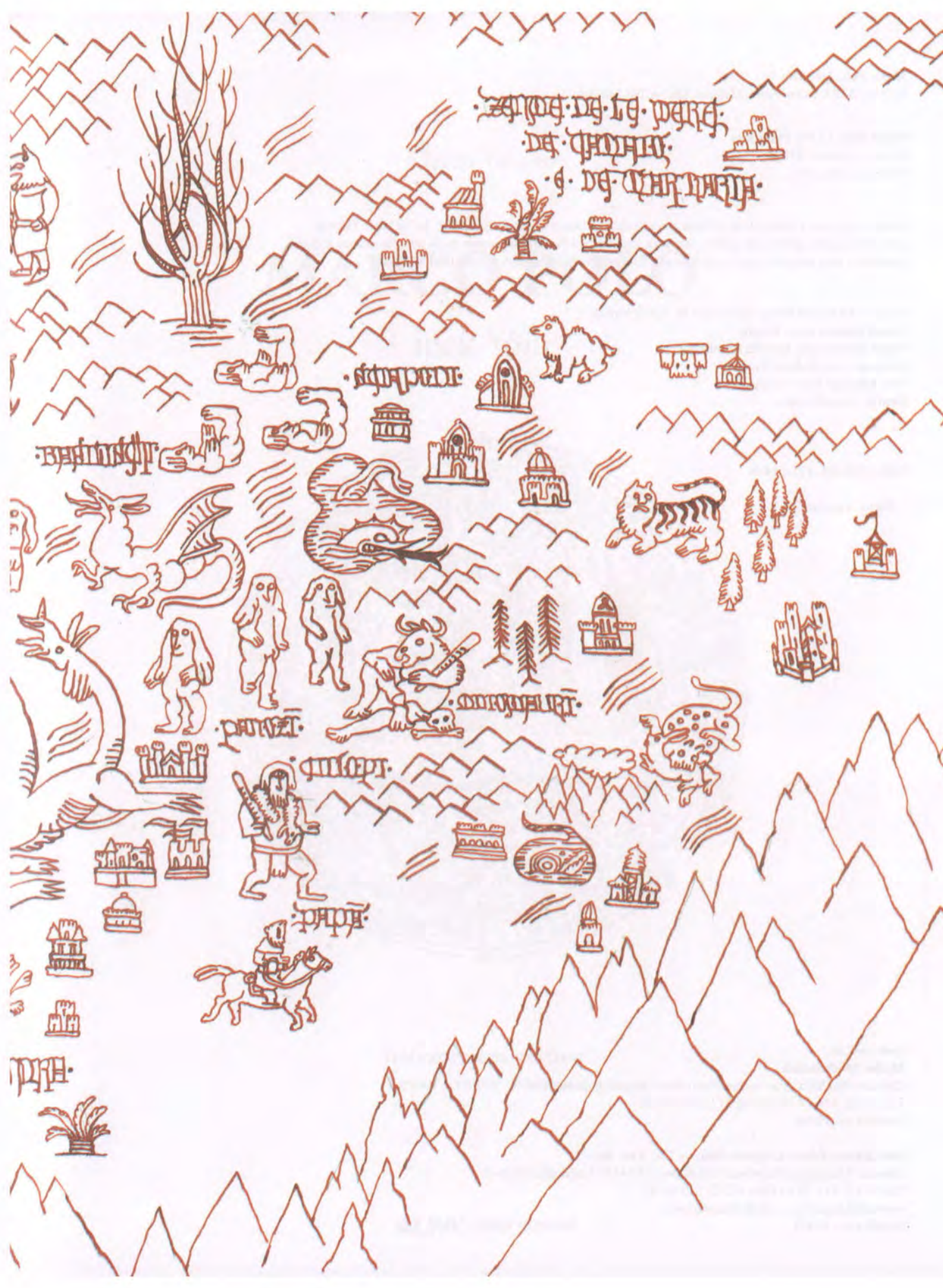
賀知章 HE ZHIZHANG (Y. 659 - 744), 鄉偶書 *Eve dönünce*.

सप्तमः दशः १९ पञ्चमः
दशः पञ्चमः
१९ दशः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

सप्तमः पञ्चमः

Marco Polo, İpek Yolu

© 2016, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Marco Polo, La Via Della Seta

© Marco Tabilio, 2015

© BeccoGiallo, 2015

Kitabın tüm yayın hakları Kalem Ajans aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Çeviren Leyla Tonguç Basmacı

Son Okuma Elmas Gezgin

Grafik Muzaffer Aysu

ISBN 978-605-171-514-8

1. Basım: Haziran 2017

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftelhavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 34110 Cağaloğlu İstanbul

Tel: (0212) 511 53 03 Faks: (0212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

Marco Tabilio

MARCO POLO

İpek Yolu

İtalyancadan çeviren
Leyla Tonguç Basmacı

ALFA® ÇİZGİ ROMAN

Büyük Han
beni soruyor.

Hanbalık tahtında
oturan Kubilay, kedi
gözleriyle beni süzüyor.

Yanında Matteo amcamla
babam Gregorio var,
ama görüntüleri her
zamanki gibi değil.

Şehir onun içinden geçiyor.
Sokaklar onun damarları,
evler de sinirleri.

Şimdi her şey çölün
tozunda kaybolup
gidiyor.

Kapüşonlu Tibetli bir rahip
benimle konuşuyor, ama ne
dediğini anlamıyorum.

Bu yığılından dışarıya
Cengiz Han'ın hayalet
ordusu akıyor.

Giysileri düşüyor, ama o
bir rahip değil, bir kadın.

Şimdi uzuvları suya
karişan süt gibi
eriyor.

Vahşi hayvanlara
dönüşüyorlar.

Cenova, 1298.

Sayıklıyordu.

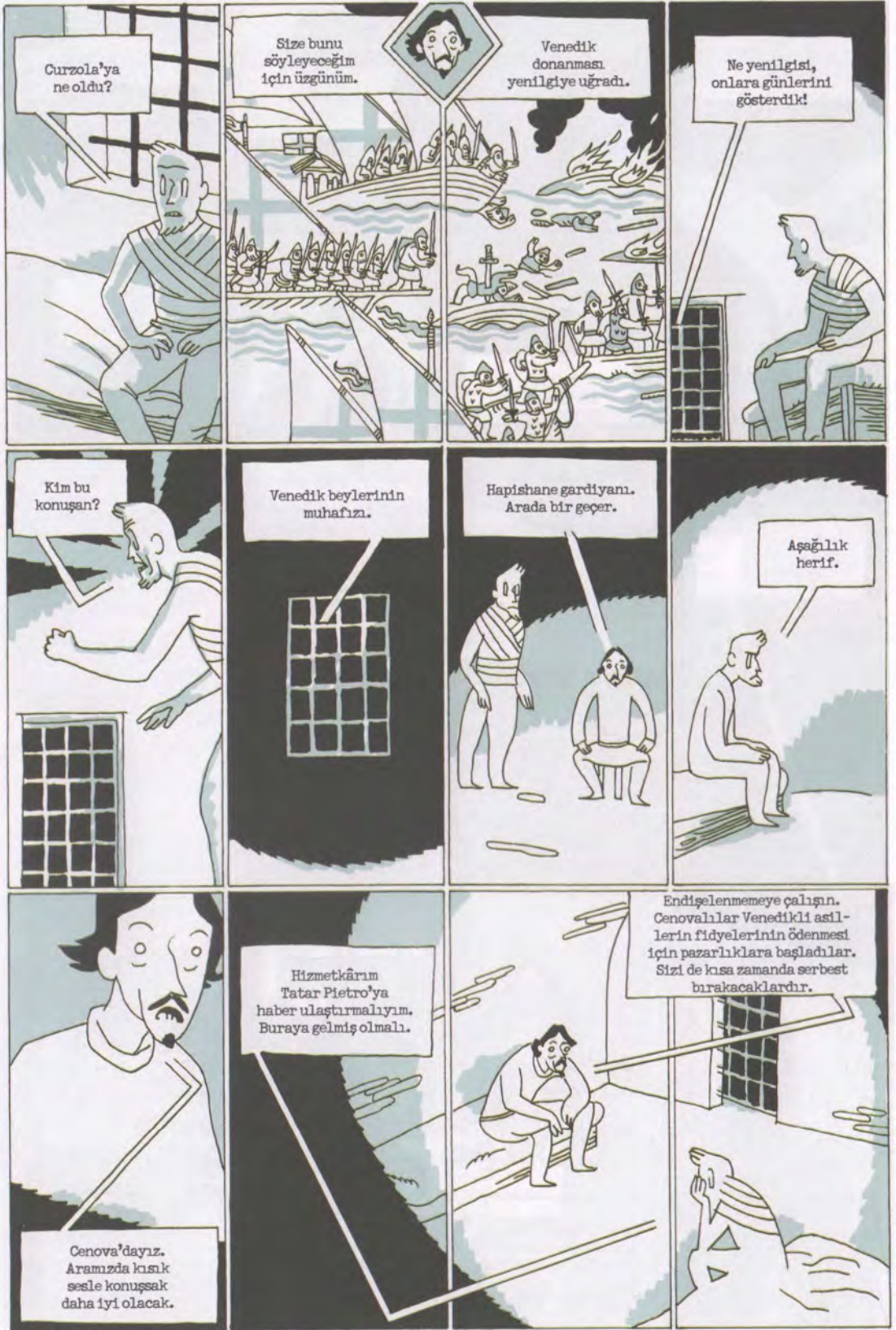
Topraklardan,
kalelerden,
insanlardan ve
hayvanlardan söz etti.

Kataylıların
dilini konuştu.

Bay Polo,
beni duyuyor
musunuz?

Evet, ama az,
sanki
uzaklardasınız.

Evet, oraya gittim.
Katay'da da, başka birçok
yerde de bulundum.

Ama insanlar genel-
de anlattıklarına
pek inanmaz.

Hatta bazen ben de gerçek-
ten oraya gittim mi diye
kendime sorarım. Acaba bir
rüya mı gördüm veya zihnim
mi aldandı?

Bazıları beni deli sanır.
Bazıları da anlattıklarımı dinler...

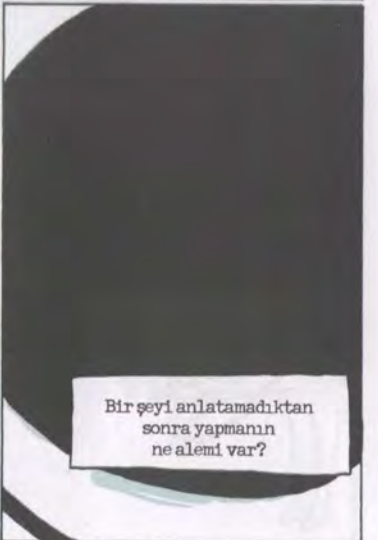
... ama bana inananlar
bu öyküyü tarihin ayrı
bir bölümüne kaldırıyorlar.

Sonra da benimle
başka konularda
konuşuyorlar.

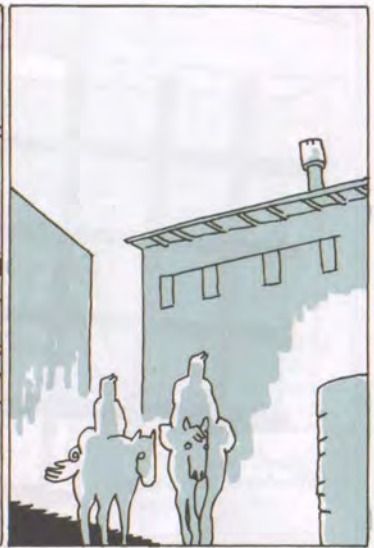

Beni anlayamıyorlar.

Bir şeyi anlatamadıktan
sonra yapmanın
ne alemi var?

Venedik, 1269.

Çocuk, Bayan Polo'yu çağır.

Efendim?

Beyin geri döndüğünü haber ver lütfen.

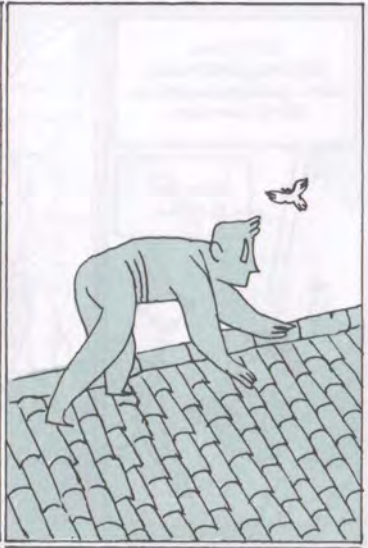

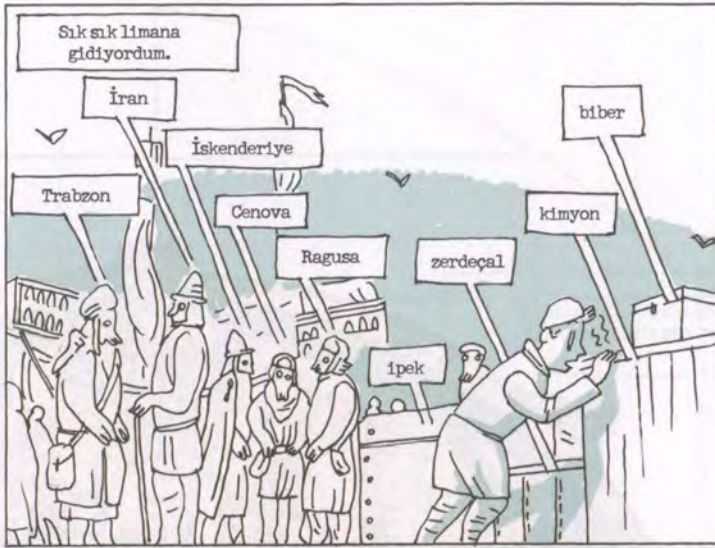
Doğudan, Büyük Han'ın yurdundan geri döndü.

the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st

The 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st

The 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st

The 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st
of the 1st of the 1st of the 1st

Ben bir şövalyeyim.

Kutsal Kâse'yi arayan Parsifal'le birlikte at biniyorum.

Ama benim atım küçük bir Tatar atı, arkadaşımınki devasa boyutlarda çok güzel bir doru.

Ve benim ıslıl ıslıl bir kılıcım yok...

... onun yerine Han'ın süvarilerinin donanımına sahibim.

Çam ağaçlarının ortasında attan iniyoruz.

Parsifal nedense bana kızgın.

Ama ben isyan ediyorum.
Ne yapacağımı biliyorum
ben, geri zekâlı şövalye.

Sende beyin yerine
yuvarlak masa var!

Parsifal korkuyor.

Ve ağlamaya başlıyor.

Kendimi suçlu hissediyorum.
Durumu düzeltmeye çalışıyorum.

Şimdi Parsifal'ın yüzü, babamın yüzü.

Birbirimize sarılıyoruz. Beni affetti.

Ama benim azabım sürüyor.

Günaydın.

Kimsiniz?

Amiral Lamba Doria.

Ne istiyorsunuz?

Venedik kadırgalarının kaptanlarını ziyaret ediyorum.

Amiral Andrea Dandolo'ya ne oldu?

Onlara hapisanelerimize hoş geldiniz diyorum.

Öldü.

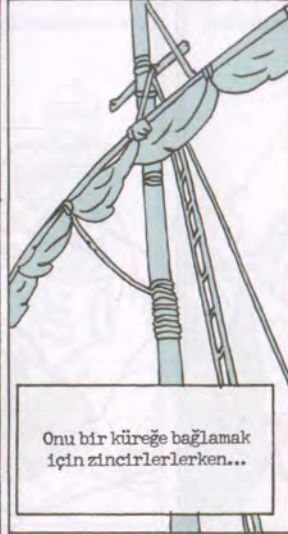
Yakalanınca onu gemime getirttim.

... ana direğe doğru koşup kafasını kırdı. Şerefli bir ölümdü zannedersem.

Onu bir küreğe bağlamak için zincirlerlerken...

Gelip bize bunları
anlatmak size büyük
memnuniyet veriyor
olmalı.

Öyle
umuyordum.

Ama değil.
Bir şey
hissetmiyorum.

Oğlum
çarpışma
sırasında
öldü.

Karanlık suların
derinliklerine
gömülmesini
emrettim.

Bir insan için
en onurlu gömülme
şekli bu.

Bugün düşmanlarımın
yenilmiş halini
görmek istedim.

Ama işe
yaramıyor.

Hayır, beni
rahatlatmıyor.
Ama öyle olacağını
ummuştum.

Toparlanmaya
bakın. Siz değerli
bir mahkûmsunuz.

Kollarınızı kaldırın.

Yazdın mı?

Evet, mükemmel oldu.

Daha iyisiniz. Şansınız varmış. Size daha hafif bir pansuman yapacağım.

Teşekkür ederim, doktor bey.

Görevim. Kaptan Doria mahkûmlarına önem verir.

Ama bir tek biz beylere herhalde. Böylece fidyelerimiz ödendiği zaman ayakta durabileceğiz.

Bahse girerim sıradan erler yerin altındalar, onlara sadece ekmeğe ve su veriliyor.

Olabilir de, olmayabilir de. İyi günler.

Devam edelim mi?

Evet, nerede kalmıştık?

Bu harika bir başlangıç oldu.

Venedik'te bıraktığım aşık bir kadın. Sen ne yazıyorsun, Bay Rustico?

Neden, öyle değil miydi?

Ben hiç böyle bir şey demedim.

Ama bir kadın vardı, değil mi?

Şey, evet. Ama bunu
nereden bildin
anlamıyorum.

On yedi yaşındaydım.
Ona oradan
ayrılmayacağıma
söz vermiştim.
Ama ayrıldım.

Bunun Doğuyla ne
ilgisi var,
anlamadım.

Merak etme,
sen devam et.

Adı
Angiolina'ydı.

Büyük bir beyin
üçüncü kızıydı,
ya manastıra kapanacaktı,
ya da bir asilzadeyle
evlenecekti,
ama o ben değildim.

Ama bizim için
fazla geç olmadan
hayattan biraz zaman
çalmayı başardık.

Bunları yazma.

Döndüğümde
onunla karşılaştım.
Evlenmişti.
Beni tanımadı.

Bana anısı kaldı,
onu gizlice canlı
tutuyorum. Herkes
uyurken geceleri
büyüyen küçük bir
bitki gibi.

Anlatımın çok
başarılı, biliyor
musun? Biçim
mükemmel değil, ama...

Yazmadın,
değil mi?

Hayır,
hayır...

Tatarca öğrendiniz mi?

Evet, biraz.
Ama genelde Farsça
bilmek yetiyor.

Tatarca bir şeyler
söyler mısınız?

Бирәкәй сүрмүш
олабиләр. Ама инсанларын
ве крallarын һәрәкәтләрин
гүн бе гүн гөз өнүнә
алмак лажым.

Ne güzel söyledi! Ah!

Katay'a gitmek için kaç
gün yürümek gerekiyor?

Duydun mu, Zanin?
Amcaların Tatarca
biliyor.

Bizim gidişimiz çok
sürdü çünkü Saray'a ve
Buhara'ya uğradık.

Bana Chioggia
lehçesi gibi geldi.

Birkaç yıl sürmüş
olabilir. Ama insanların
ve kralların hareketini
gün be gün göz önüne
almak lazım.

Tatarca,
Zanin!

Büyük Han'ın
krallığı nasıl bir yer?
Pekiye sarayı?

Биләбеләбеләбелә!

Tarif etmesi zor.

Büyük Han'dan
korkuyor musun
sen?

Her şey devasa. Güzel
olan her şey muhteşem.

Һан һан!

Çirkin olan her şey de kocaman ve korkunç.

İran'dan sonra neresi var? Rusya'da ne dil konuşuluyor? Yeryüzü Cenneti'ni buldunuz mu?

Papayla ilgili mesele nedir?

Büyük Han bizden elçi olmamızı istedi. Papanın Hristiyan doktrini konusunda bilgili yüz alim göndermesini istiyor.

Alimleri ona götürmek için oraya dönmemiz lazım.

Yeni bir yolculuk.

Ne? Oraya dönmek mi?

Niccolo, neden burada kalamayacağınızı bana söyler misin?

Kardeşim...

Ticaret yapmak için Venedik size yetmiyor mu?

Konstantinopolis de mi yetmiyor? Sizin bir eviniz yok mu?

Zanin, benimle Büyük Han'ın sarayına gelecek misin?

Doğu'da insanın hayal bile edemeyeceği fırsatlar var.

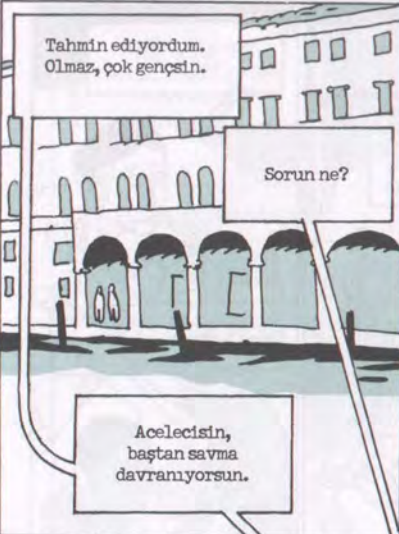
Bu, kaçırılmayacak bir fırsat.

Verona'ya kadar gitseniz yeter, orada da adı Han'a benzeyen biri var!

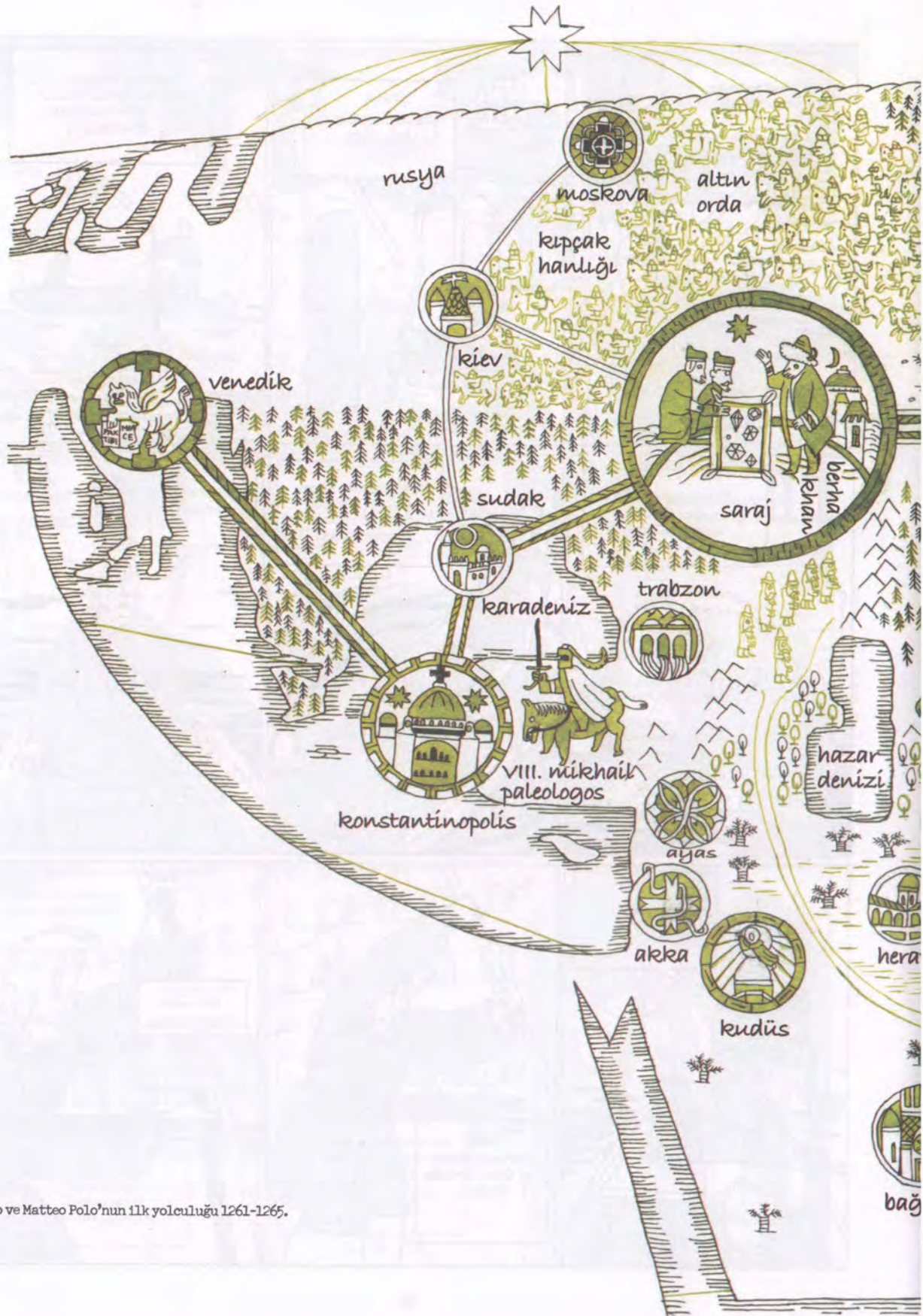

Senin bir oğlun yok mu?

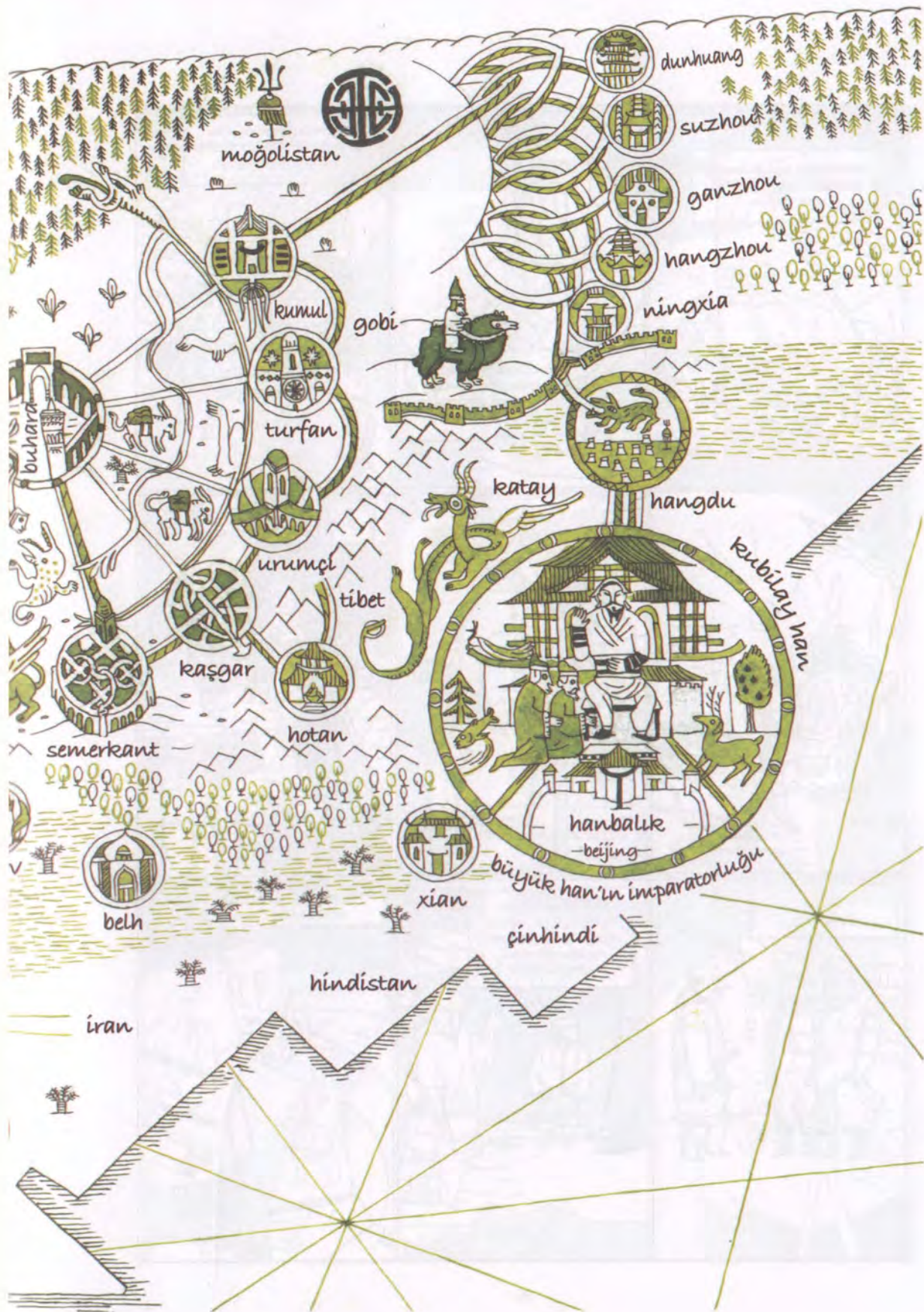
Yanlış bir şey mi söyledim? Esprilerime hiç değilse sen gülüyorsun, değil mi?

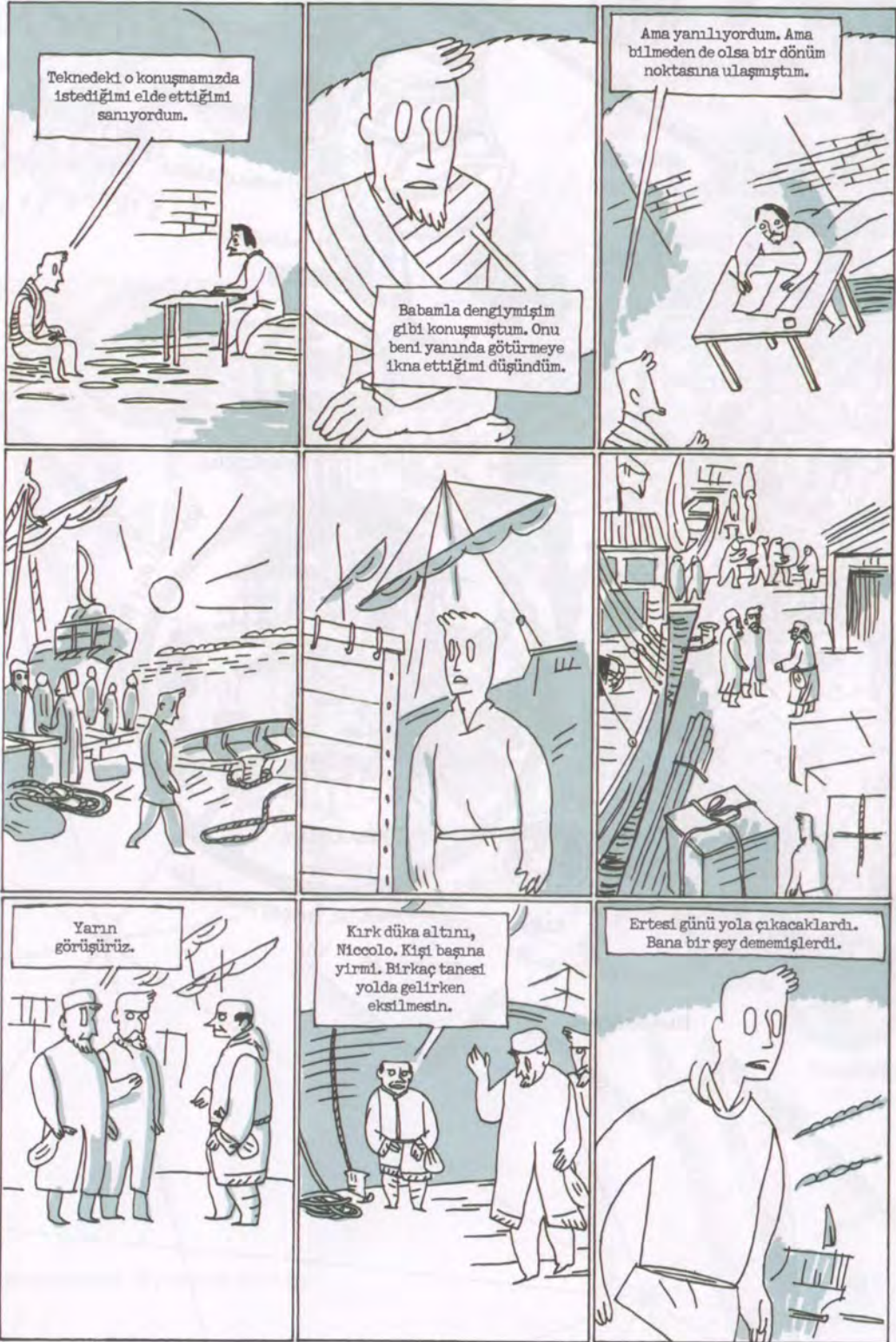

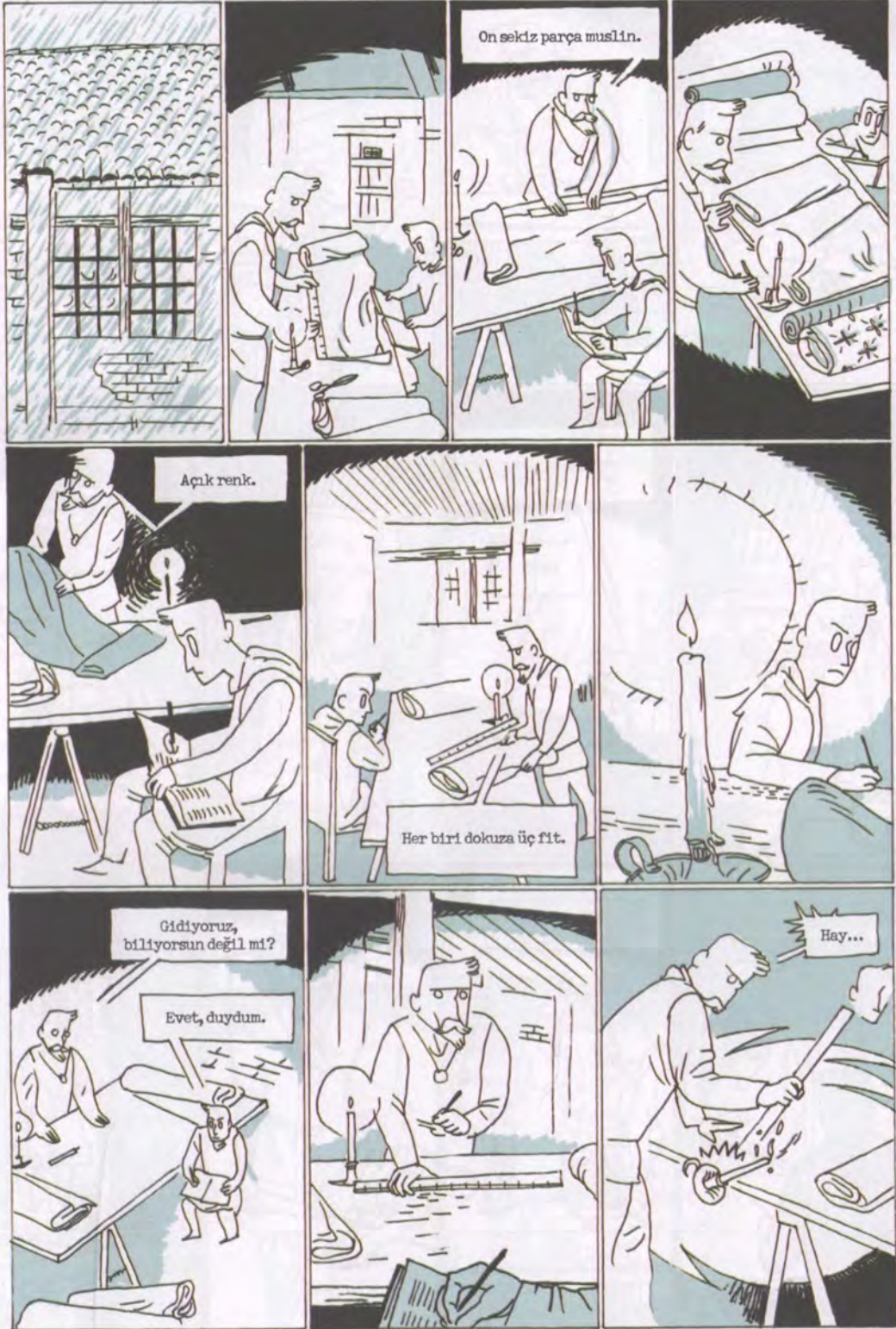

Niccolo ve Matteo Polo'nun ilk yolculuğu 1261-1265.

Ne oluyor burada?

Oğlan bizimle yola çıkmak istiyor.
Söz konusu bile olamaz.

Beni burada bırakmak istiyorsun.

Sen uzaklardayken diğer çocukların öldü!

Annemi de burada yalnız bıraktın ve öldü!

Bizimle gelmek mi istiyorsun? Gel o zaman.

Gel bakalım!

Ama hele bir sözümü dinleme. Bir daha böyle ortalığı birbirine katamazsın!

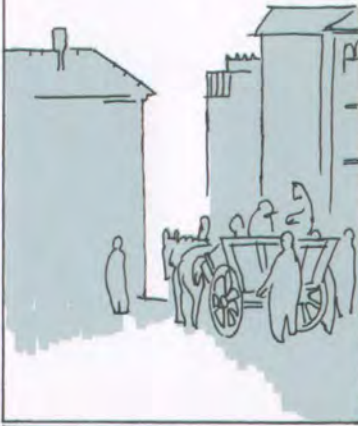

Yoksa nerede olursak olalım, Tanrı'nın huzurunda yemin ederim, seni geri gönderirim

Yola çıktığımız gün
hava güneşliydi.

Ama her şey, günlerce süren
yağmurdan dolayı ıslaktı.

Venedik gözleri kör eden
yansımalarla doluydu ve ona son bir
defa bakmamızı zorlaştırıyordu.

Yanlarında kaldığım amcamın
ailesiyle vedalaştım.

Zan'ın, uslu
olursan döndüğümde sana
Katay'dan bir hediye
getirim.

Onları bir daha
görüp görmeyeceğimi
bilmiyordum.

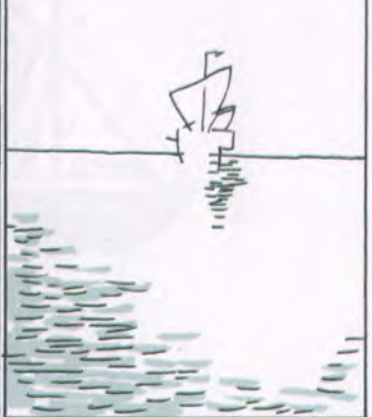
Akka'ya giden tüccarların
büyük kadirgasıyla
yola çıktık.

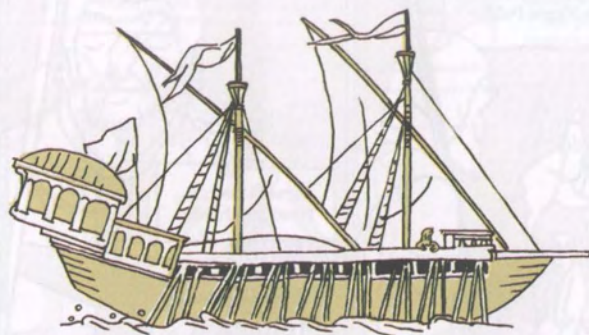
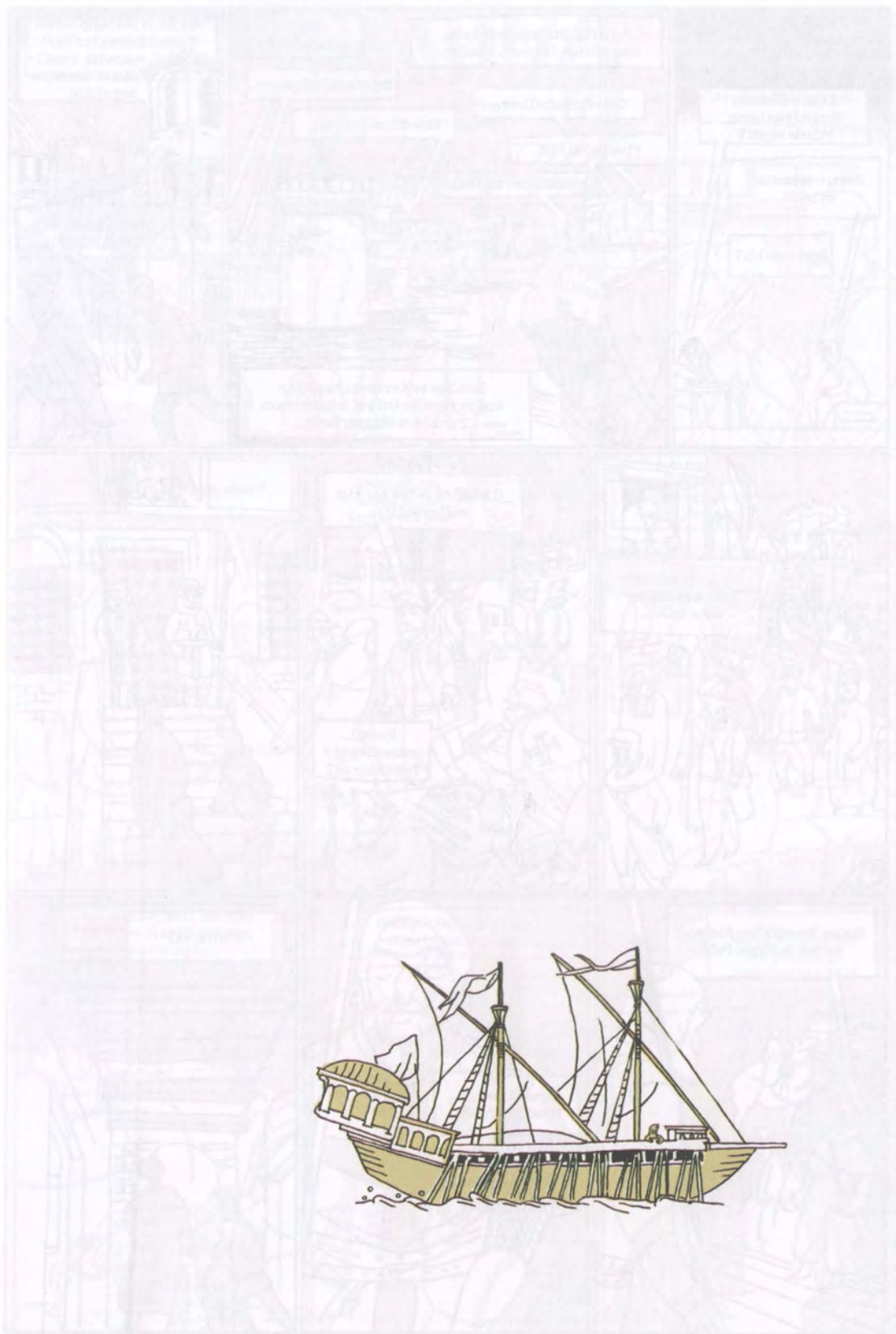

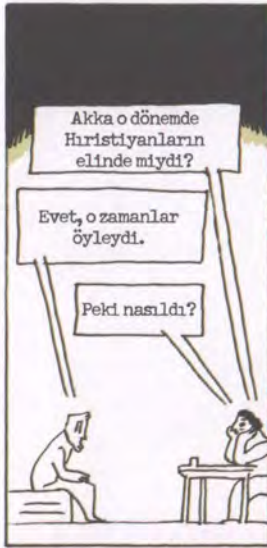
Günler boyu süren deniz yolculuğu
ve sessizlik. Gezinlerin sessizliğini
artık daha iyi anlıyordum. Yola
çıkan kelimeleri de ardında bırakır.

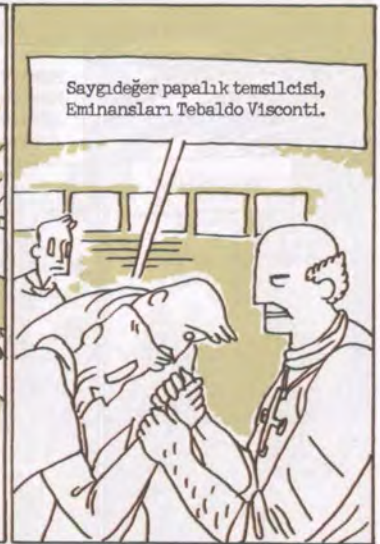
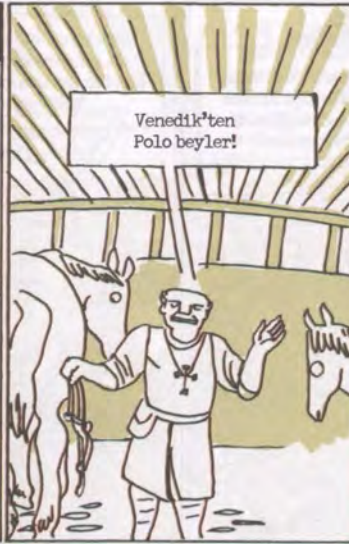

Babam yolculuğun tamamı
boyunca benimle
hiç konuşmadı.

Evet, tabii.

Büyük Han'ın bizi Papa huzurunda elçi olarak görevlendirdiğini de hatırlarsınız.

Ne rezalet. Hristiyan alemi neredeyse bin gündür İsa'nın vekilini bekliyor.

Böyle bir zamanda, Kudüs de kâfirlerin elindeyken... Hristiyan aleminin birleşip Haç'ı alması gerektiği bir zamanda.

Seçim bir parodiye dönüştü. Viterbolular bıkap usandı, kardinalleri saraya kilitlediler ve konsil salonunun tavanını açtılar ki başlarına yağmur yağınca sonuca daha hızlı varsınlar.

Efendim, kardinaler konsilin tamamı boyunca papalık gelirini alıyorlar. Bu durumda fazla aceleleri yoktur.

Eminansları, bu hergelenin kusuruna bakmayın!

Ha ha, nedenmiş? Hakikati söyleme cesareti ender bulunur bir erdemdir.

Hadi ama, sizin için ne yapabilirim?

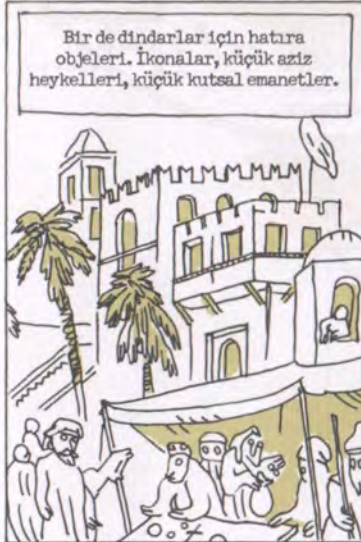

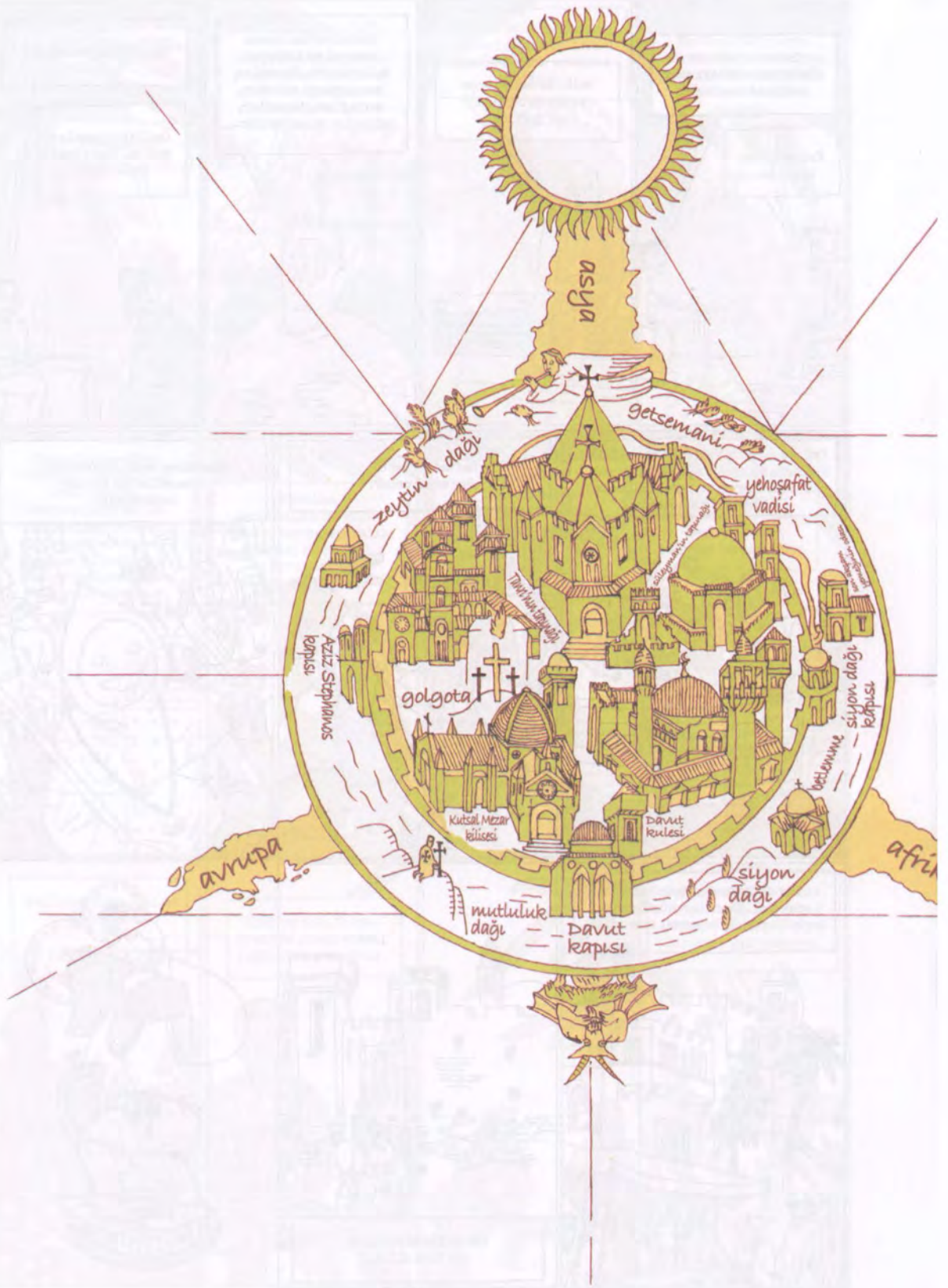
Kubılay Han, Kutsal Mezar'da yanan kutsal yağdan birazım ister.

Tamam. Bu kadar önemli bir görev için biraz yağ vermek lazım. Sizin için bir geçiş izni yazayım.

Kudüs hakkında
bilmediğin ne var ki,
ben anlatayım?

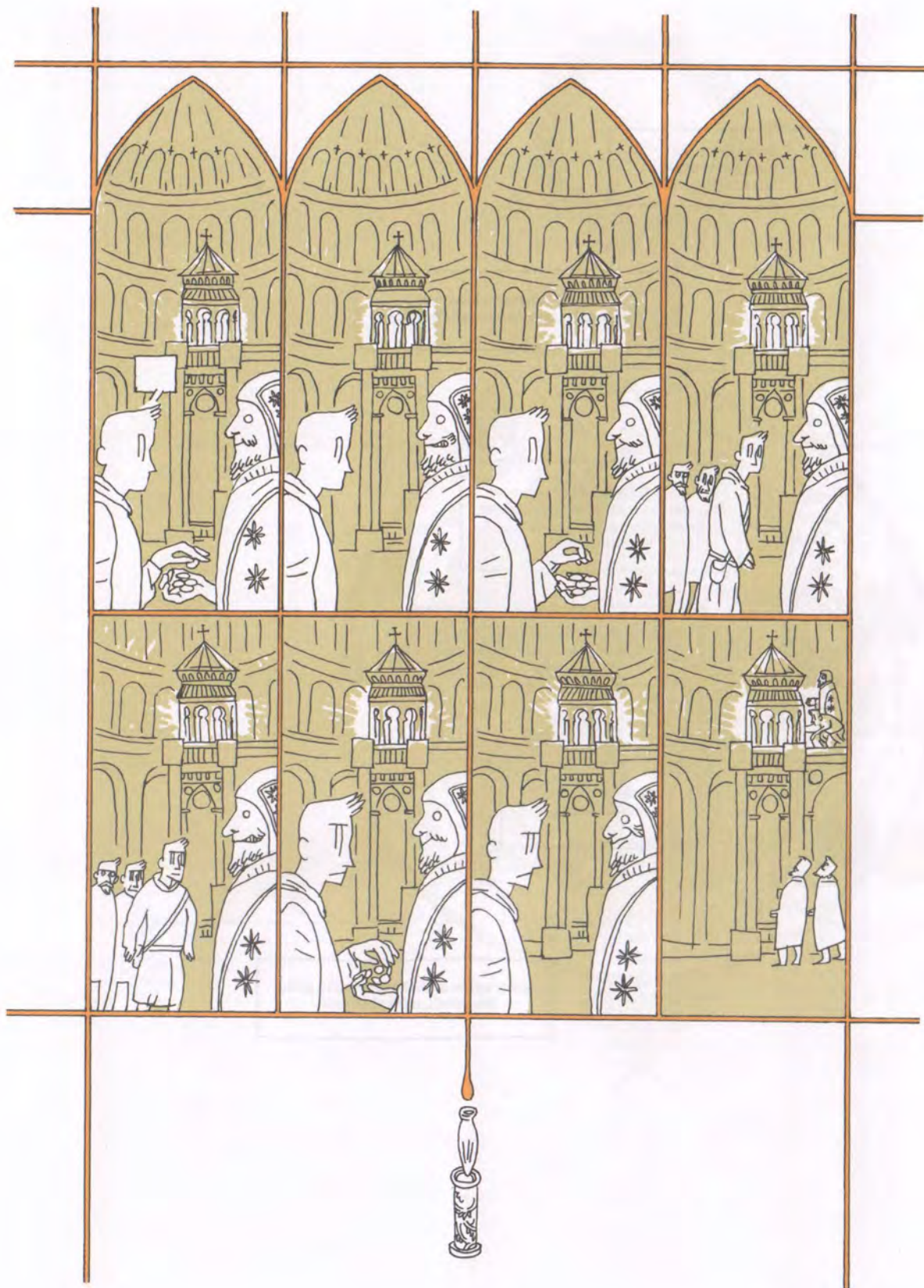
Zeytin Bahçesini, Mezarı ve
Golgota'yı sana nasıl tasvir edeyim?

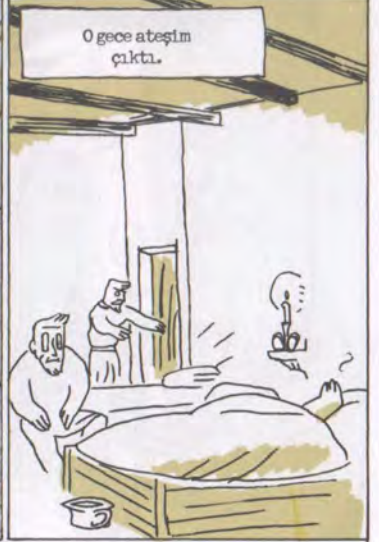
Süleyman'ın Tapınağı ve taştan ve
altından yapılmış camilerin görkemi
hakkında bilmediğin ne var ki,
ben anlatayım?

Eski surları, çanların, ilahilerin
ve müezzinlerin birbirine karışan
seslerini?

Kudüs hayatın boyunca
içine işlenmiş.

Şehir aynen senin hayal ettiğin gibi.
Her sokağı, her kulesi öyle.

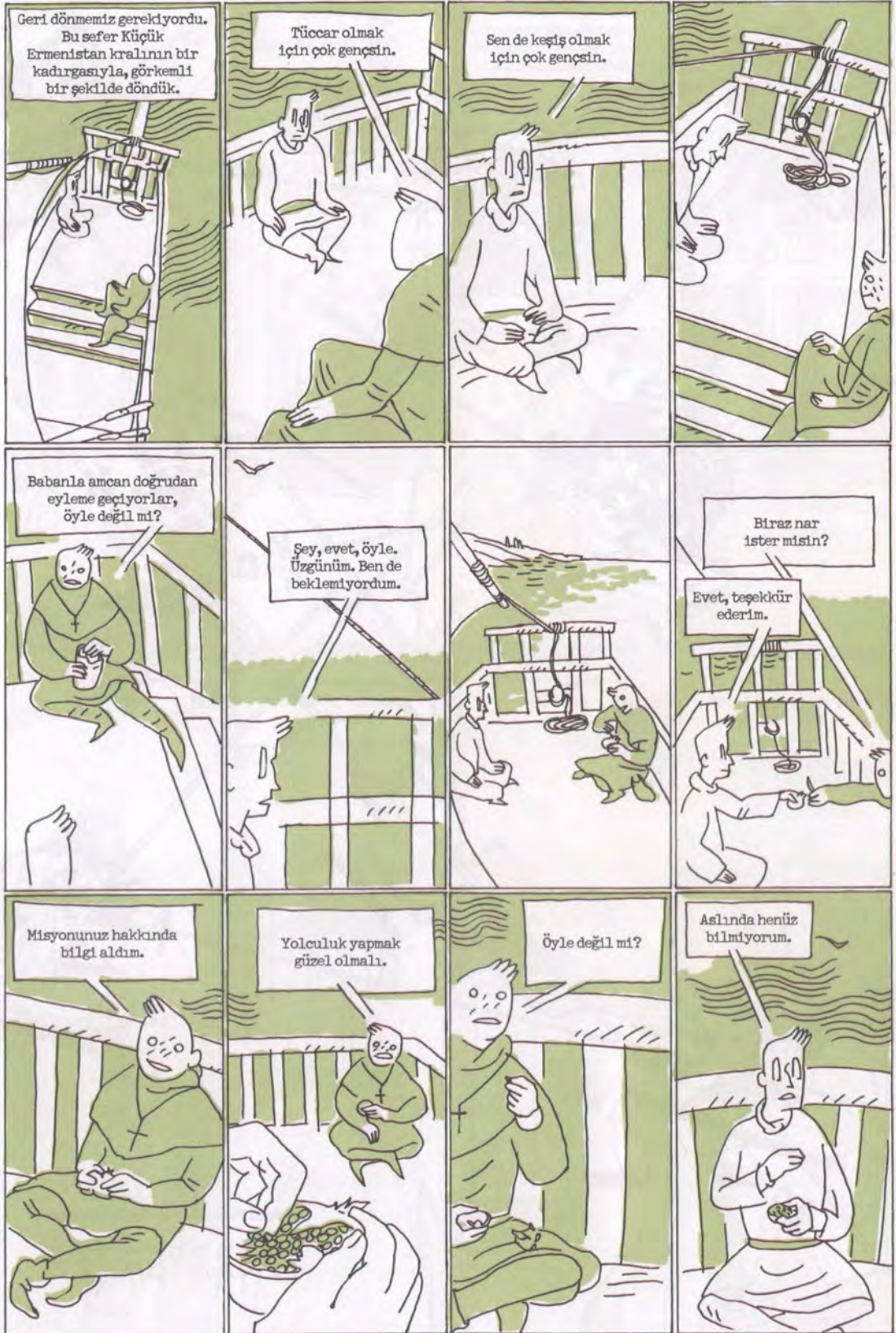

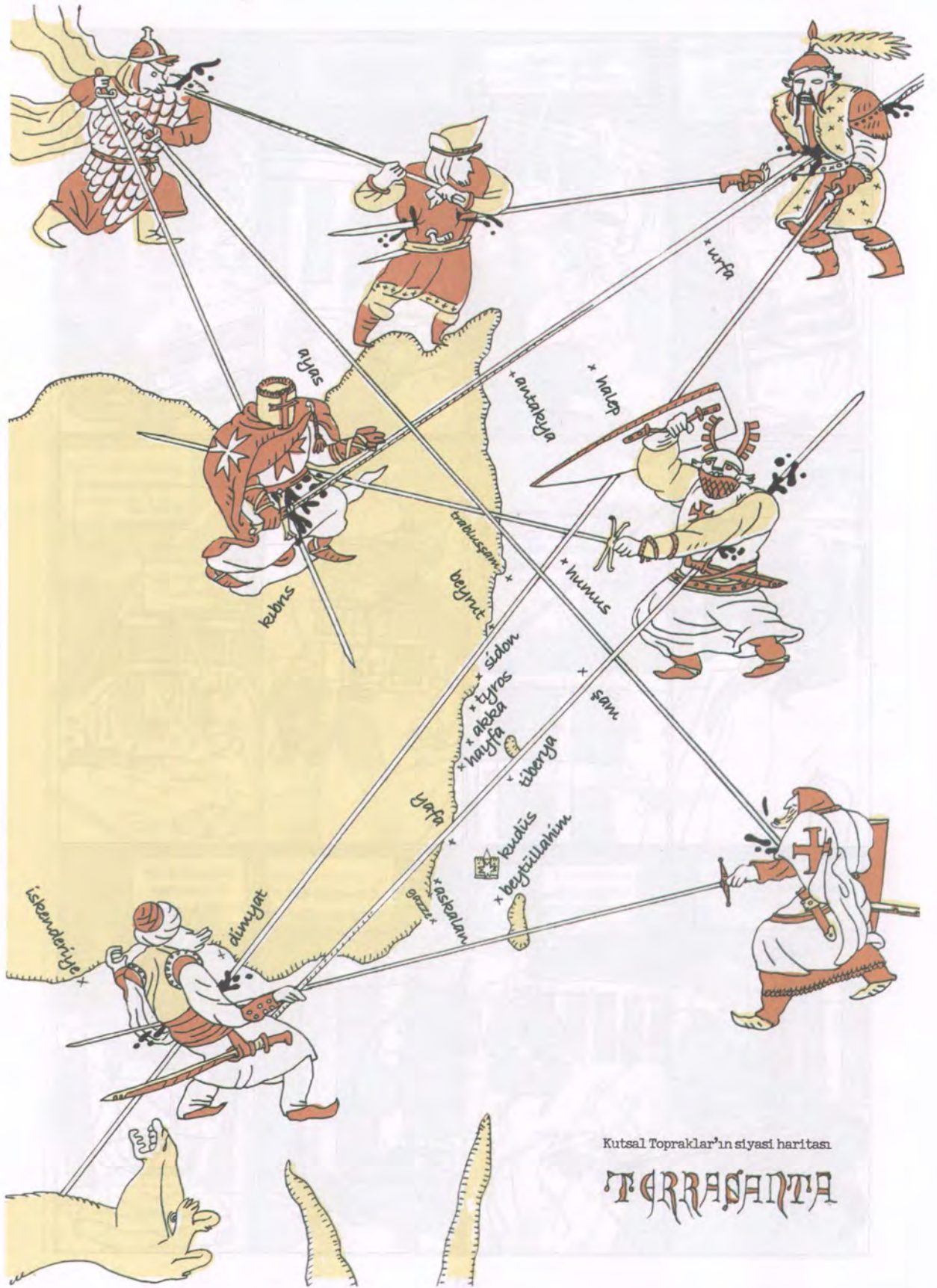

Kutsal Topraklar'ın siyasi haritası

TERRASANTA

İnanır mısın?

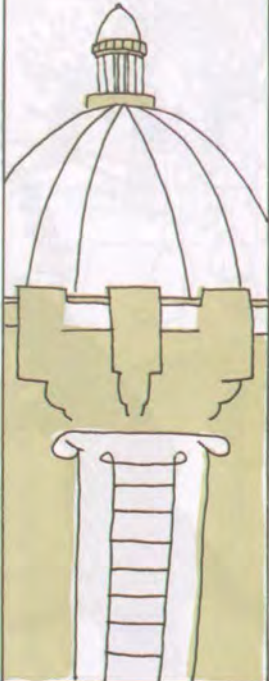
Papamın bize söyledik-
lerinden neredeyse hiçbir
şey hatırlamıyorum.

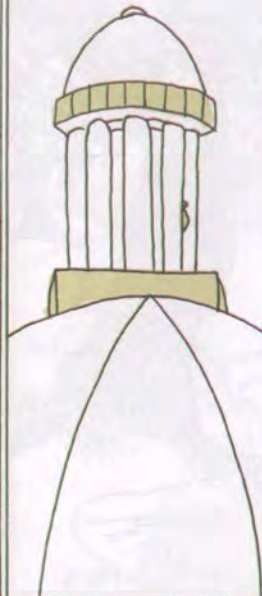
Kendinden ve yeni
halinden çekinir
bir hali vardı.

Zannederssem
bizi kutsadı..

Özellikle bana şefkat
dolu sözler söyledi,
galiba.

Tek bir cümlesini
hatırlıyorum.

Bundan sonra
herhalde atları tımar
edemeyeceğim.
Yazık.

Yola koyulduk.
O andan itibaren
oyalanmamalıydık.

Katay'a, Büyük
Kubilay Han'a
gidiyorduk.

Papa yanımıza bilge ve
uzman iki Dominikan
keşişi vermişti.

Kubilay Han'ın istediği
yüz alim değildi, ama
hiç yoktan iyiydi.

Yaşlı olan, Trablusşamlı
Guillaume, sessiz bir
insandı. Avrupa'da
okunsun diye Doğu
konusunda bir kitap
yazmak istiyordu.

Genç olanını zaten
tanıyorduk.

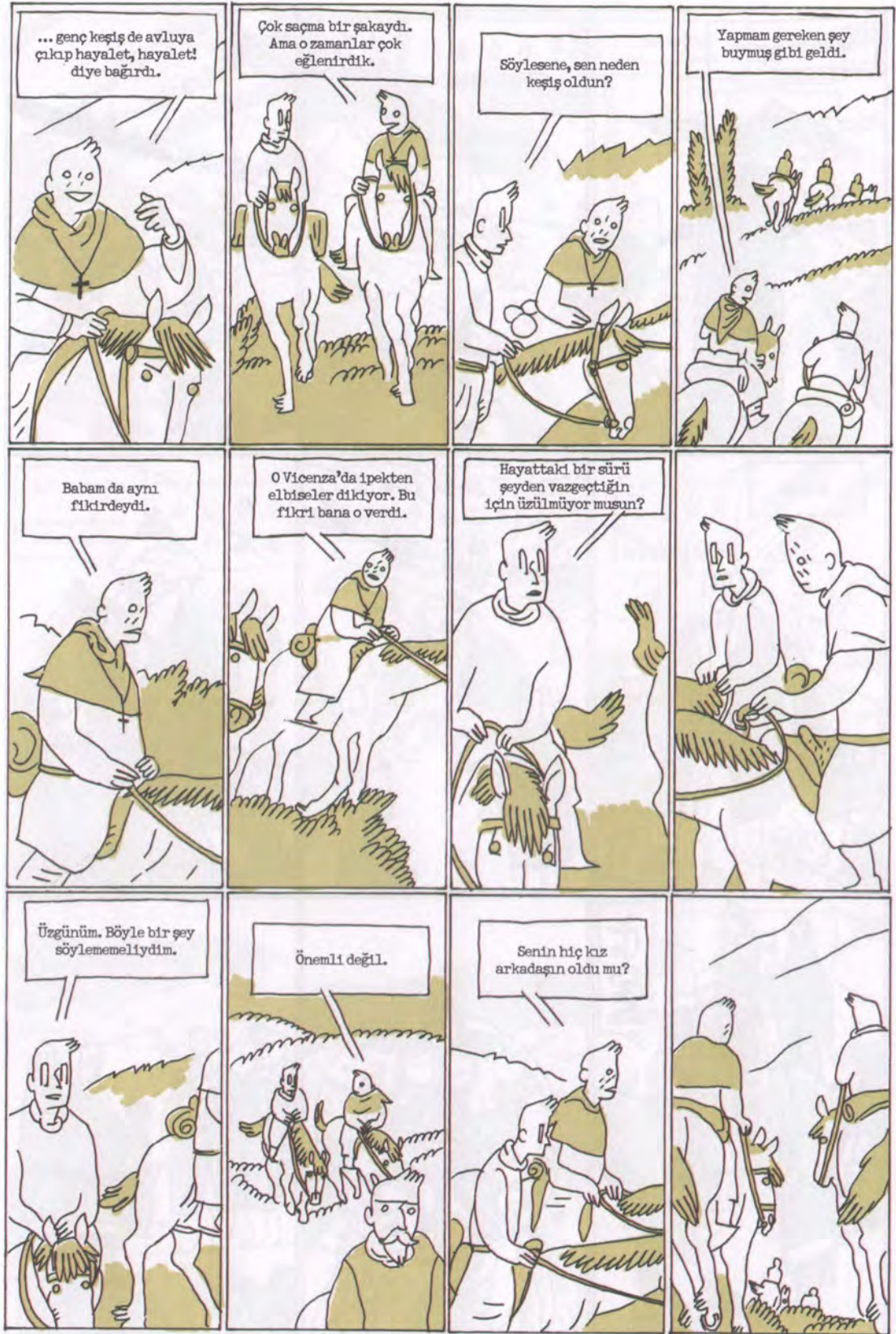

Nereye gidersek
gidelim, iki rahip her
sabah kahvaltı öncesi
kısa bir ayın
düzenliyordu.

Hiçbir zaman çok dindar
olmadım, bunu itiraf
etmem lazım. Ama o iki
iyimser insanla yolculuk
yapmak bana huzur
veriyordu.

*Gerçi çok önemli değil, ama var olmayan şeyler görmesi Trablusşamlı keşişi çok endişelendiriyor.

**Bu düşlerden kimseye söz etmedi. Yıllar önce, aklını kaybetmiş yaşlı bir zangoçla dalga geçirdi.

Moğolların yürümeyi öğrenmeden önce ata binmeyi öğrendiği söylenir.

Moğollar merhametsiz savaşçılardır.

Dövüşürlerken bizimkiler gibi demirle kaplı değildirler. Yanlarında sadece okla yay ve hafif kılıç taşırılar.

Hiçbir şey onları yormaz.

Buz gibi engin düzlüklerde ve kızgın çöllerde durmak bilmeksizin günlerce at binerler.

Az yerler, daha çok at eti ve mayalanmış sütüyle beslenirler.

Savaşçılar yiyecek bulamazlarsa kendi atlarının bir damarını keser, kanını içerler.

Korku dolu bir devirde doğduk.

Latinlerin toprakları üzerinde
Tatarların gölgesi hissediliyordu.

Doğu Avrupa'daki Hristiyan
krallıklarının yakıp yıkılmış, halkı
katletmiş, ırzına geçmişlerdi.

Bizde kiliseler dolup taşıyordu,
rahipler tövbekârlığı teşvik
ediyorlardı ve Kıyamet Günü'nün
yaklaştığını haber veriyorlardı.

Kime sorsan, sana kesin olarak
Deccal'ın geldiğini söylerdi.

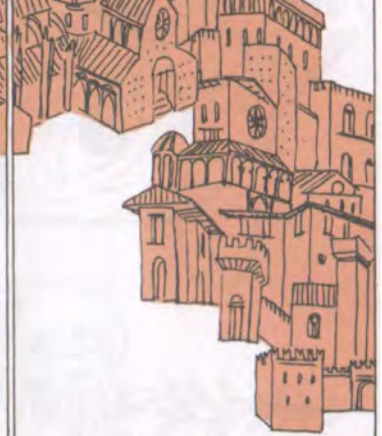

Derken Moğol ordası durdu ve bir
mucizenin gerçekleştiği sanıldı.

Moğollar Asya'ya düzen dayatmıştı.

Kervanların hepsi birden, bir
fıçının tıpası aniden açılmış gibi,
aynı anda dökülüyordu.

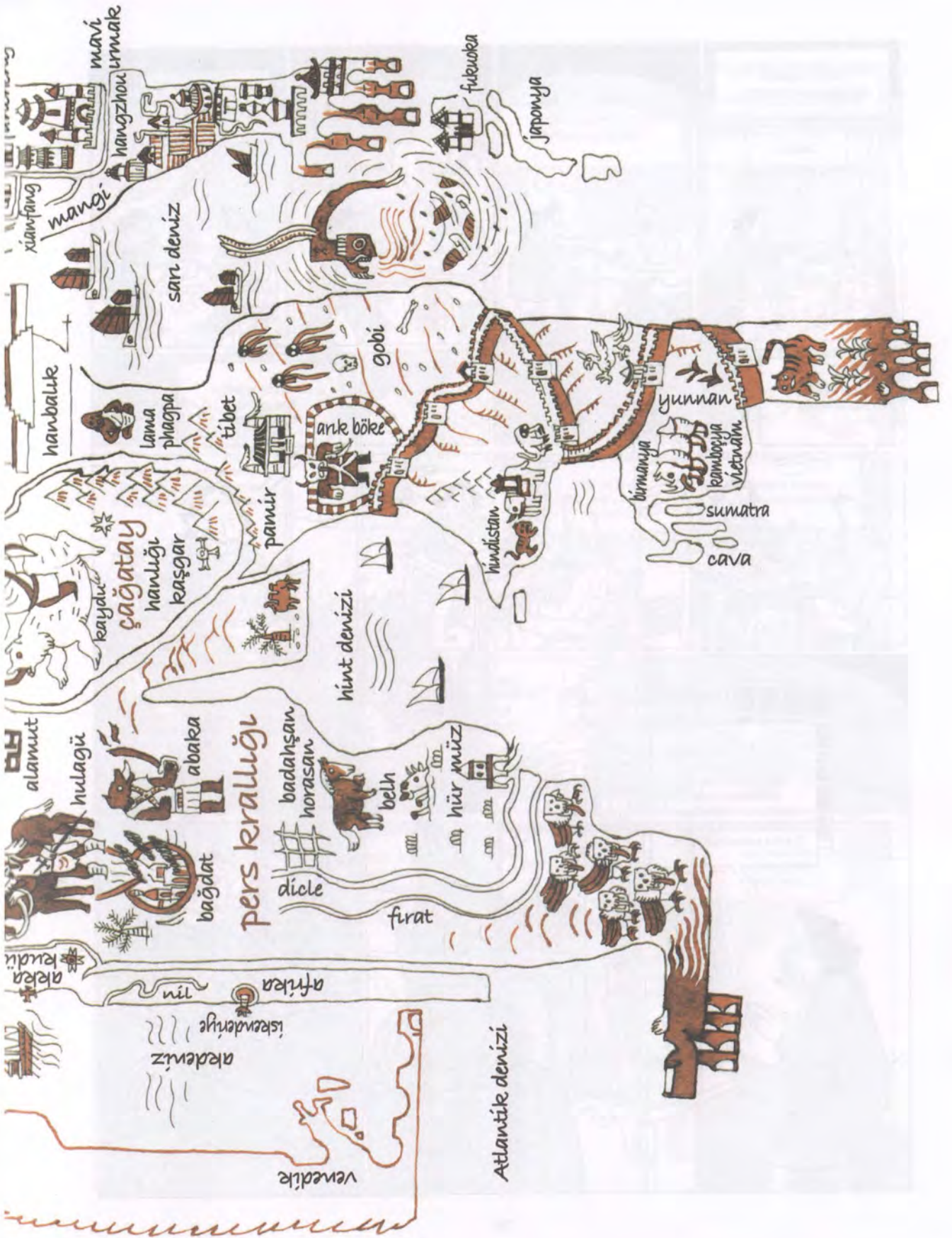

Daha önce hiç böyle bir şey olmamıştı.

Herkes kendini akşamdan kalmış gibi
hissediyordu, her şeyin üzerine bir tül
inmişti, huzurluydu.

Yollar tüccarlarla doldu.

Bir balığın midesinde, tövbe edip orada yaşamaya karar vermiş, yosunlarla ve karideslerle beslenen bir münzeriyle karşılaştım.

Bana bir mağara gösterdi, balık da beni oraya tükürdü. Kutsal emanetin muhafızı, üç başlı bir hayvandı. Onu yendim, eli aldım ve başkeşişe götürdüm.

Başkeşiş bana azızın her iki eline zaten sahip olduklarını söyledi.

Benimkinin sahte olmak zorunda olduğunu söyledi, defol git geri zekâlı dedi.

Ama sayın başkeşiş, dedim, Osmanlı topraklarında bunlardan sekiz tane var!

Bu durumda geriye beş tane daha el kalır.

Ha ha ha! Ne inanılmaz bir öykü!

Kusura bakma, gülmemem gerekir.

Önemli değil.

Hayatımı öykü anlatarak kazanıyorsun sandım.

Eskiden öyleydi. Ama şimdi savaş zamanı. Asiller gitti.

Ama kadınlar kaldı, öyle değil mi?

Evet, ama o şüpheci herifler onları da hapsediyor ve kimseyi görmelerine izin vermiyorlar.

Çok yazık, çünkü en iyi dinleyiciler, kadınlardır.

Büyük ilgi gösterirler, sorular sorarlar.

Onlarla doğaçlama yapılmaz. Hileler işe yaramaz.

Asiller ise salaktır. Çocuklar gibi, hep aynı öyküleri dinlemek isterler.

Daima bir şövalye olmalı (bir ataları olabilir, ama en kötülerini kendileriyle ilgili öyküler isterler), öykünün sonunda düşmanları yenmeli, asil bir kadınla evlenmeli ve onu hamile bırakmalı.

Düşmanları yenip asil bir kadınla evlendiğim ve onu hamile bıraktığım zamanları anlatsana!

Doğruyu söyle, kutsal emanet hikâyesini uydurdun, değil mi?

Ben de senin gibi savaş esiriyim.

Beni Meloria Savaşında yakaladılar.

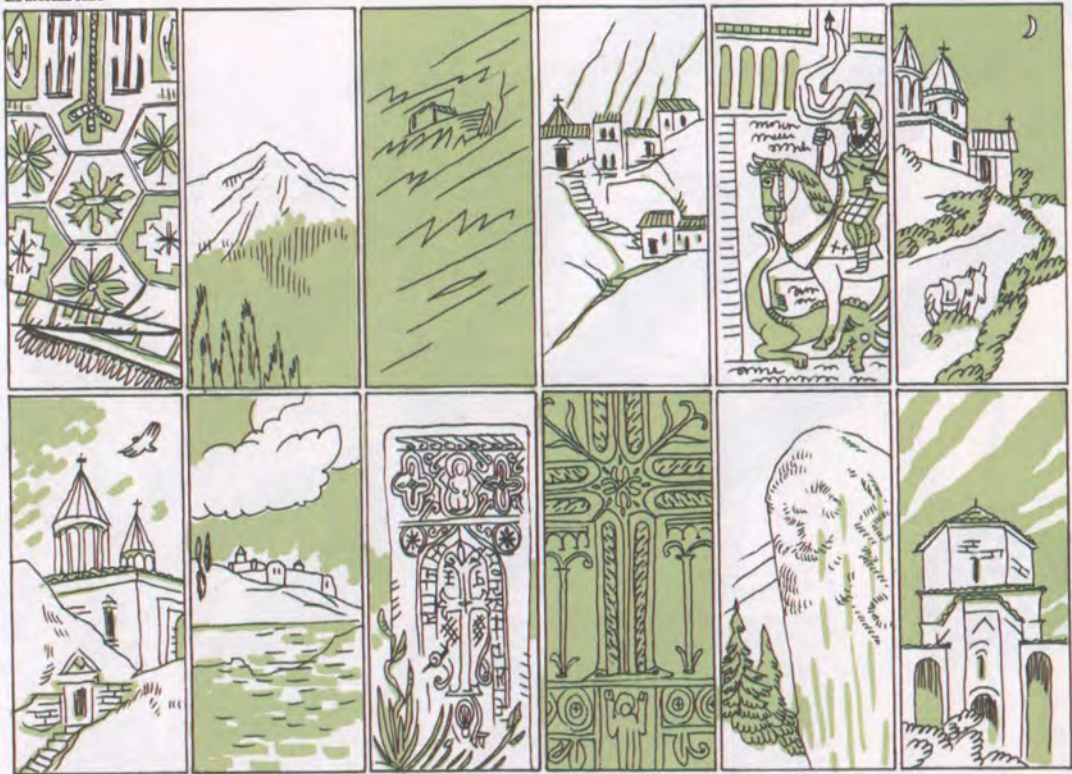
Ama benim hikâyem sana anlattığımdan çok daha moral bozucu.

Söyledim sana. Hakikat bayağıdır. Yalan söylüyorsam nezaketimdir.

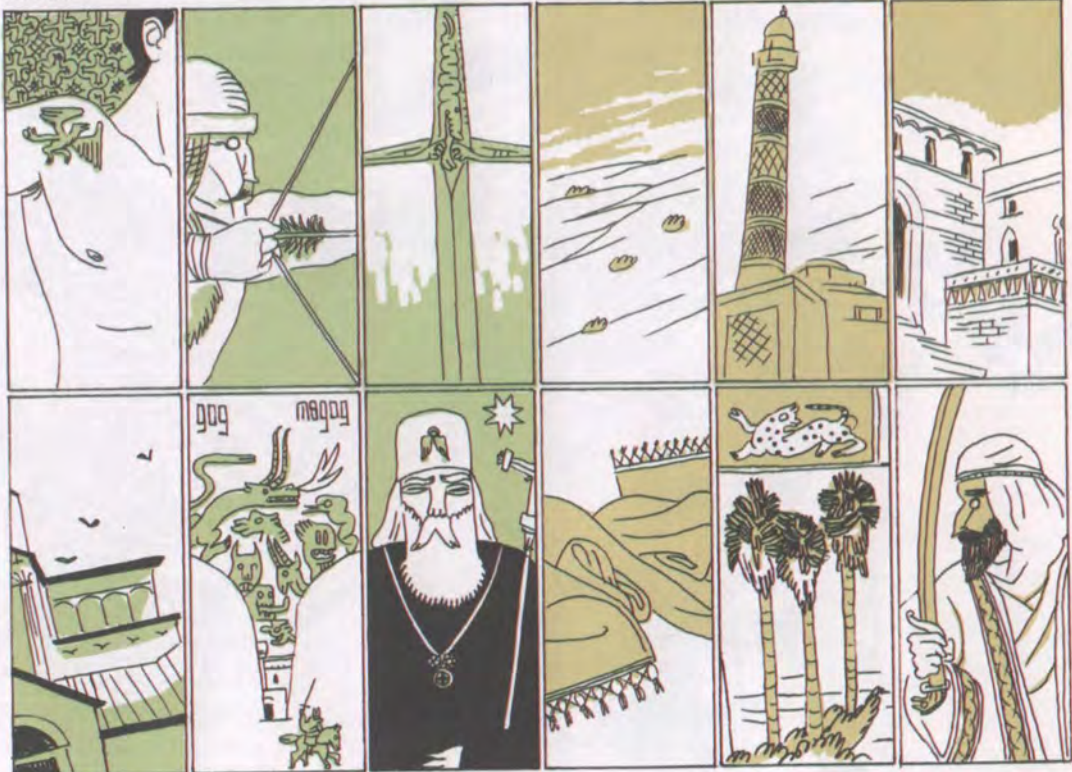

Ermenistan

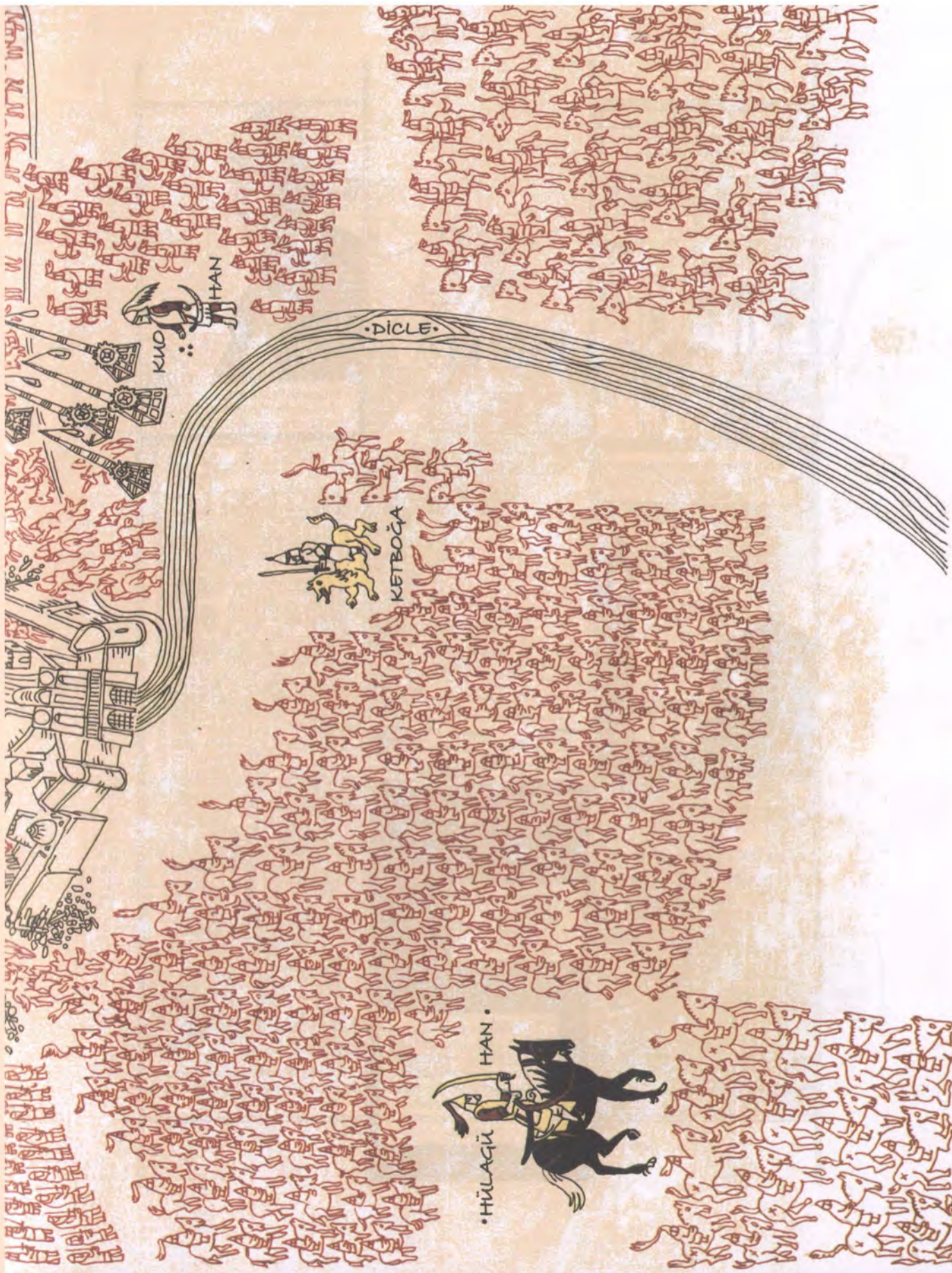

Gürcistan

Musul Krallığı

•DICLE•

KUO

HAN

KETBOĞA

•HÜLAĞU HAN•

Bağdat büyük ve güzel bir şehir,
ama oraya ulaşan insan, şehrin
sadece gölgesini gördüğünü
bilmelidir.

Yüz bin asker. Tatar bir general
tarafından bir araya getirilmiş
en büyük ordu.

Büyük Kütüphanenin
hayaleti belirip
kaybolur.

Sokaklarda
canlılarla
hayaletler
yan yana yürür.

Kuşatma sırasında
nehir, sularına atılan
Kütüphanenin binlerce
kitabının mürekkebiyle
simsiyah, katledilen bilim
adamlarının ve filozofların
kanıyla da kıpkırmızı
olmuş.

Muhammed'in en görkemli şehri,
Kubilay Han'ın kardeşi Hülagü
Han tarafından yerle bir edilmiş.

Dicle, geniş yatağında
ağır ağır akar.

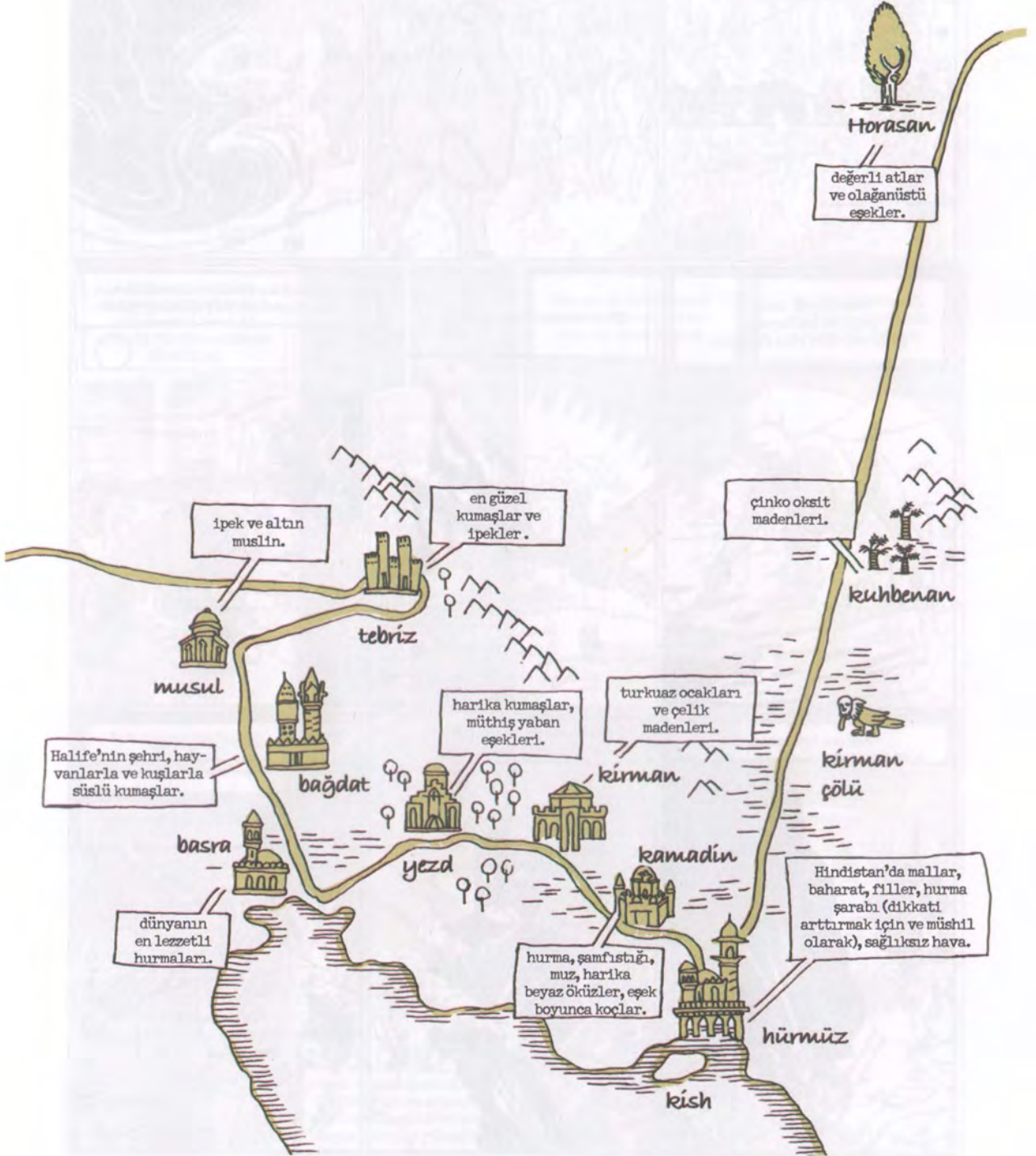

Benimle
mücadele
edecek
paralı asker-
ler tutmak
yerine bu
hazinelere
kendine
saklamak
istedin.

Artık
bunların
tadını
çıkara-
bilirsin.

Halife, Hülagü Han tarafından
bir kuleye kapatılmış ve orada
açlıktan ölmüş.

Topraktaki bazı kuyulardan
dışarıya koyu kıvamlı
bir yağ akar.

İran'da İpek Yolu
boyunca ilerlerken
sıklıkla rastlanır.

Taş yağının görüntüsü korkunç,
koku da iyi değil.

Ama birçok insan
şehirlerine bundan
götürmek için yola düşüyor.

Çünkü tedavi edici güçleri var.

Ağaçlardan yoksun o topraklardan
geçen insanlar bu yağla ateş yakar.

Yağ çok iyi yanar.

Ama dumanı çok
koyu renktir.

Çok kötü kokuyoruz.

Giysilerimizi
değiştirsek iyi olur.

Matteo amcam
biraz esmerdir.
Büyükanne çekmiş.

İran'da Save
kervansarayına ulaştık.

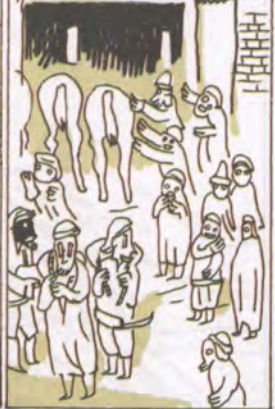
Üç Müneccim Kral,
sakallarıyla ve her
şeyleriyle oralarda
gömülüdür.

Müneccim Krallar bebek
İsa'ya tanrısal yönünü
teyit etmek için altın, kral
olup olmadığını görmek için
günnük ve Müneccim Kral
olup olmadığını görmek için
mür getirdiler.

Ama bu armağanları teker
teker verdiklerinde,
her biri karşısında
kendisinin gibi bir
yaşlının yüzünü görmüş.

O zaman onu beraber
ziyaret etmişler ve onu
olduğu gibi, yani 13
günlük bir bebek olarak
görmüşler.

İsa armağanları kabul
etmiş ve Müneccim Kral-
lara bir kutu vermiş.

Onlar kutuyu geri
götürürlerken kutu
giderek ağırlaşmış.

Kutuyu açmaya karar
vermişler. Ama içinde
sadece bir taş varmış.

Hayal kırıklığına uğrayıp
taşı bir kuyuya atmışlar,
ama kuyudan göklere kadar
uzanan alevler yükselmiş.

O zamandan beri oralarda
ateş tapılır.

Ve birçok insan hâlâ
Müneccim Kralların
dönüşünü bekler.

Hürmüz liman şehrine
yaklaşanlar kavurucu bir rüzgârın
saldırısına uğrar.

Rüzgâr bataklıkların
zehirli havasını
getirir. Kaynayan suyu
içine çekmeye benzer.

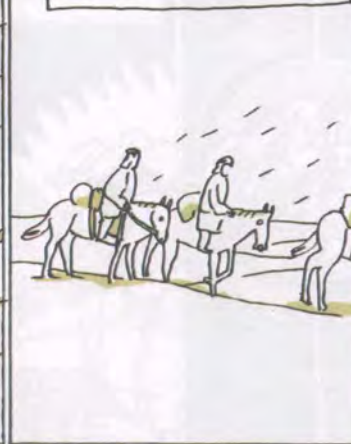
Fark etmeden insanın ciğerlerine
girer. Samyeli bu şekilde kocaman
kervanların kökünü kazamıştır.

Adam muhtemelen yeni ölmüştü,
ama kavurucu rüzgâr onu bir
mumya gibi kurutmuydu.

Burası, eşkıyaların
dadandığı kötü yerler.

O çölde kendimizi yürüyen
ölüler gibi hissettik.

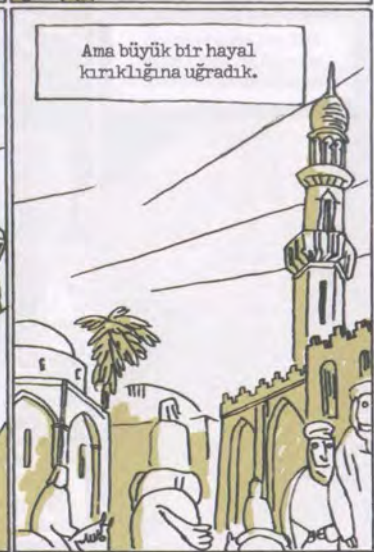
Orası Hürmüz,
tanrıya şükür olsun.

En kötü kısım bitti.

Ama büyük bir hayal
kırıklığına uğradık.

Nitekim Hürmüz'de gemiye binip
Büyük Han'ın ülkesine deniz
yoluyla gitmeyi planlamıştık.

Gemi bu mu?

Bu bir hurda!

Bu gemiyle
nereye gitmek
istiyorsunuz?

Depozitomu
geri
istiyorum.

Söz konusu
olamaz.

Sonra bütün gemilerin
böyle olduğunu keşfettik.

Çivi yerine
hindistan cevizi'nin
tüylerinden yapılan
iplikler kullanılıyordu.

Zıft yerine her
tarafa balık yağı
sürülüyordu.

Böyle bir deniz yolculuğu
yapmaya imkân yoktu, çok
tehlikeli olurdu.

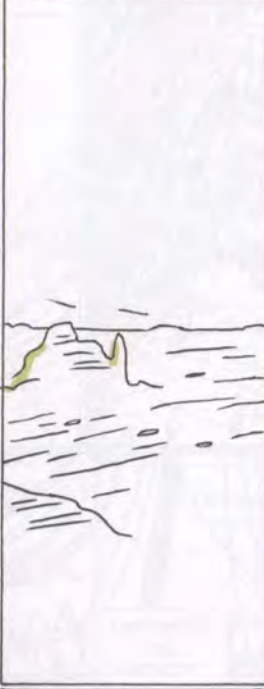

Başka bir yol
bulmalıydık.

Öyle olacağını umduk,
ama düşündüğümüz
gibi olmadı.

İran bizim için henüz
bitmemişti.

Kuzeye, Kırman Çölüne
doğru yola koyulduk.

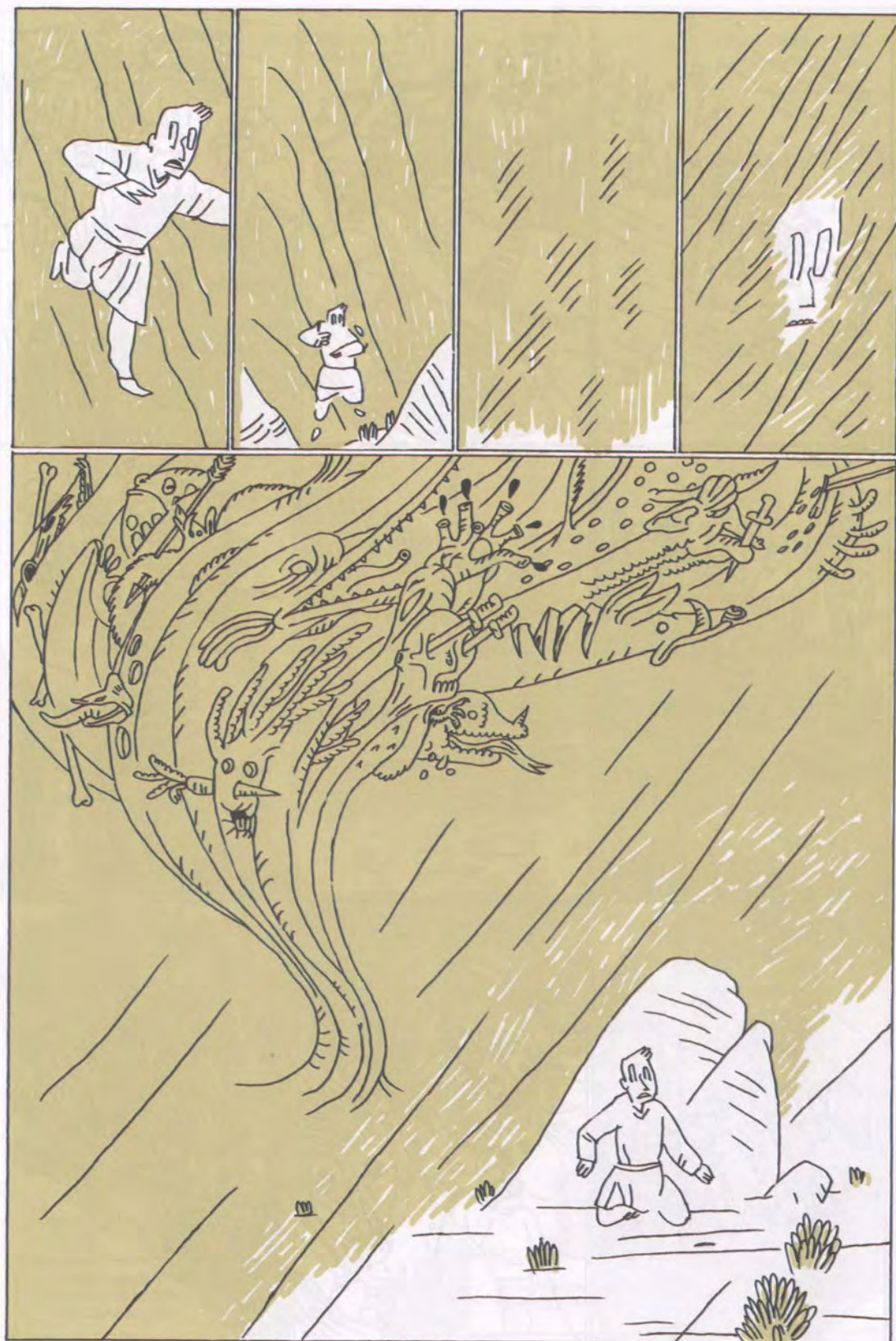

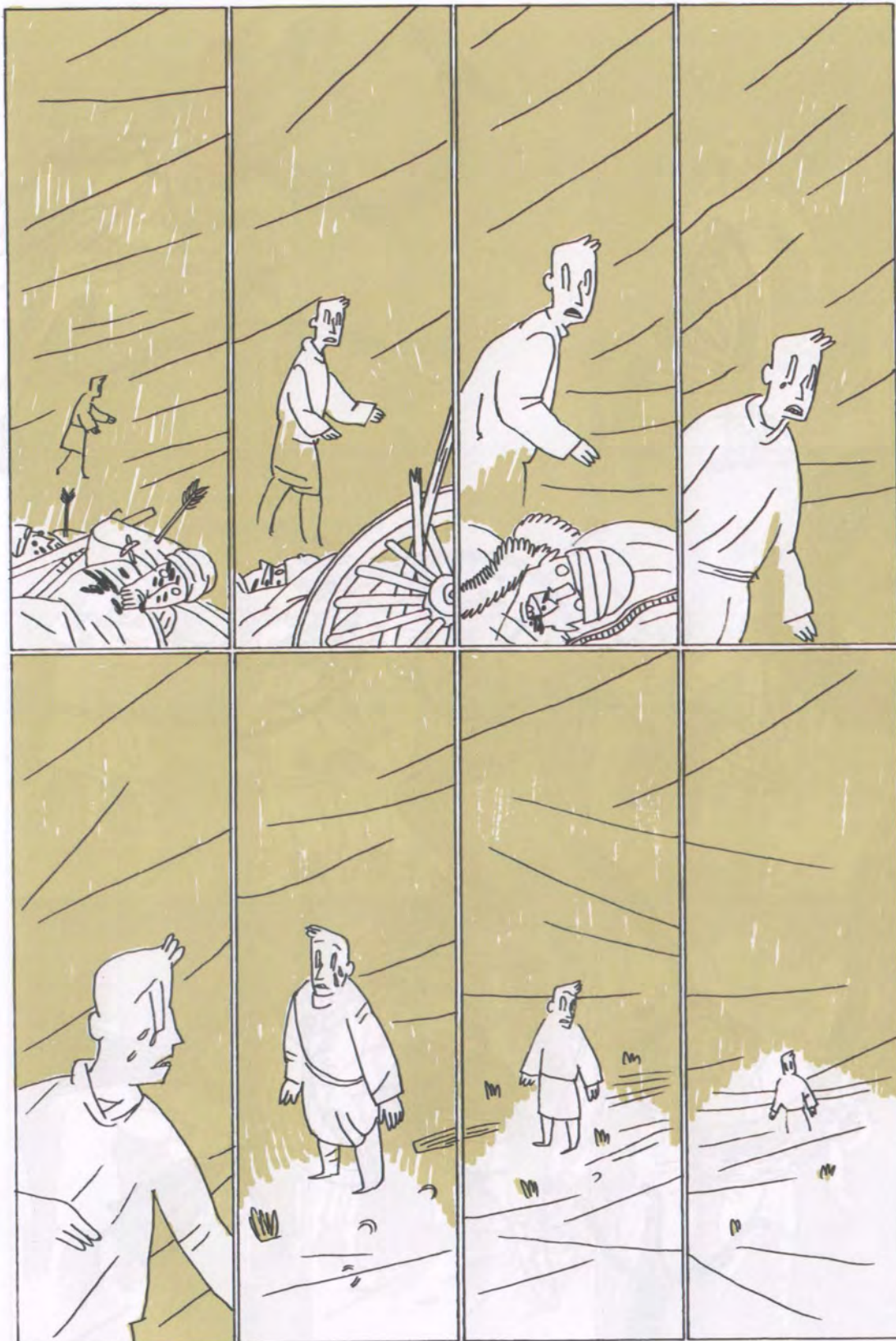
Oralarda gezginler
sıcaktan ve kumdan
boğulur gibi olur.

Ama eşkıyalardan da
korkmak gerekir.

O yollara ölümlerle
büyüler yapan yağmacı
Karaunaslar dadanmıştır.

Horasan steplerinde ilerleyen
insanın karşısına bir ara
büyük bir ağaç çıkar.

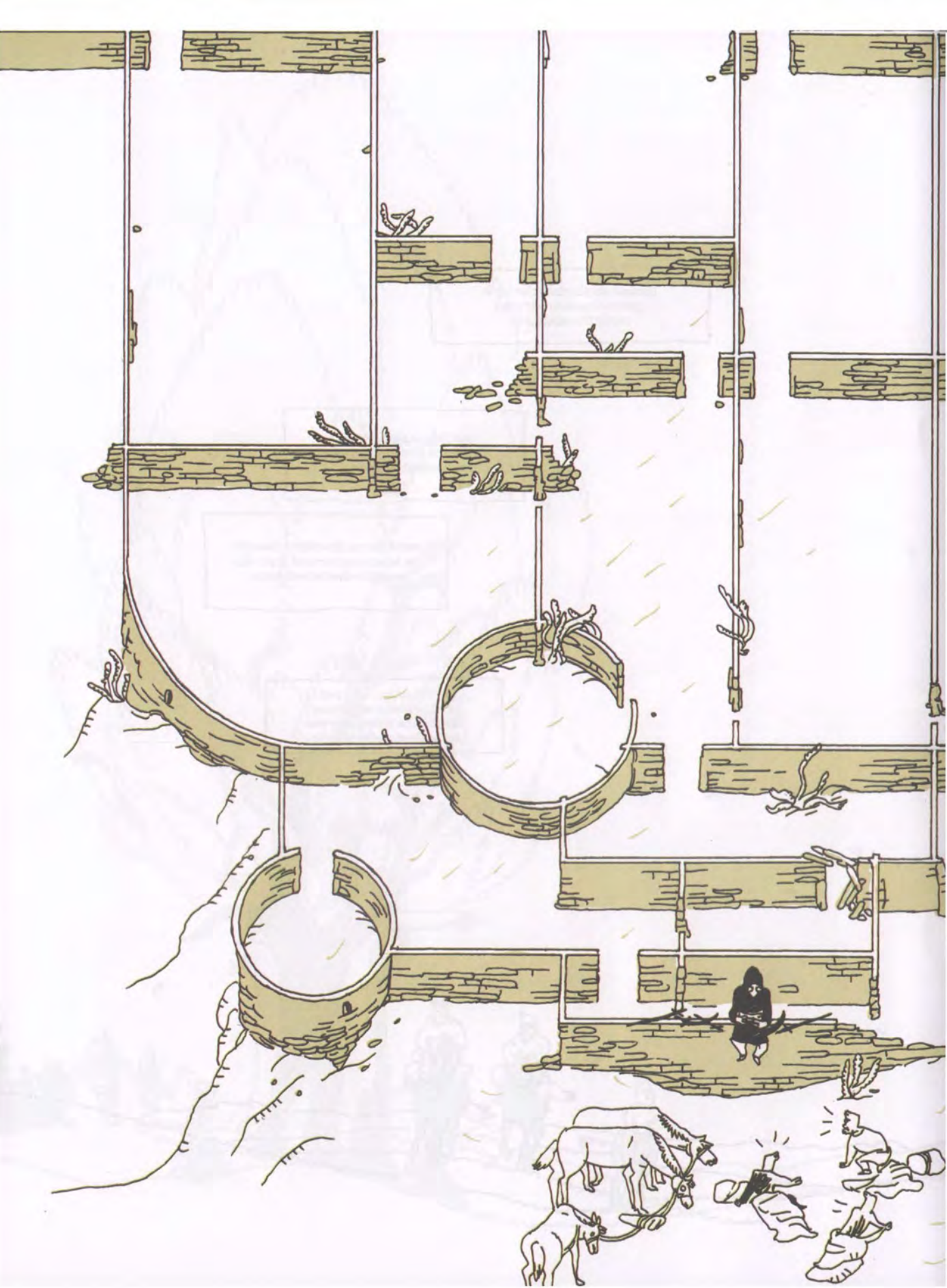
Ona Yalnız Ağaç derler.
Bazılarına göre Kıyamet Günü
yeşerecek olan ağaçtır.

Başkalarına göre Büyük İskender
bu ağaç yakınlarında büyük bir
savaşta mücadele etmiştir.

Yapraklarının üstü yeşil,
altı beyazdır ve kestane
ağaçlarına benzer, meyvesi
içi boş kestaneler gibidir.

0

Ama isterseniz silahlarınızı geri alabilirsiniz. Özür dilerim.

Senin için yapabileceğimiz bir şey var mı?

Gerçekten mi?

Bilmem. Sen ne dersin?

Sanmam.

Cennete giden yolu bana gösterebileceğinizi pek sanmıyorum.

Bir zamanlar cennetteydim.

Sonra oradan gönderildim. Sadece Muhraddin el-Cafer'i bulabilirsem dönebilirim. Ama onu bulamıyorum!

Dağın Şeyhinden beni geri almasını veya bana daha kolay bir görev vermesini istemek için geldim.

Ama giriş kapısını bulamıyorum.

Oradan uzaklaştığımızda
amcam bana
Dağın Şeyhini anlattı.

Haşhaşi tarikatının lideriydi.
Sarazen oğlanları kaçırdı.
Onları haşhaşla uyuşturup
harika bir bahçede
uyanmalarını sağlardı.

Şeyh onlara cennette
olduklarını söylerdi.

Orada çiçekler, dereler,
sulu meyveler vardı. Huriler
güzel melodiler çalardı.

Şeyh bir rakibinden kurtulmak
istediği zaman...

... genç Haşhaşilerden
biri cebinde kurbanın
adıyla cennetin
dışında uyanırdı.

O kişiyi arardı ve onu
acımasızca öldürürdü.

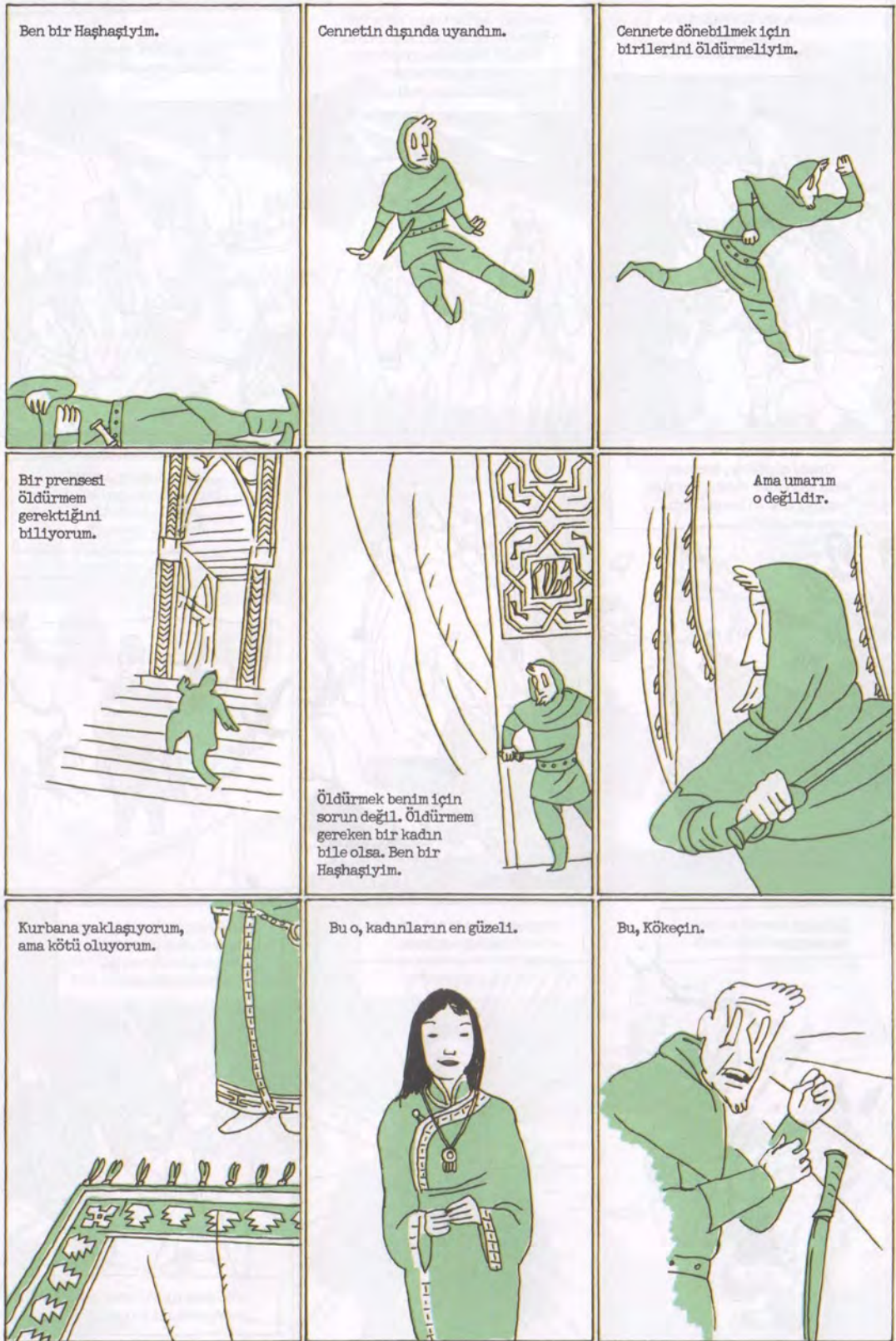
O zaman yeniden cennete
kabul edilirdi.

Ama Moğollar, Haşhaşileri
ve kalelerini yok ettiler.
Bunu ona söylemeye
cesaret edemedim.

Söylesem o genç adam çok uzun
zaman teselli bulamayacaktı.

Ama gerçek bir aslan hayal et, kürklü, keskin dişli, insan yiyen bir hayvan düşün.

Şiirimi çok sevdi Vergilius'un bazı şiirlerini andırıldığını söyledi.

Beni yanında Hırvatistan'a götürmek istediğini söyledi.

Onunla beraber savaş alanına geleceğimi ve onun maceralarını gerçek zamanlı olarak anlatacağımı hayal etti.

Ve cesur kral iki Sarazen'in midelerini deşti.

Onun için davetini reddetmeyi tercih ettim.

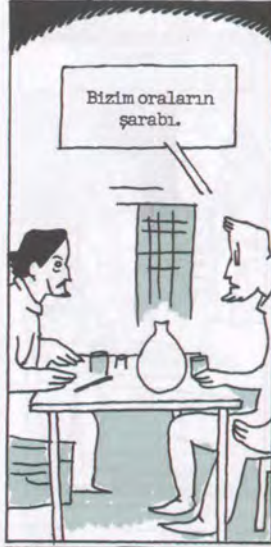

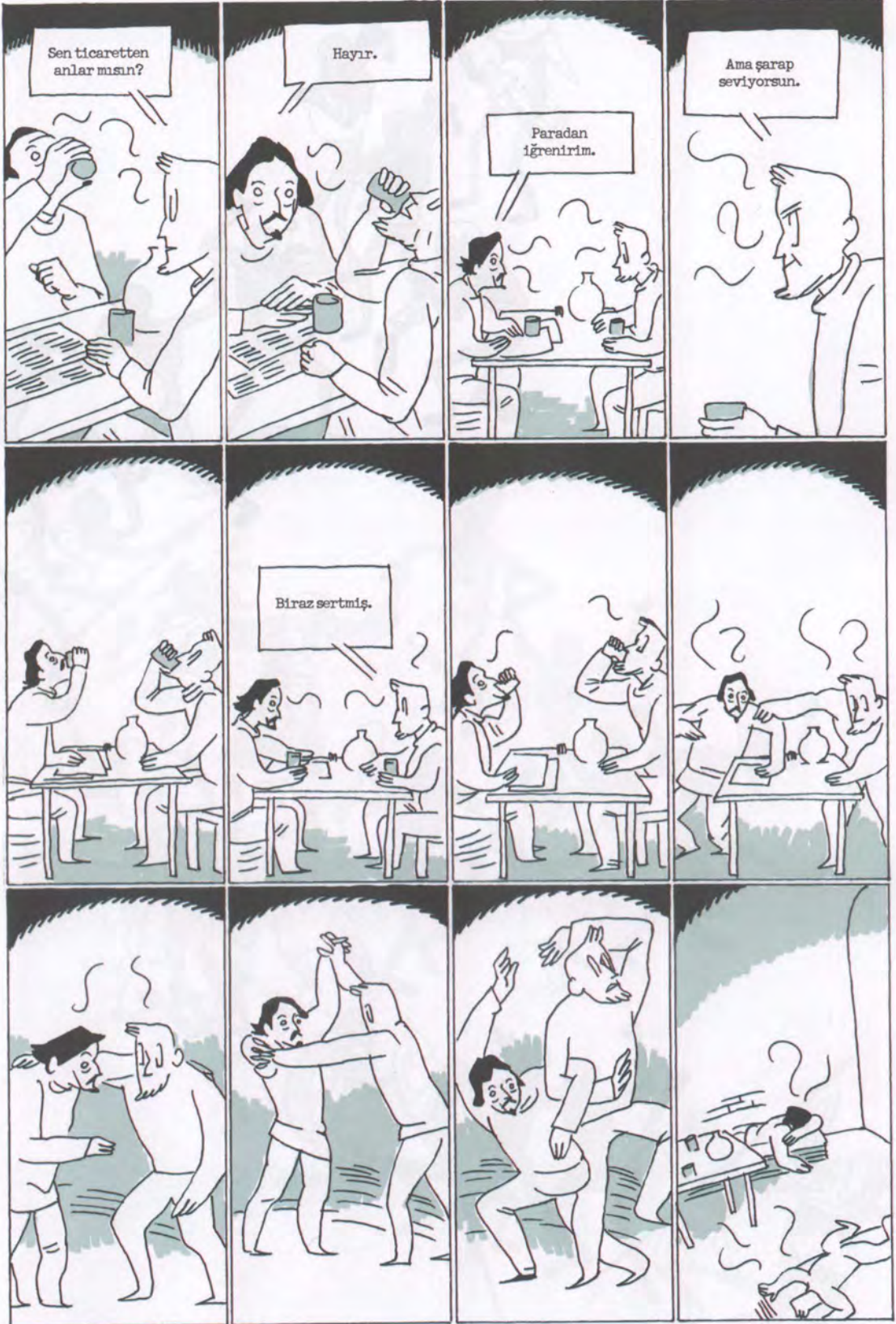
Hımm.

Bana anlattıklarının ne kadarına inanacağımı bilmiyorum.

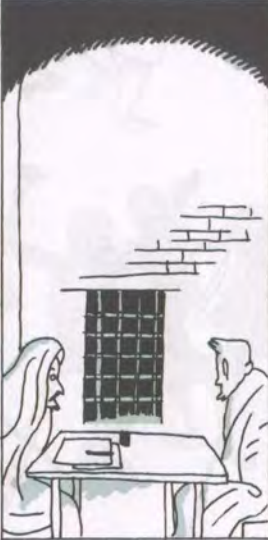
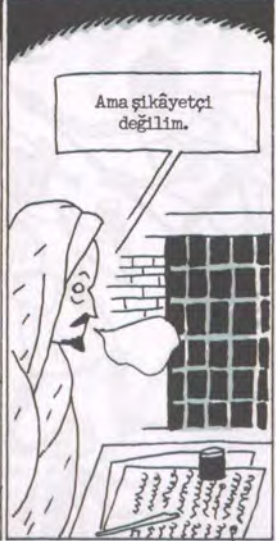
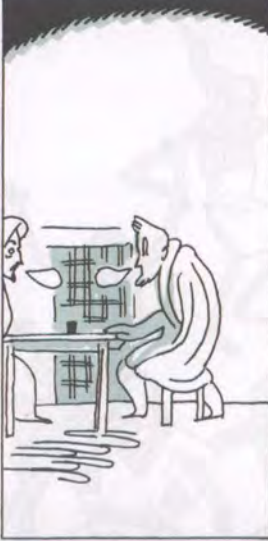

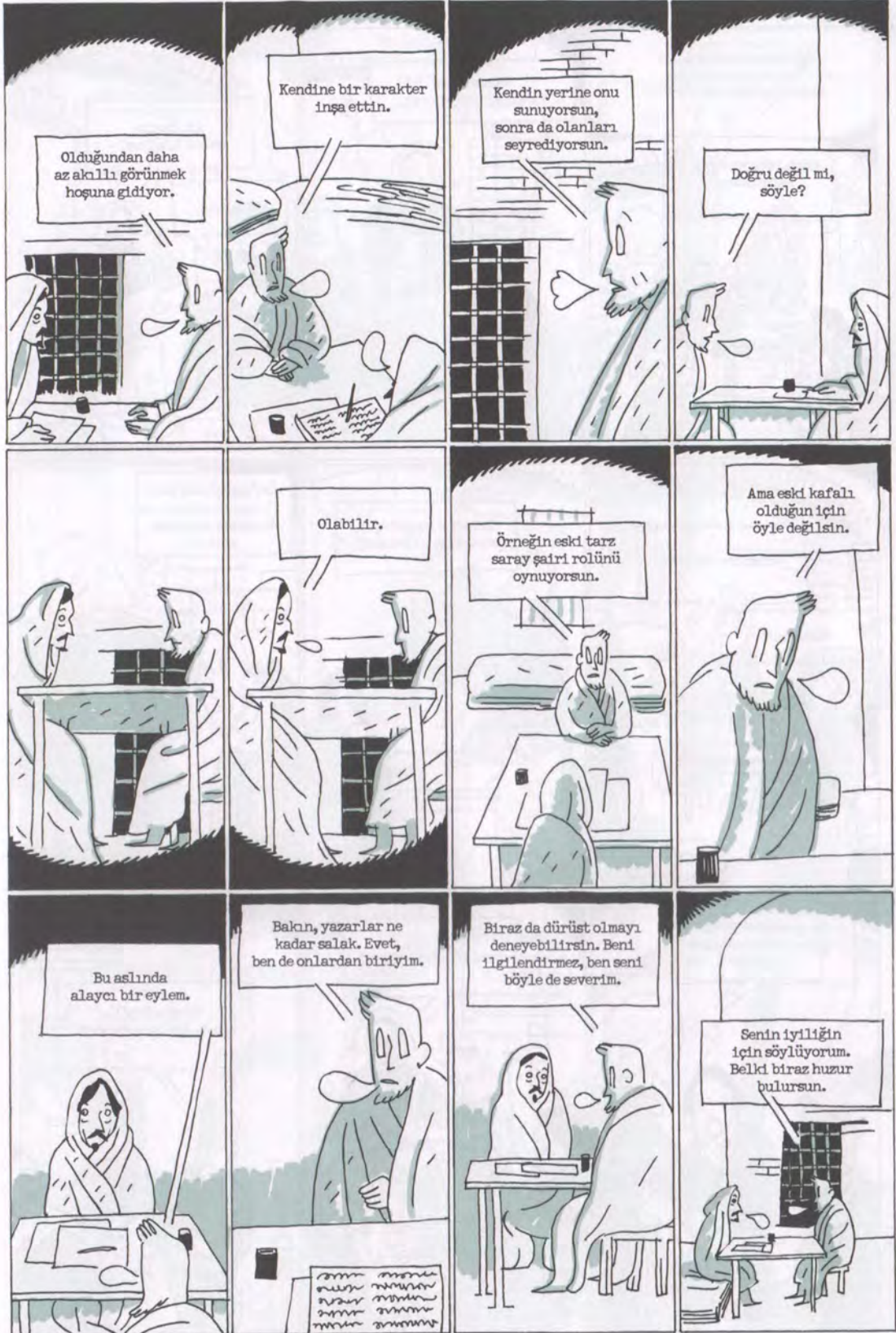

AFGANİSTAN

Şibirgan

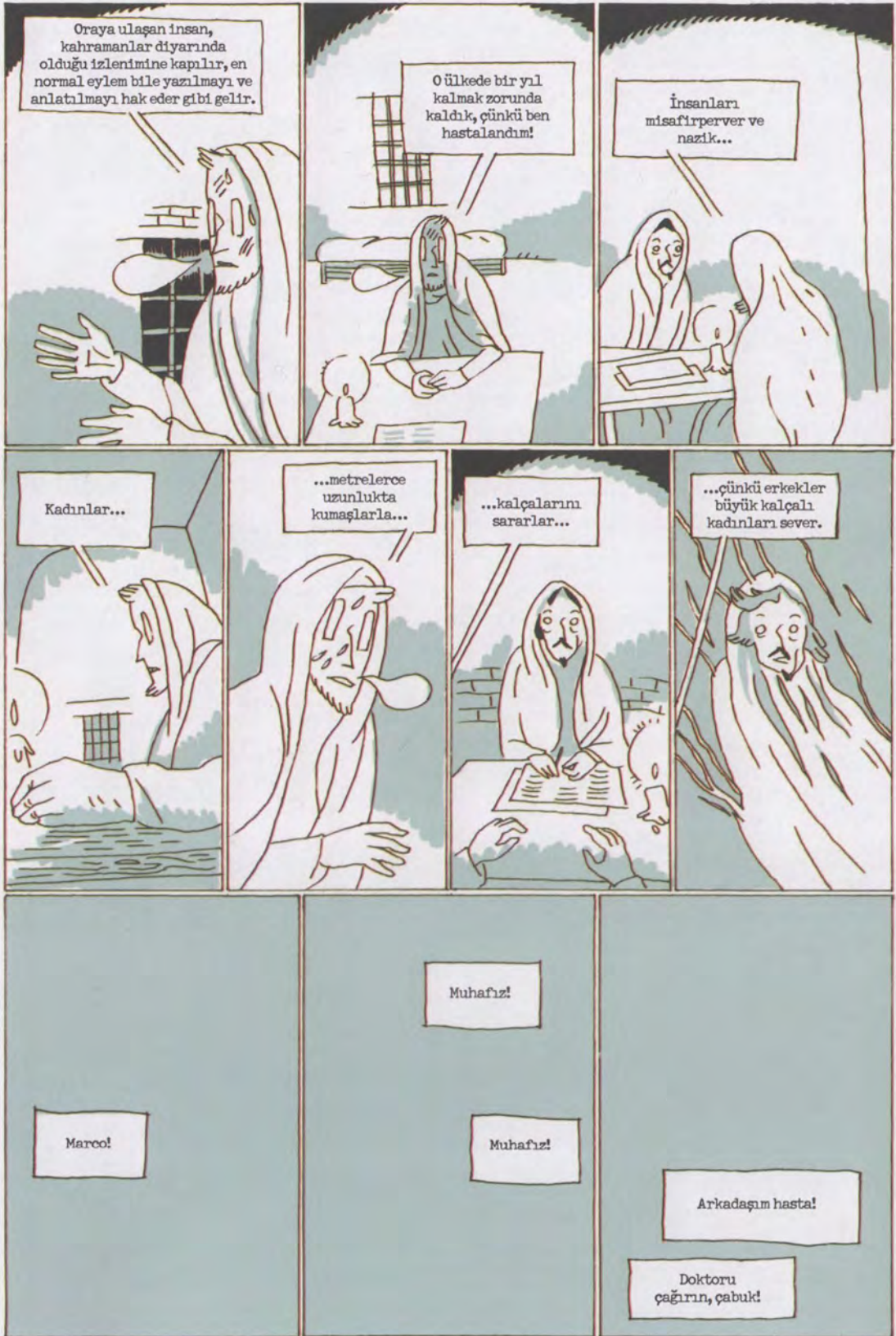
Belh

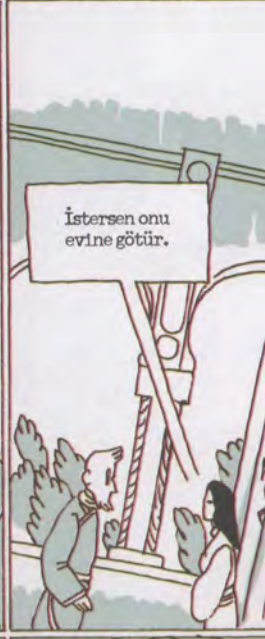
Talukan

Vakhan, çok yüksek dağların arasında sıkışıp kalmış bir ülkedir.

Orada yaşayan göçebeler ona "dünyanın çatısı" derler.

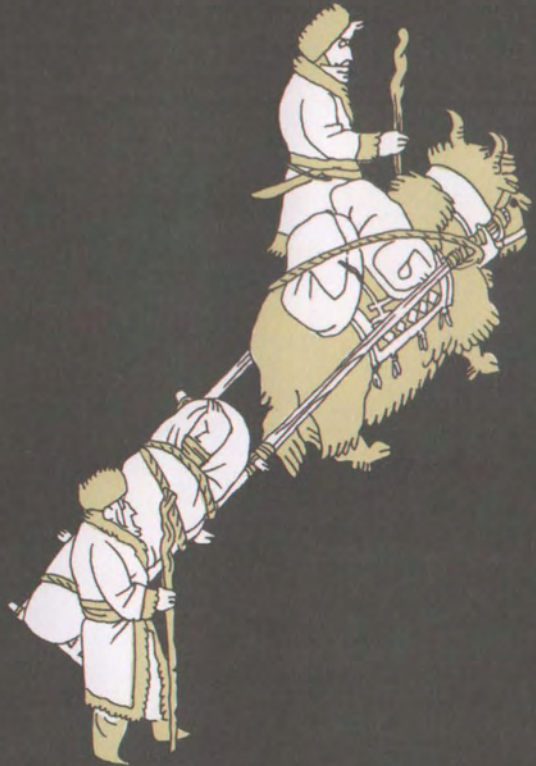
Karakurum, Pamir ve Hindikuş sıradağları gezginlerin görüşünü saplantılı bir düşünce gibi engeller

Bir duvar gibi yükselen o dağa
doğru gidelim, orada şıfacı
keşişler uçuruma bakan inziva
yerlerinde yaşarlar.

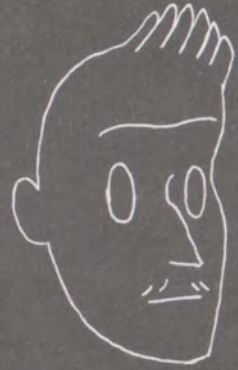
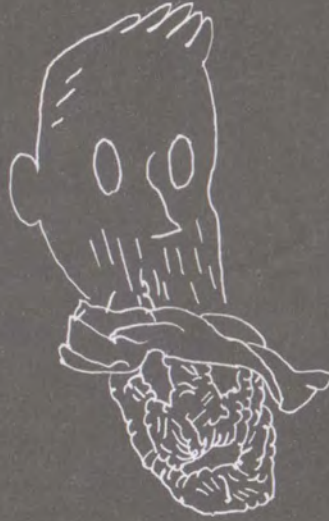
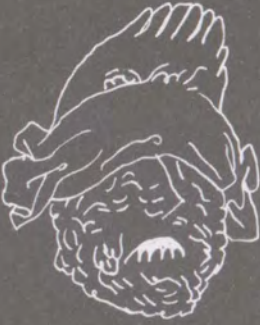
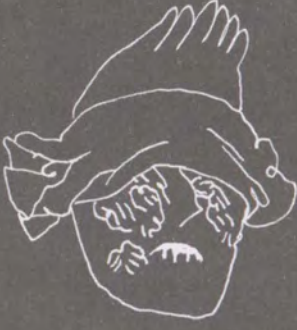
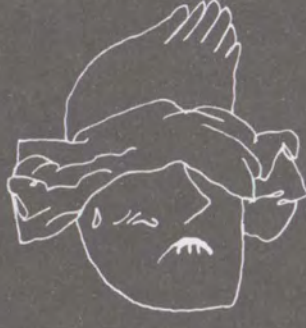
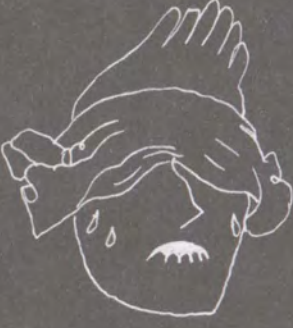
Pamir'e tırmanıyoruz.

Bölgede koyun sürüleri de,
kurt sürüleri de bol.

Karların tahliye kanallarında
boynuzlardan ve kemiklerden
yığınlar oluşur.

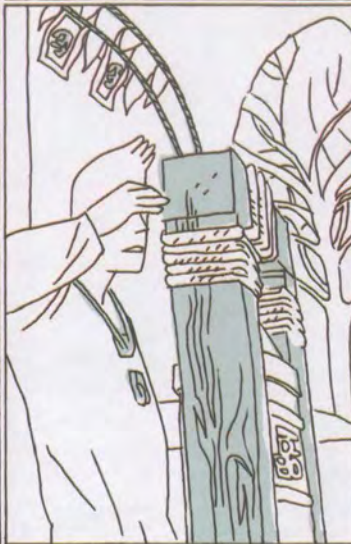
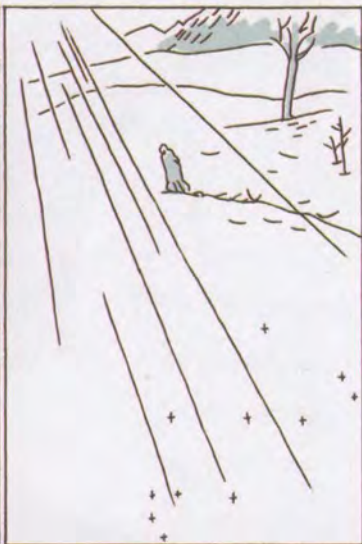

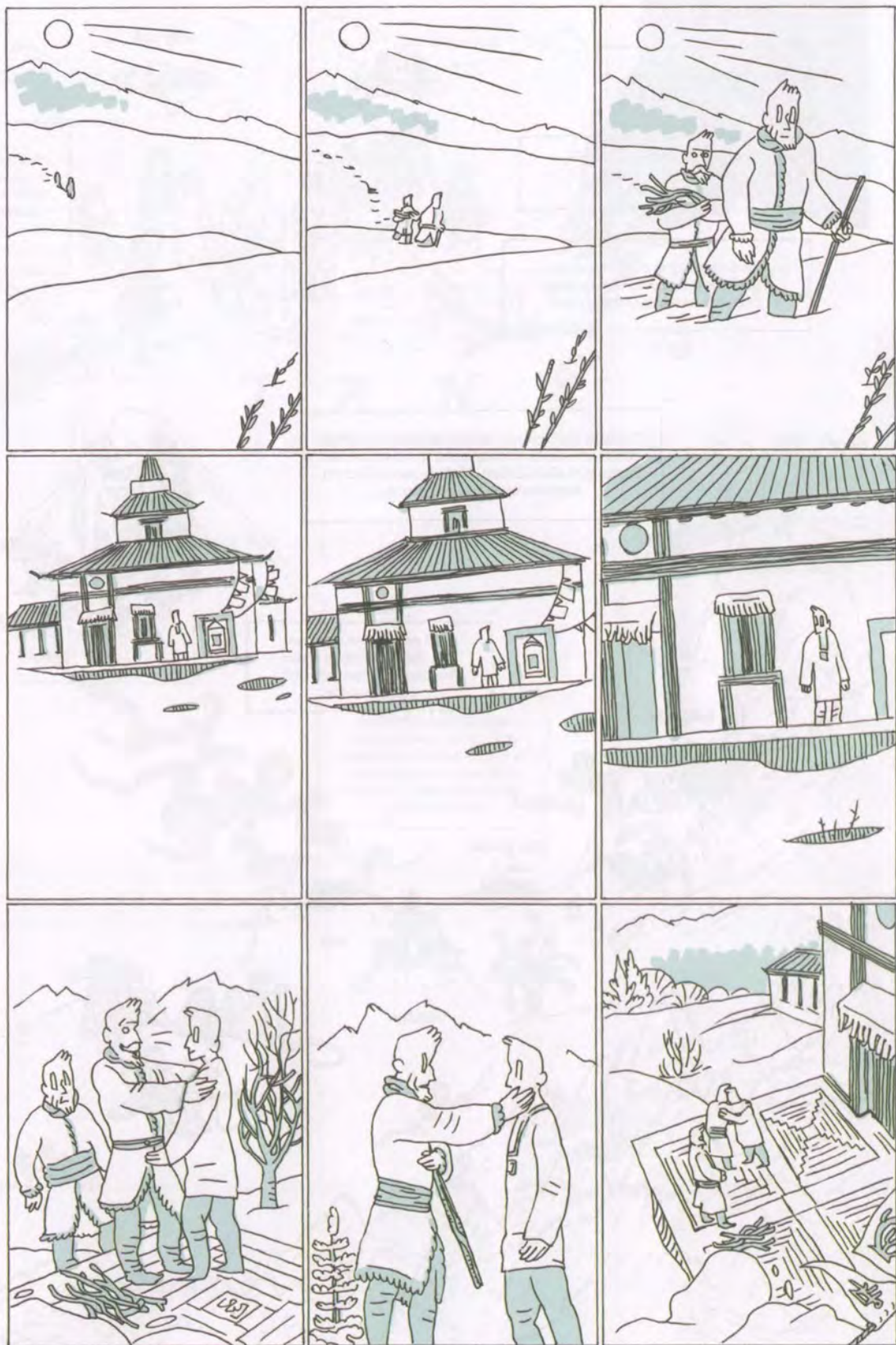
İyileştiğim zaman değiştiğimi
fark ettim. Yüzüm farklıydı.

Üzerinde tüyler bitmişti. Ve boyum
bir karış uzamıştı.

Yeni bedenimi, dağlardan
inerken deneyecektim.

UYGURİSTAN

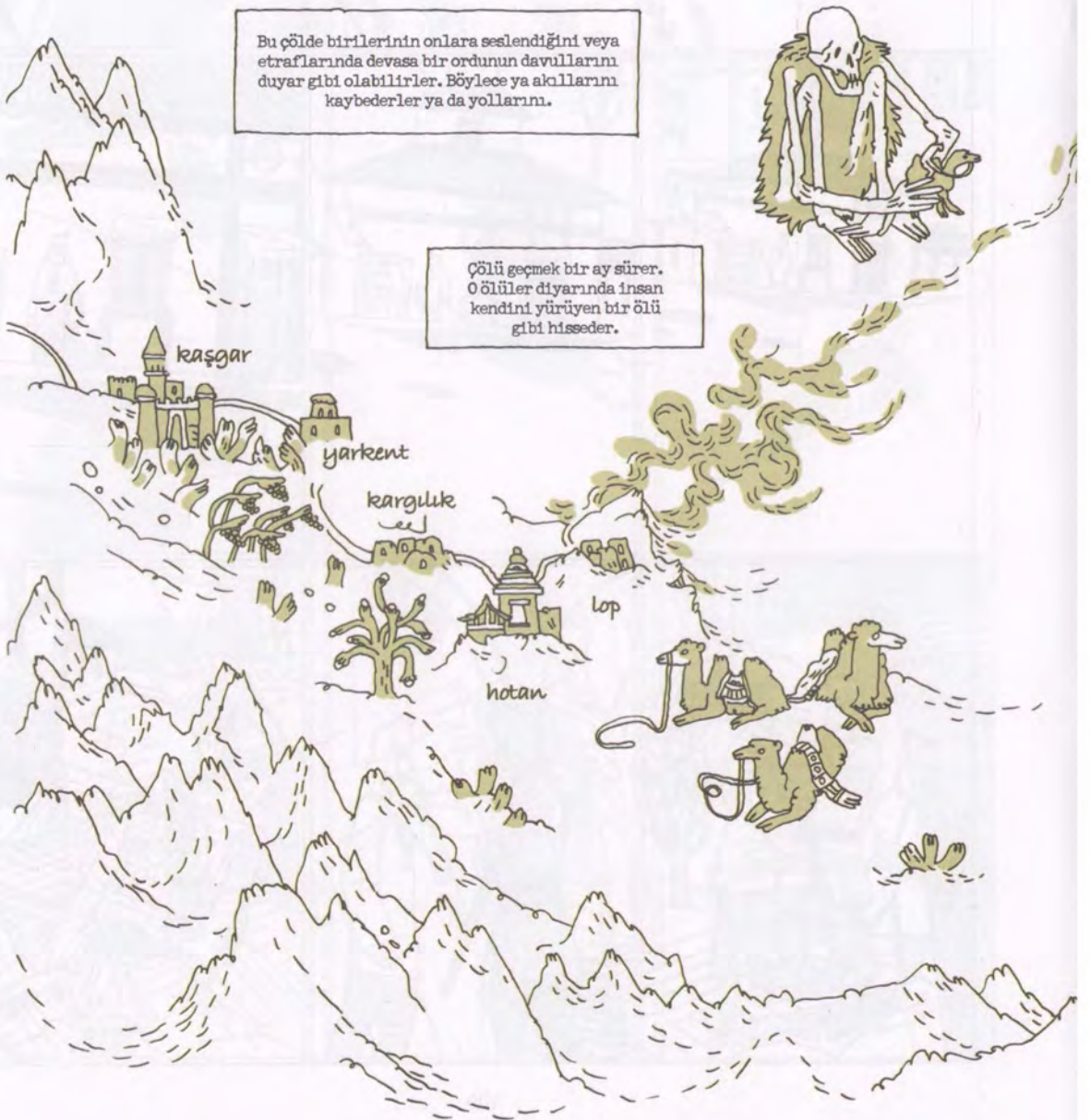
Lop, büyük bir çölden
önceki son şehirdir.

Uzunlamasına kat edilecek
olsa bir yıl sürecek,
ölümün kol gezdiği bir çöl.

Gezginler Beyaz Yeşim Nehrinin
yatağı boyunca yola koyulmadan
önce bir hafta dinlenmelidir.

Bu çölde birilerinin onlara seslendiğini veya
etraflarında devasa bir ordunun davullarını
duyar gibi olabilirler. Böylece ya akıllarını
kaybederler ya da yollarını.

Çölü geçmek bir ay sürer.
O ölüler diyarında insan
kendini yürüyen bir ölü
gibi hisseder.

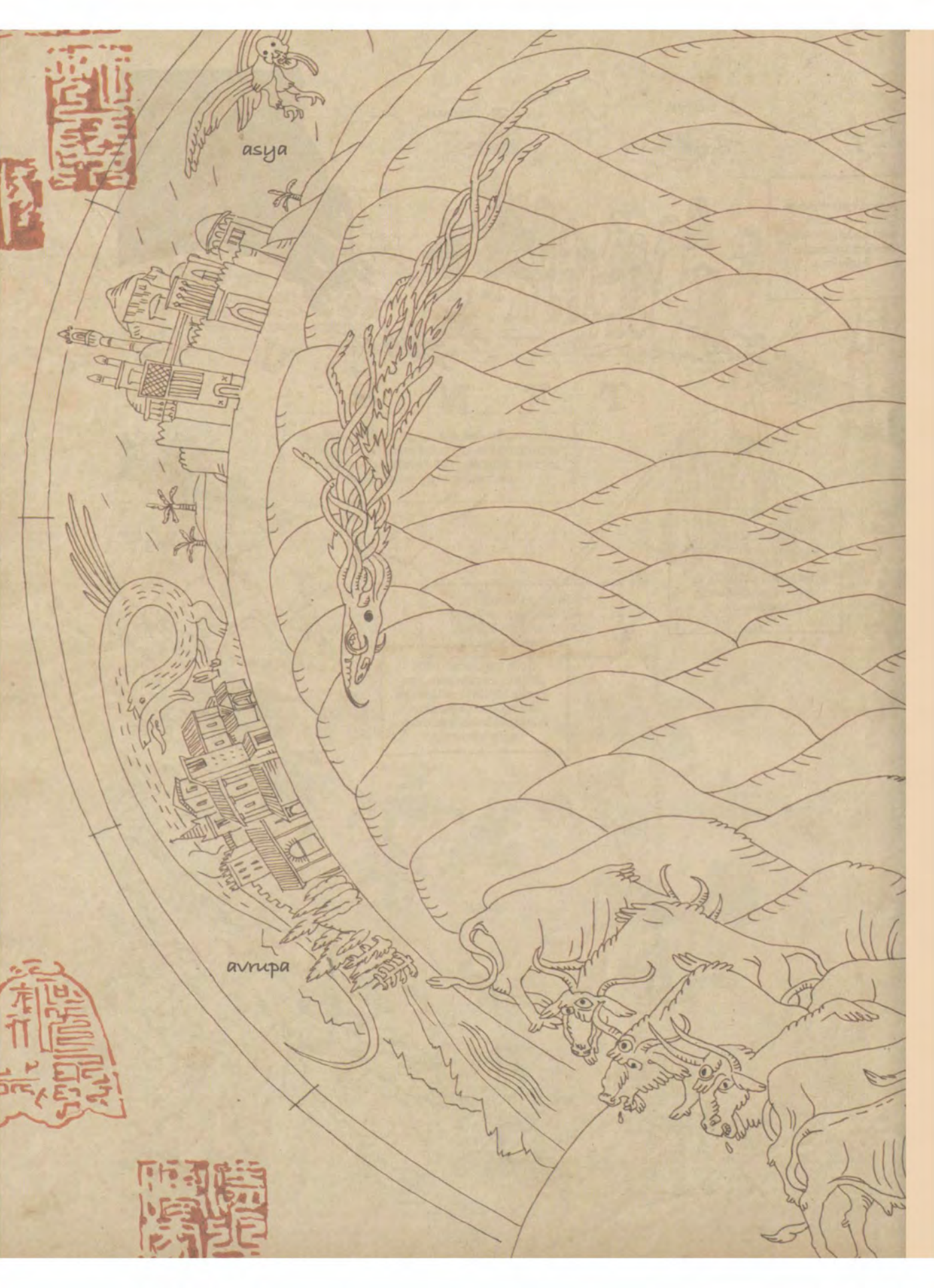
Tangut eyaletindeki
ölüler kültü,
merhumun günlerce
evde tutulmasını
öngörür...

... kâhinlerin
belirlediği güne kadar
kokmaması
için üstü safranla ve
çeşitli baharatlarla
kaplanır.

O gün yakılacağı odun
yığının üzerine konur ve
onunla birlikte malları ve
hayvanları da yakılır.
Bunlar ölümden sonra ona
eşlik edecektir.

kara hoto

dunhuang

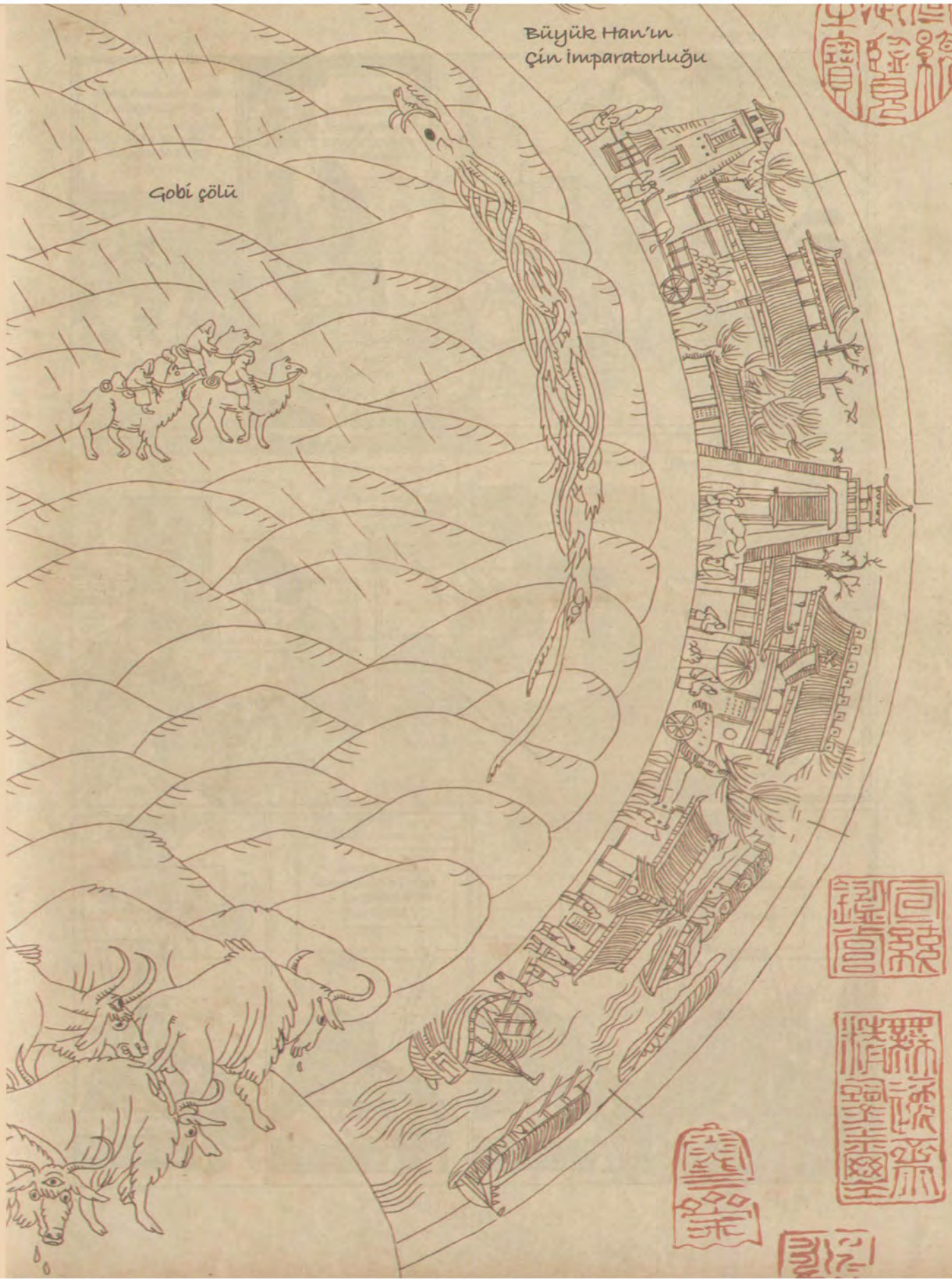

asya

avrupa

Büyük Han'ın
Çin İmparatorluğu

Gobi çölü

Nesi var?

Ateşi var. Ama kökeni nedir bilmiyorum.

Sülüklerin çektiği kandan herhangi bir şey çıkmadı.

Konuşabilir mi?

Öyle sanıyorum. Ama söyleyeceklerinin doğruluğuna yemin edemem.

Yarın nasıl olduğuna bir bakalım. Şimdilik dengeli görünüyor.

Marco?

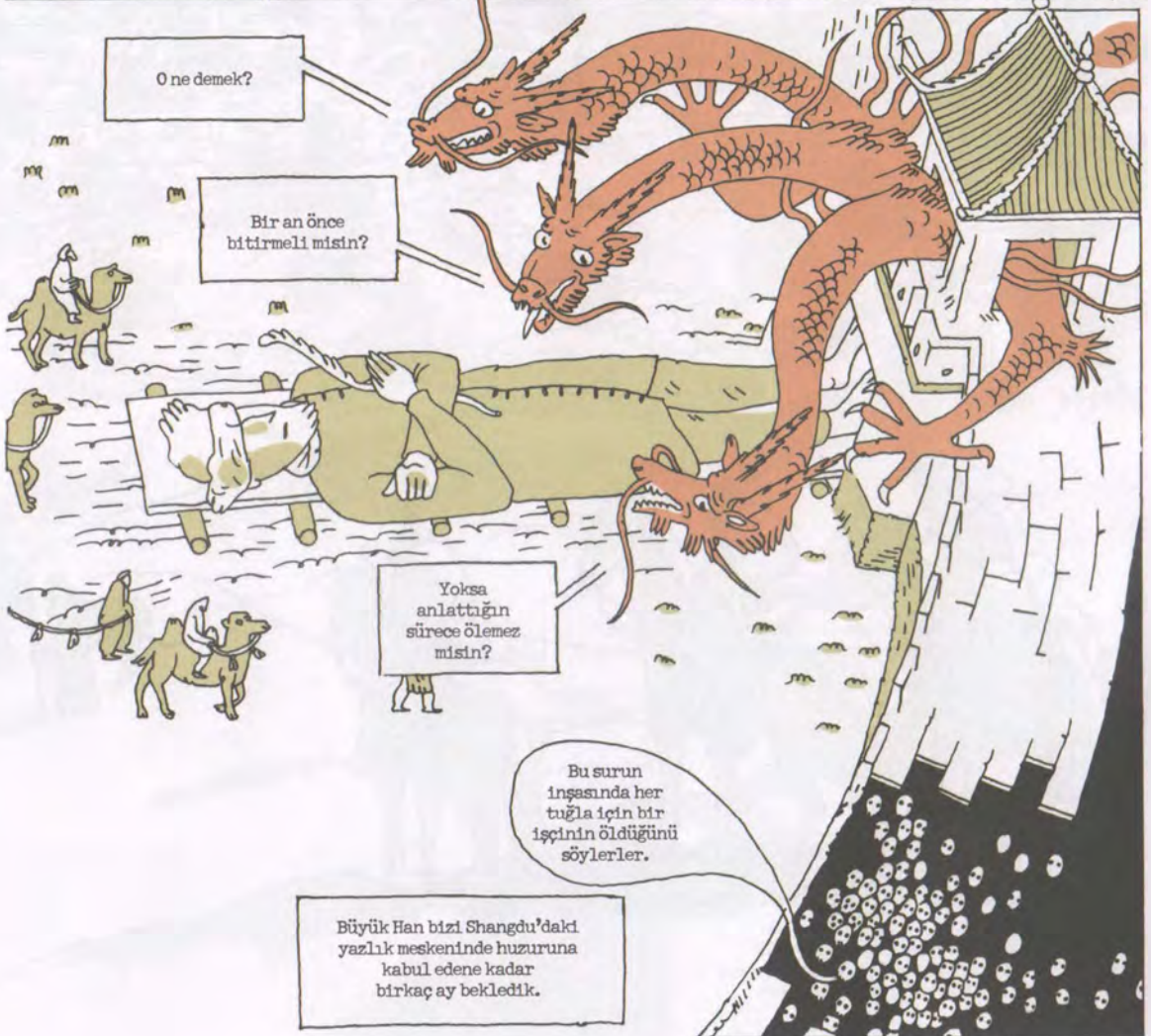
Ihhh...

Çölün sonuna üç başlı bir ejderha koyuyorum, tamam mı?

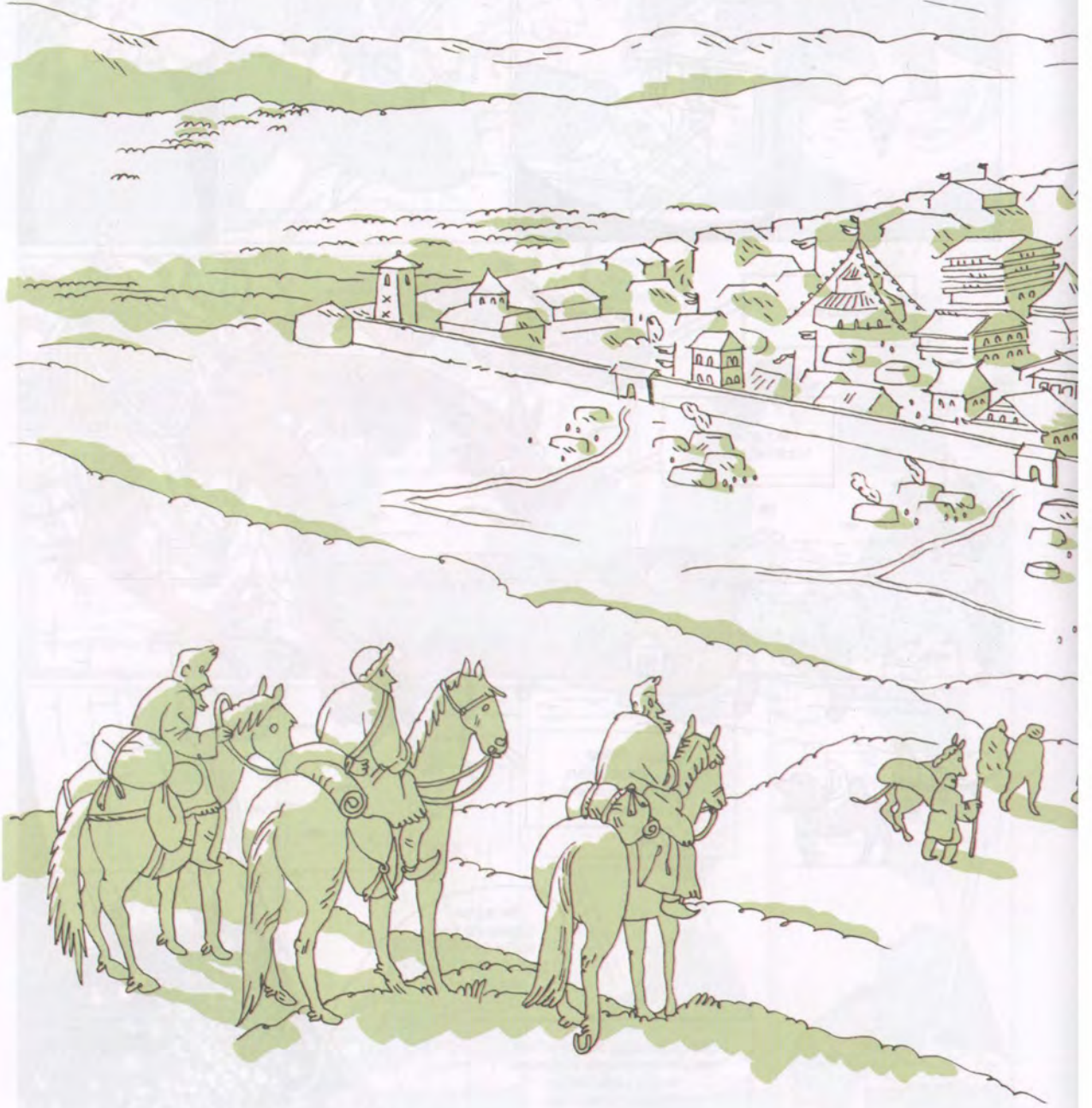

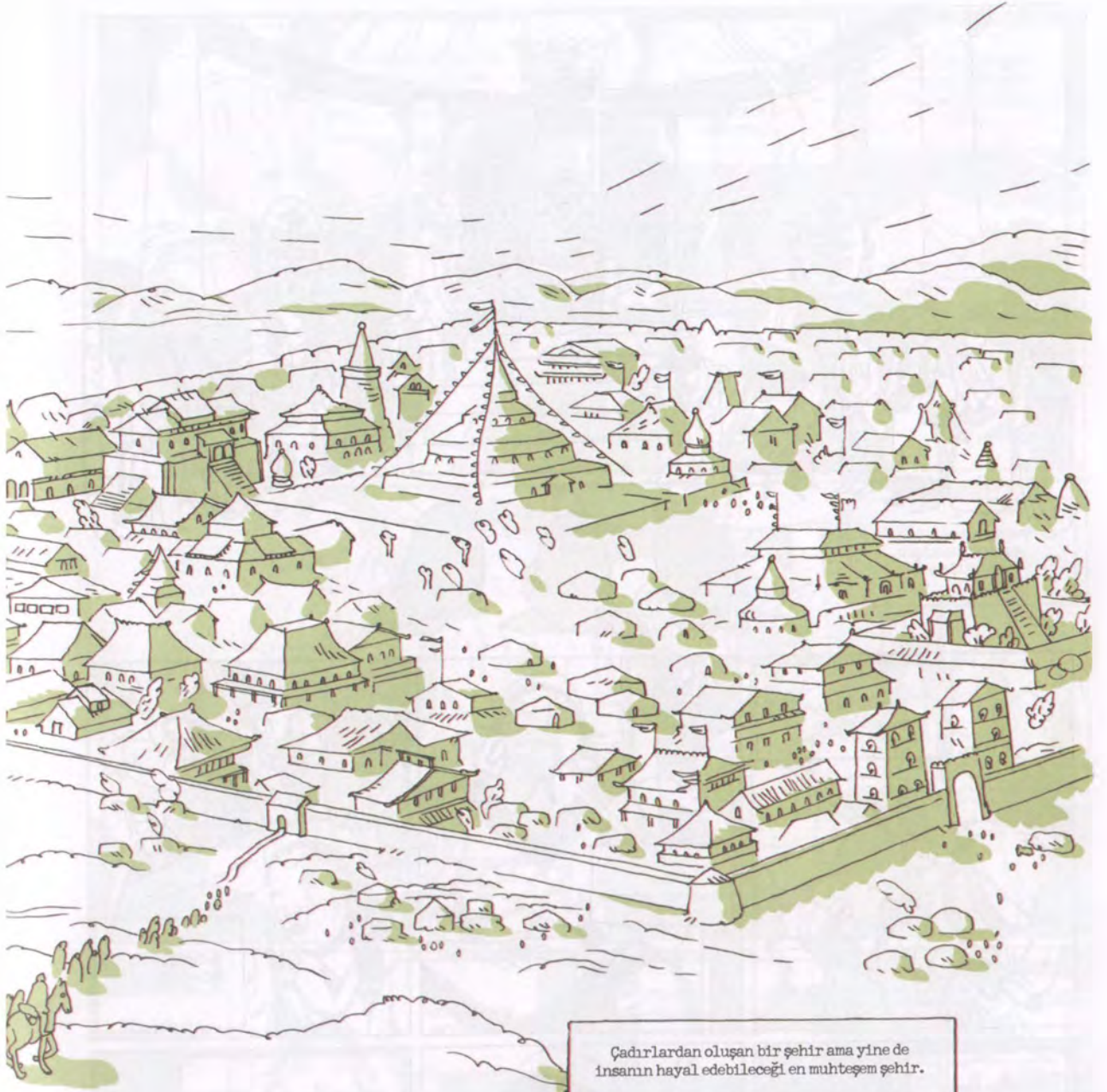
Böyle bir şeye... kalkışayım... deme...

Yüce kamp
Shangdu.

Han ve maiyeti Hanbalık'ın
sıcağından kurtulmak için yazı
Shangdu'da geçirirdi.

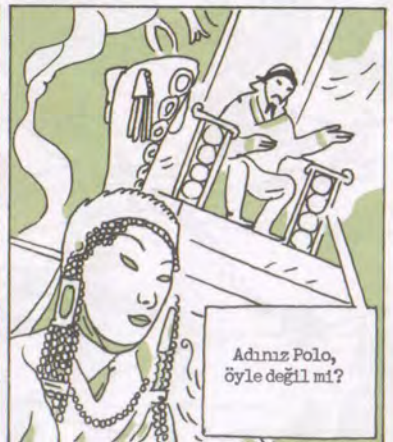
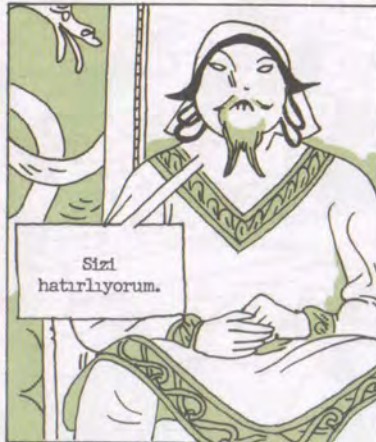
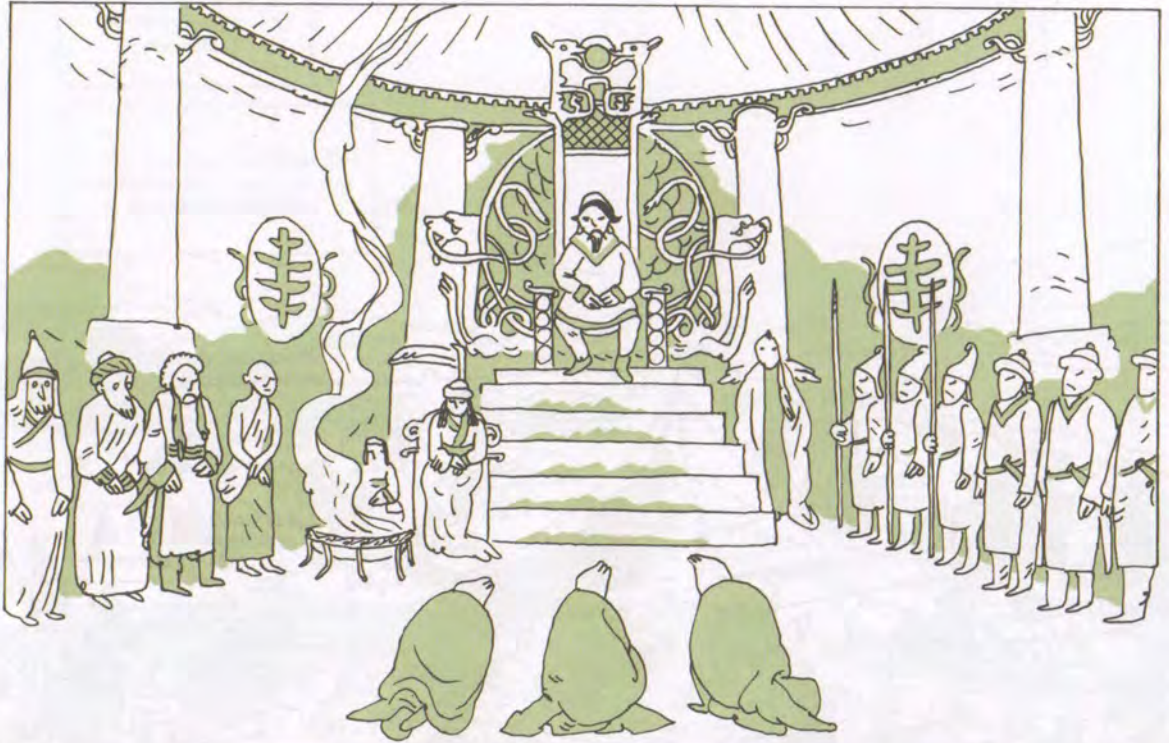

Çadırlardan oluşan bir şehir ama yine de
insanın hayal edebileceği en muhteşem şehir.

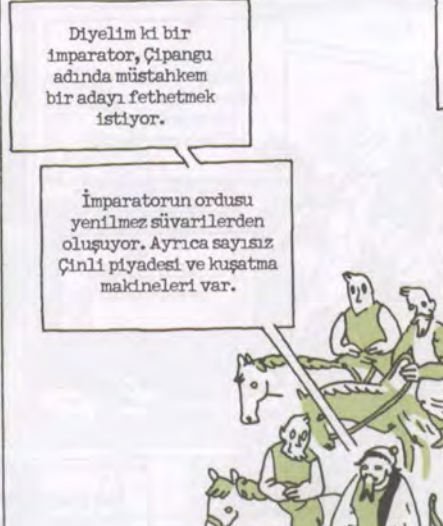
Moğollar muhtemelen
cenneti nasıl hayal
ediyorlarsa bu şehri
öyle inşa ettiler.

Her yönde sonsuz yeşil ve mavi,
kurbanlarını kovalayan atları daha da
hızlanmaya teşvik ediyordur.

... çünkü insanın
elinde sadece at
ve piyon varsa
satranç karşılaşması
kazanılmaz.

İmparator
muhtemelen savaş
yapma şeklini
değiştirmenin
yollarını
aramalıdır...

Çipangu kralını
imparatora boyun
eğmeye ikna etmenin
başka yollarını
bulmak gerekecek.

Örneğin parayla
ve korkuyla.

Çok zekice.
Ama Çipangu kralında
birincisinden sonsuz
miktarda var,
ikincisinden de hiç yok.

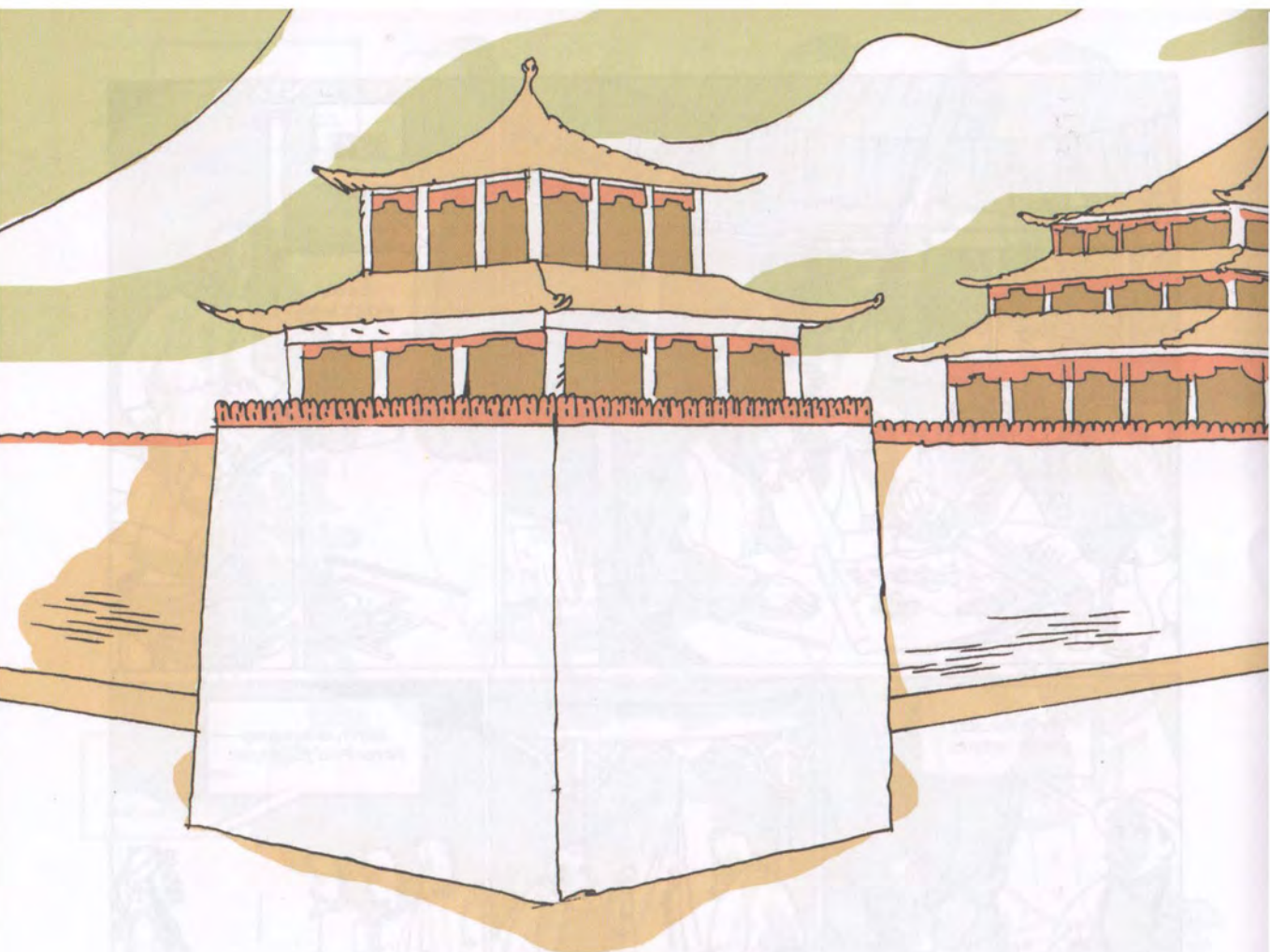
Ama adada teslim olmaya
ve imparatora katılmaya
hazır başkaları olabilir.

Doğru.

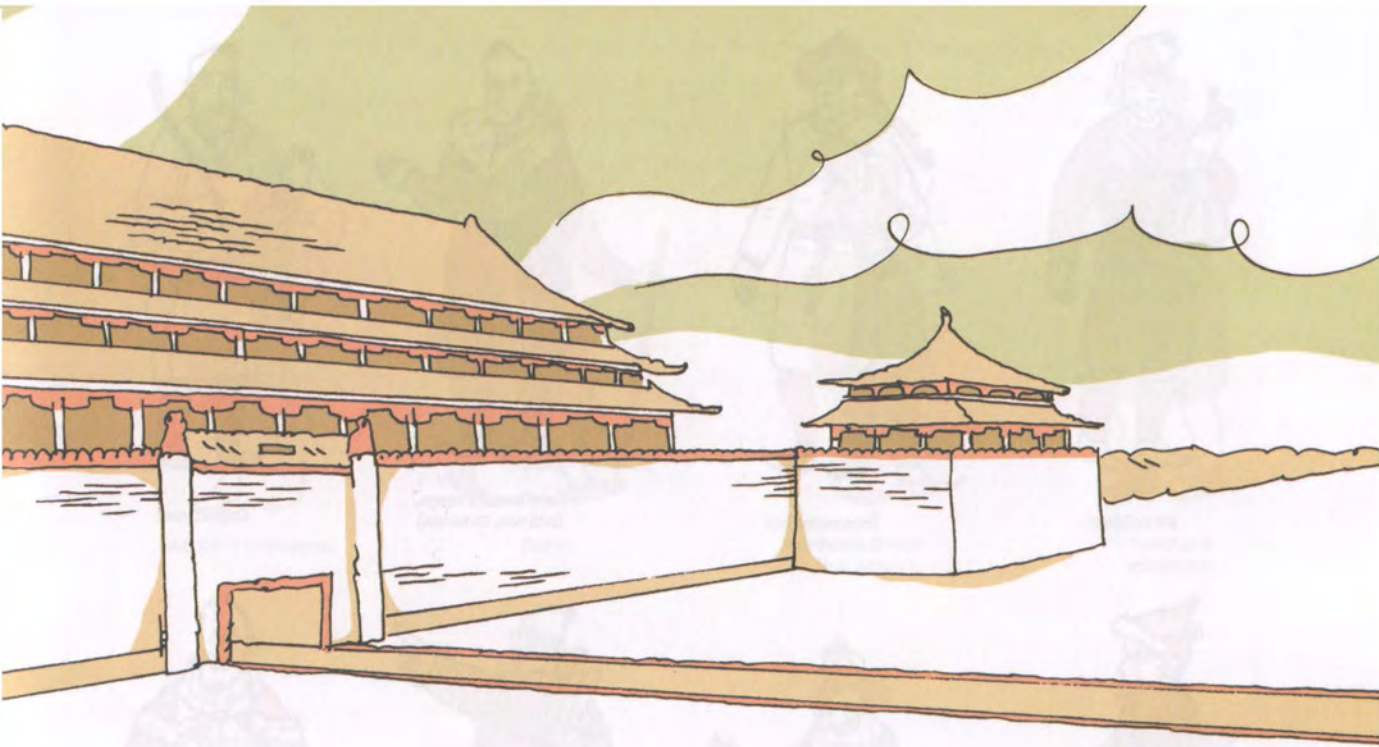

Şimdi diyelim
ki imparator
koyununda bir
yılan beslediğini
keşfediyor.

金

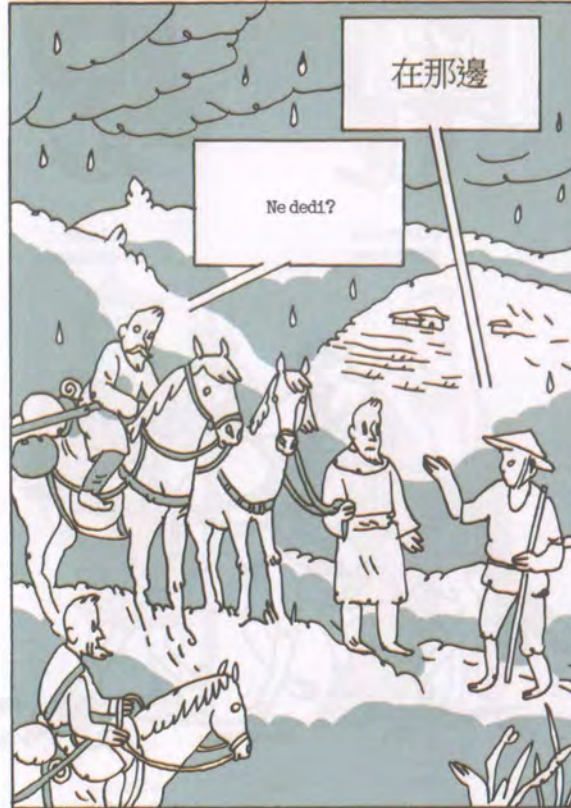

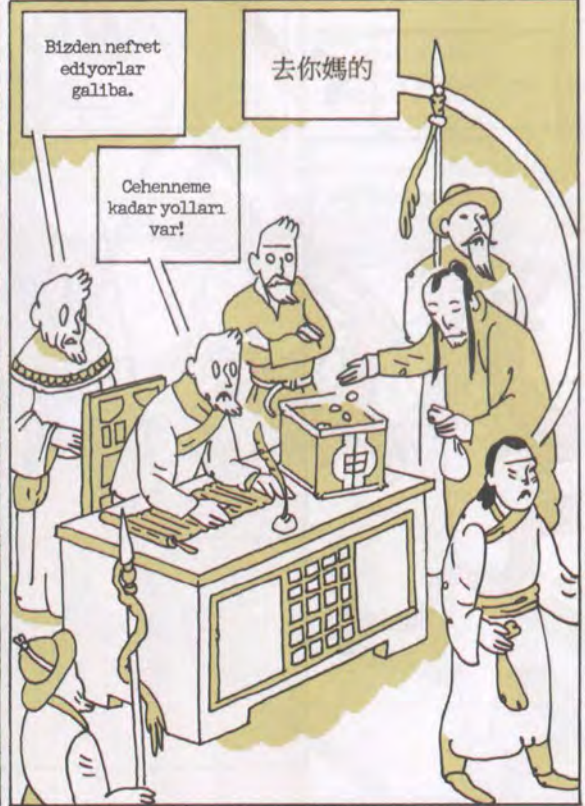
Hanbalık.

Han'ın imparatorluğunun
başkenti sonraki
yıllarda evim oldu.

Kubilay beni imparatorluğun
eyaletlerini gezmeye gönderirdi,
ama her yolculuğun sonunda hep
Hanbalık'a dönerdim.

İmparator için her
şeyi yaptım.

Başrol oyuncusunun
değişmesi hoşuma gitti.

Başrol oyuncusu mu?

Neye dönüşüyor?

Oluşum romanına.

Sen yani. Başrol
oyuncusunun evrim
geçirmesi güzeldir.

Böylece bu bir
oluşum romanına
dönüşüyor.

Buralar
geliştirilecek,
kenarına bir not
düşüyorum.

Oluşum romanı
okuru mu
oluşturuyor,
yoksa okunanı
mı, bir türlü
onlayamadım.

Pers İhanlığından bir elçilik heyeti gelince durumdan yararlandık.

Kubilay oradan ayrılmamızı istemiyordu, gitmemize izin vermeyecekti.

Ama İran'daki kuzeni Argun dul kalmıştı.

Karısı vasiyetnamesinde kocasının sadece kendisinin de üyesi olduğu Moğol Bayad kabilesinden bir kadınla evlenebileceğini şart koşmuş.

Kubilay'a elçiler gelmiş, eski kabilelerin topraklarına gitmişler, İran'ın efendisine götürmek üzere "Mavi" prenses Kökeçin'i seçmişlerdi.

Geri dönmeye çalışmışlar, ama Asya içlerinde patlak veren isyanlardan dolayı iki defa vazgeçmişlerdi.

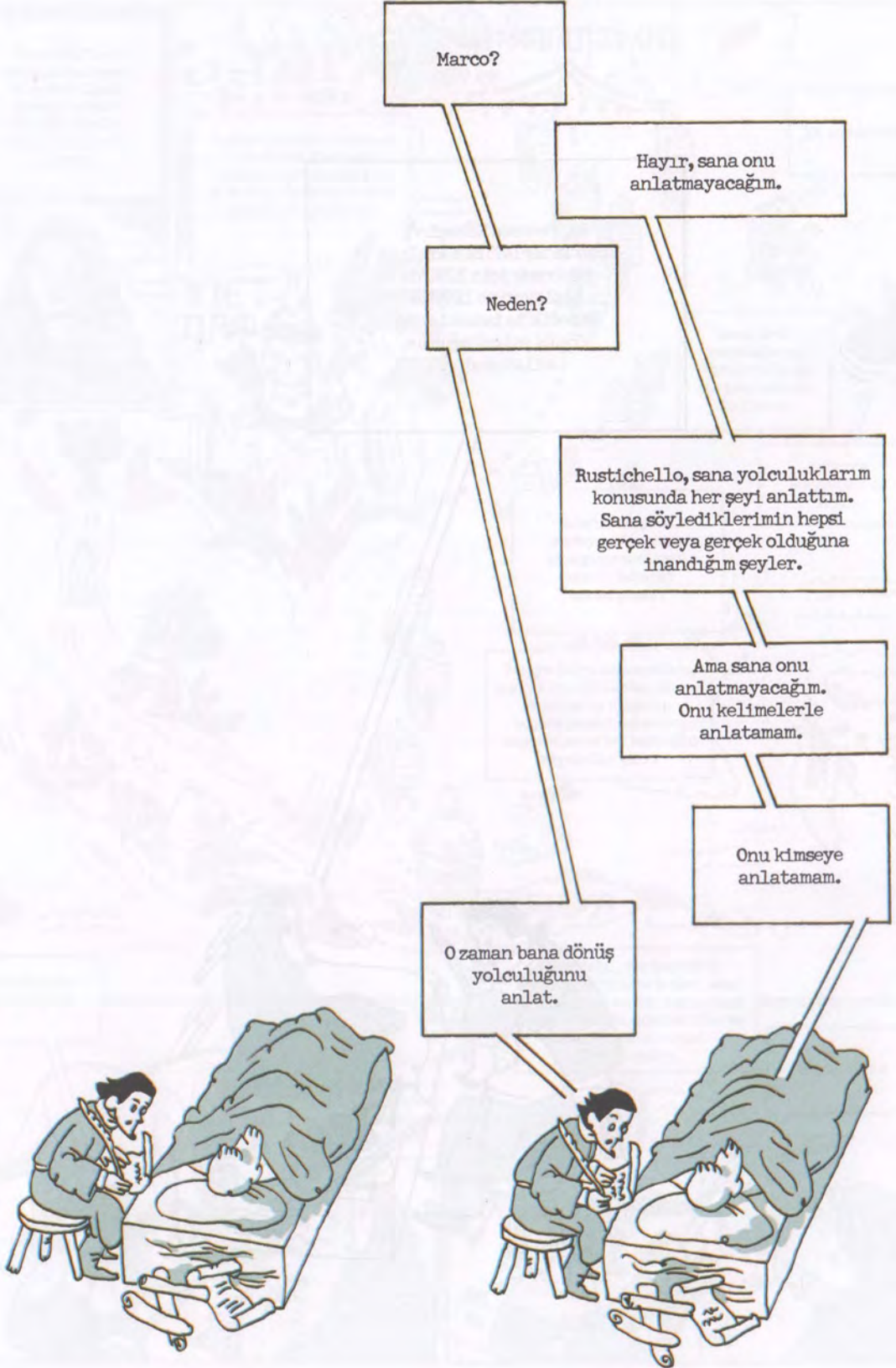
O zaman ben, babam ve amcam, bu elçilik heyetine eşlik etmeyi önerdik.

Bu tür bir göreve en uygun insanlardık ve Kubilay da bunu biliyordu. Bize istemeye istemeye izin verdi.

Çin'den ayrıldık. İran, Venedik'e dönüş yolumuz üzerindeydi.

Bana Kökeçin'i anlat.

Bu, Prenses Kökeçin'i
İran Tatarlarının kralına
götürmek için 1290'da
başlayan ve 1295'te
Venedik'te tamamlanan
dönüş yolculuğumun
anlatımıdır.

Hanbalık'tan ayrıldıktan sonra Quanzhou liman şehrine gittik. Oradan büyük bir filoyla yola çıktık.

Vietnam kıyıları boyunca ilerledik. Vietnam kralının 326 çocuğu var ve Kubilay'a haraç olarak onlarca fil gönderir.

VIET NAM

QUANZHOU

326 çocuk mu?

Evet. Kral yurttaşların karılarıyla da ilk gece hakkını kullanır.

Onlar da bundan gurur duyar.

Cava'ya ulaştık. O adaya çok sayıda gemi gidip tonlarca değerli baharat takası yapar.

Batıya doğru devam edince, çeşitli krallıklardan oluşan Sumatra'ya ulaşılır. Burada yabancı aslanlar, maymunlar ve tek boynuzlu hayvanlar var...

SUMATRA

RAJIV

Tek boynuzlu hayvanlar mı?

Doğru değil. Tek boynuzlu hayvanlar fillere benzer, ama hortum yerine tek bir boynuzları vardır. Çamurda debelenirler ve insanlara saldırırlar. Çok iğrençler.

Hmmm. Yazık.

Ancak bir bakire tarafından evcilleştirilecekleri söylenir.

Sumatra adasında
beş ay kalmak zorunda
kaldık çünkü uzun
süre yağmur yağdı,
fırtınalar oldu.

Kendimizi o bölgenin kötü
insanlarından ve insan yiyen
hayvanlarından korumak için
iki gemiyi söküp küçük müstahkem
bir şehir inşa ettik.

Beş ay boyunca sadece
balık, Hindistan cevizi
ve palmye şarabıyla
beslendik.

Oralarda kâhinler ağır
hastaların iyileşemeyeceğini
söylerse o hastalar öldürülür,
pişirilir ve aile tarafından yenir.

Her şeyleri, kemik ılıkleri bile yenir,
çünkü geriye bir şey kalırsa solucanlar
tarafından yeneceği söylenir. Ama her şey
bitince de solucanlar açlıktan ölür.

Ölüleri onun için
bitirirler, solucanları
sevdikleri için.

Yamyamların çıplak ve kanunsuz yaşadığı Angaman adasından ayrıldıktan sonra batıya ve güneybatıdan esen rüzgâra karşı bin mil yol alınca Seylan adasına ulaşılır.

Burada başka hiçbir yerde olmadığı kadar çok yakut, topaz, safir ve ametist bulunur.

O ülkenin kralı o kadar büyük ve kusursuz bir yakuta sahip ki, Kubilay bir defasında, bir şehir değerinde altın karşılığında onu satın almak istedi, ama nafil.

Bu adada üzerinde bir mezar olan bir dağ var.

Müslümanlar orada Âdem'in gömülü olduğunu söylerler, ama aslında orası Buddha olarak bilinen Prens Siddharta Gautama'nın mezarı.

Buddha çok zengin bir kralın oğluymuş, ama babasının ona yaşlılık ve ölüm korkusunu unutturmak için vermek istediği tüm zenginlikleri, kadınları ve hizmetkârları reddetmiş.

Buddha yoksulluk içinde ve o kadar mütevazı bir hayat sürmüş ki bizim burada olsaydı onu aziz ilan ederdik

Ölümü aşmak için bir yol bulmaya çalışmış ve başarmış olmalı, çünkü 84 defa dirildiği, önce öküz, sonra köpek, en sonda da Tanrı olduğu söylenir.

Doktor Bey, yine hezeyan geçirmeye başladı.

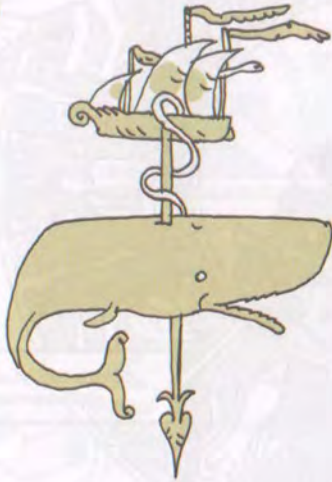
hürmüz

Hindistan halkı korkunç sıcaklardan dolayı
hep çıplak dolaşır. Kralın kendisi de yarı
çıplaktır, ama son derece değerli taşlarla
kaplı bir kolye, el ve ayak bilezikleri takar.
Elinin altında beş yüz kadın vardır.

Buralarda bir bey öldüğü zaman dul
karısıyla en büyük oğlu dışındaki
çocuklarının ölüyle birlikte
yakılması büyük bir onur sayılır.

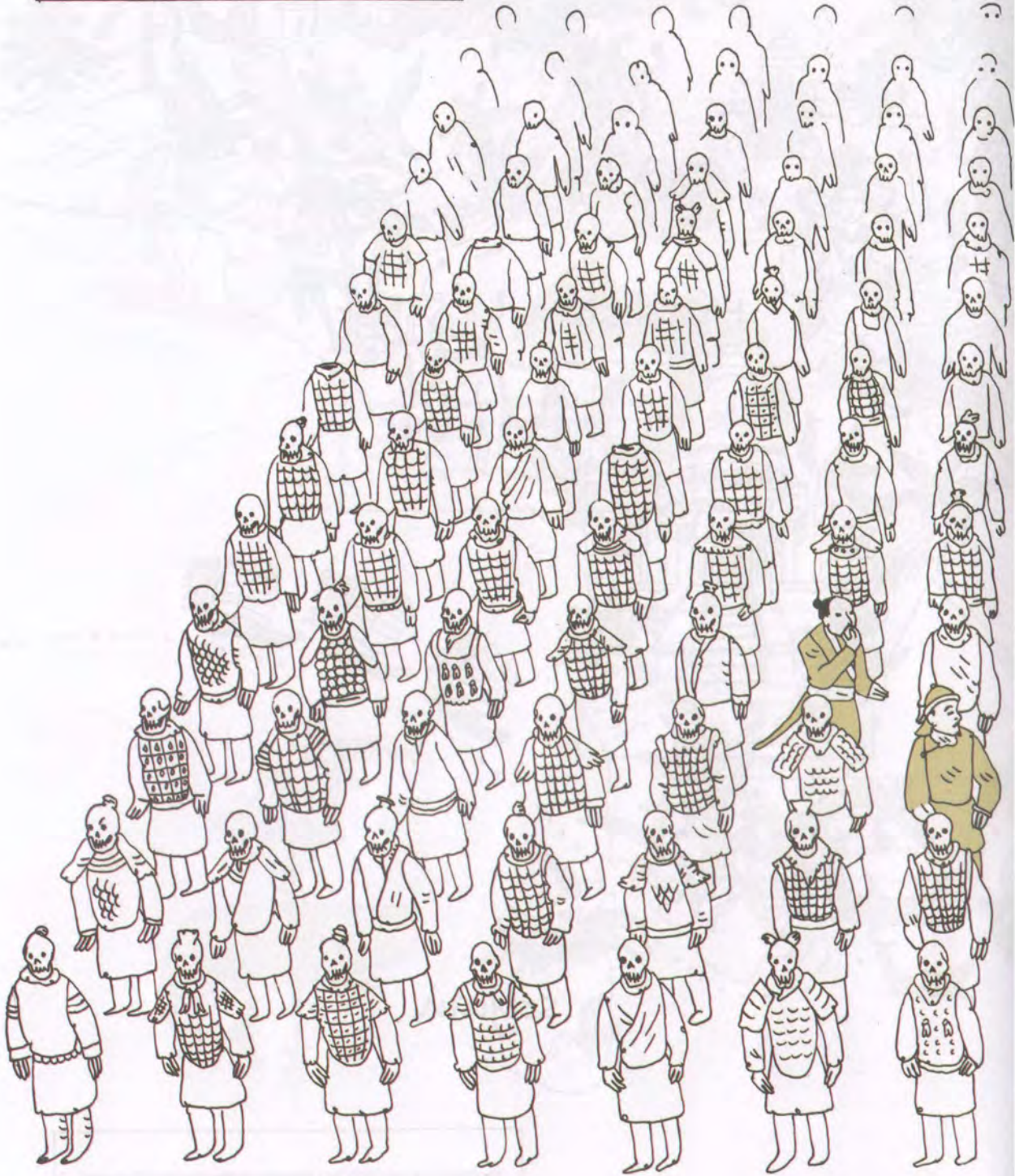
İstiridyeye avcılarını avları sırasında
köpekbalıklarının büyülesin diye bir
brahma rahibine para verirler.

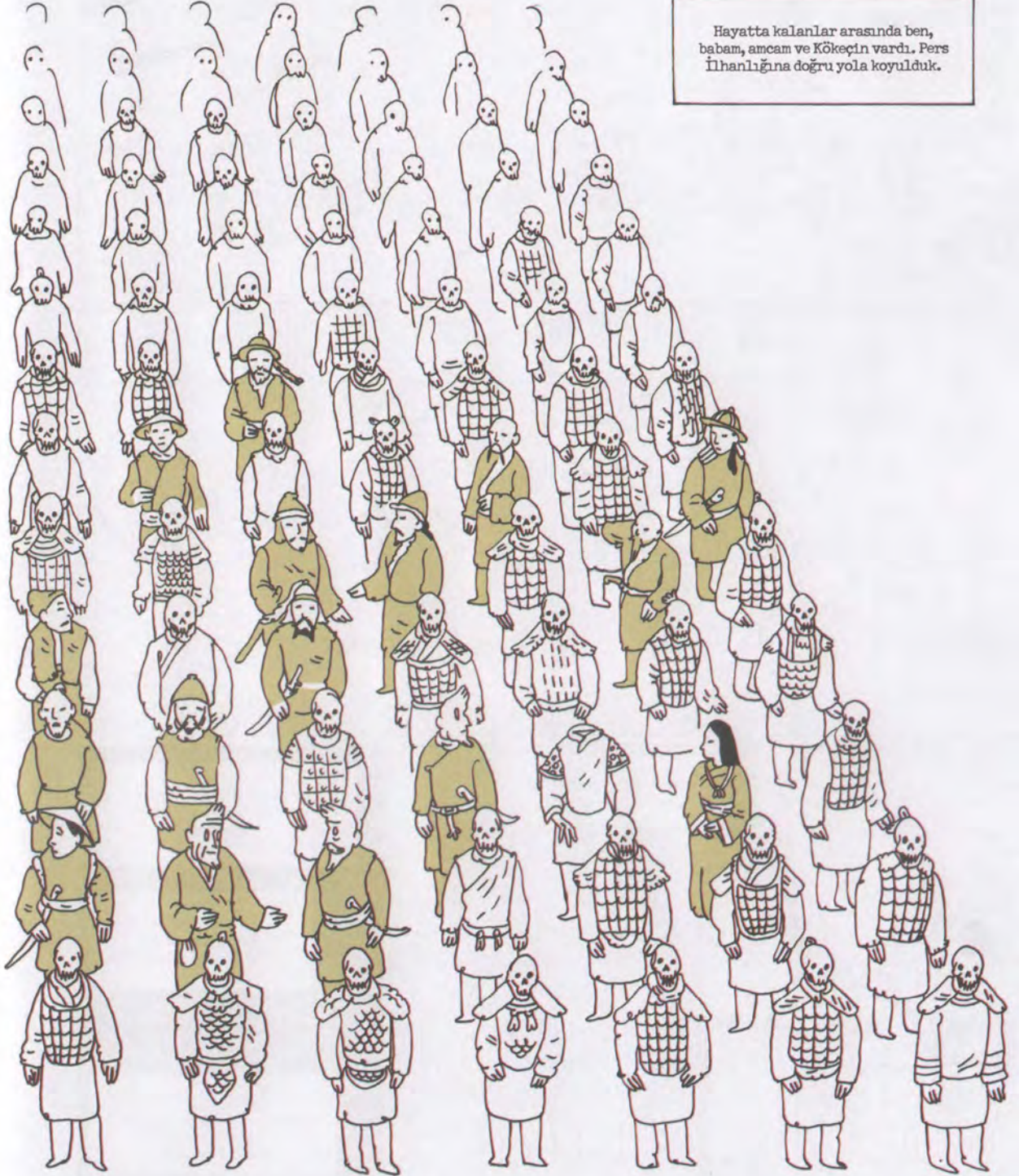

Hindistan'ın batı kıyıları boyunca korsanlardan dolayı gemi de, mürettebat da kaybettik. Bazı gemileri etkisi altına alan hastalıklardan, öldürücü sıcaklardan, fırtınalardan ve firarlardan dolayı zaten sayımız çok azalmıştı.

Hürmüz'de demir attığımızda, yola çıktığımız
on dört gemiden sadece ikisi kalmıştı. Gemilerdeki
altı yüz kişiden de sadece on sekiz kaldı.

Hayatta kalanlar arasında ben,
babam, amcam ve Kökeç'in vardı. Pers
İlhanlığına doğru yola koyulduk.

Daha başkent
Tebriz'e girmeden
bize haber ulaştı.

Pers ilhamı Argun
ölmüştü.

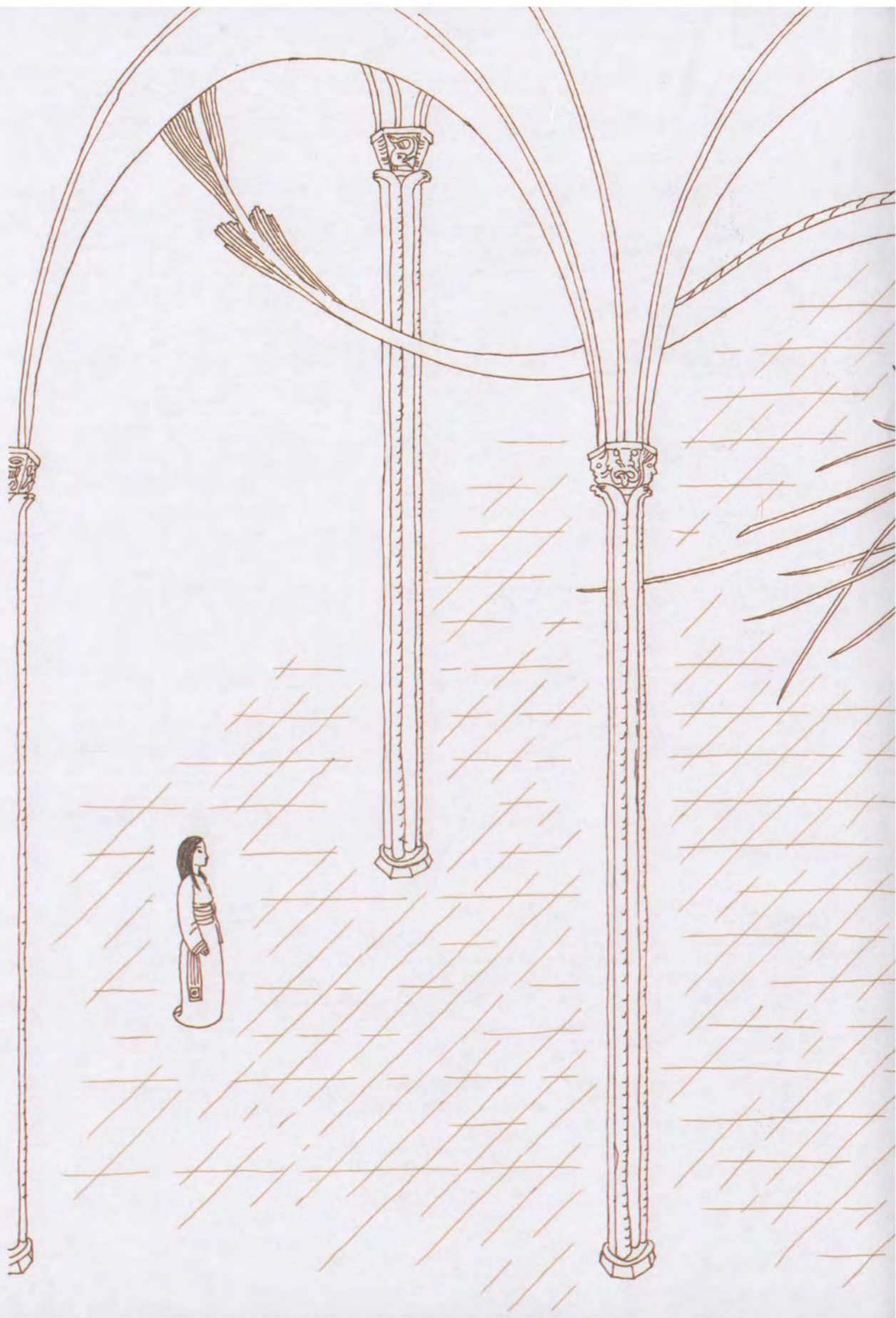

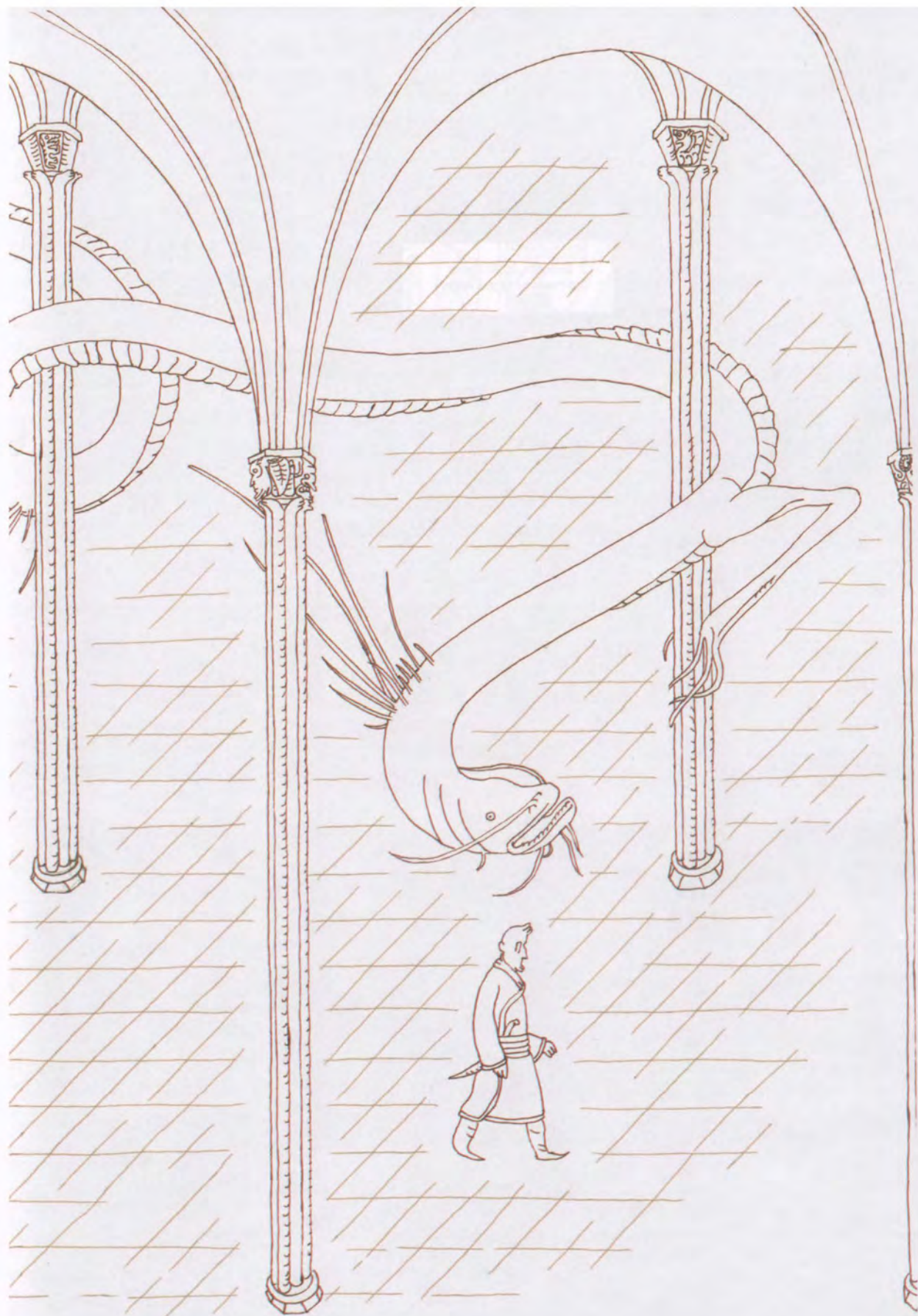
Müstakbel eşi Kökeçin daha
evlenmeden dul kalmıştı.

İki yıl önce, Çin'den yola
çıktığımız zaman öldüğünü
keşfettim.

Pers tahtına merhum
Argun'un kardeşi
Gaikatu çıkmıştı.

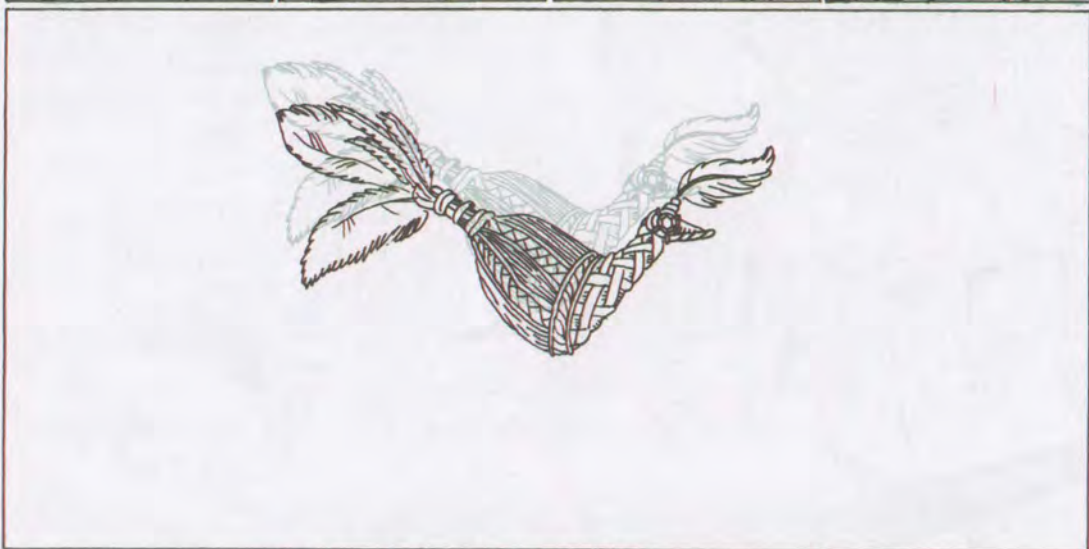
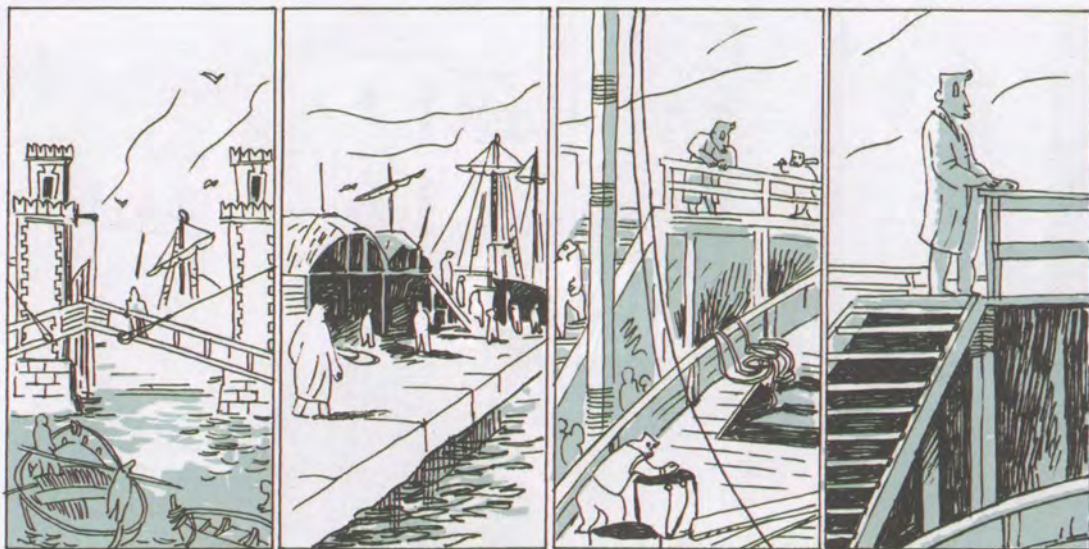
O da Kökeçin'in
Argun'un oğlu, genç prens
Gazan'la evlendirilmesine
karar verdi.

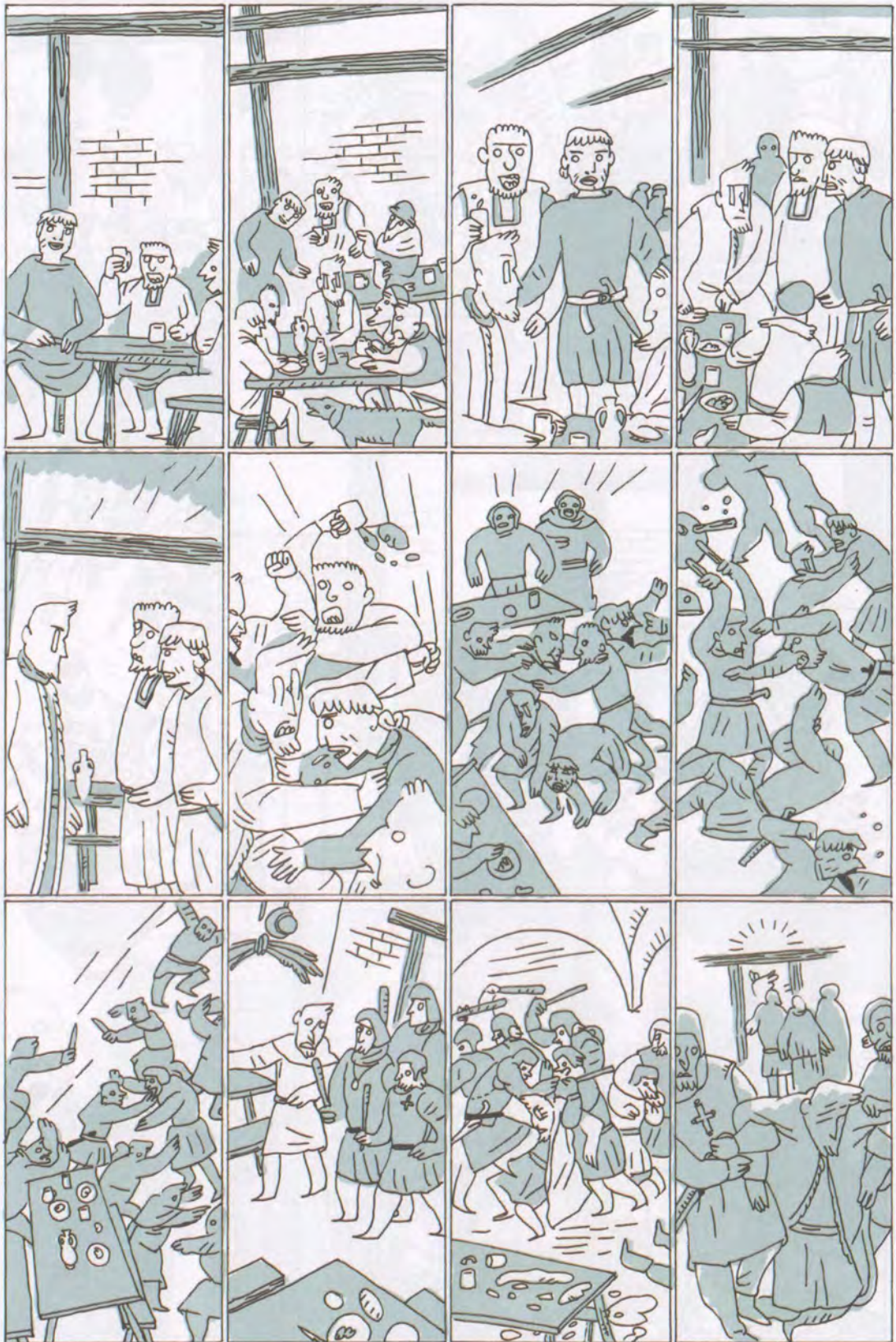

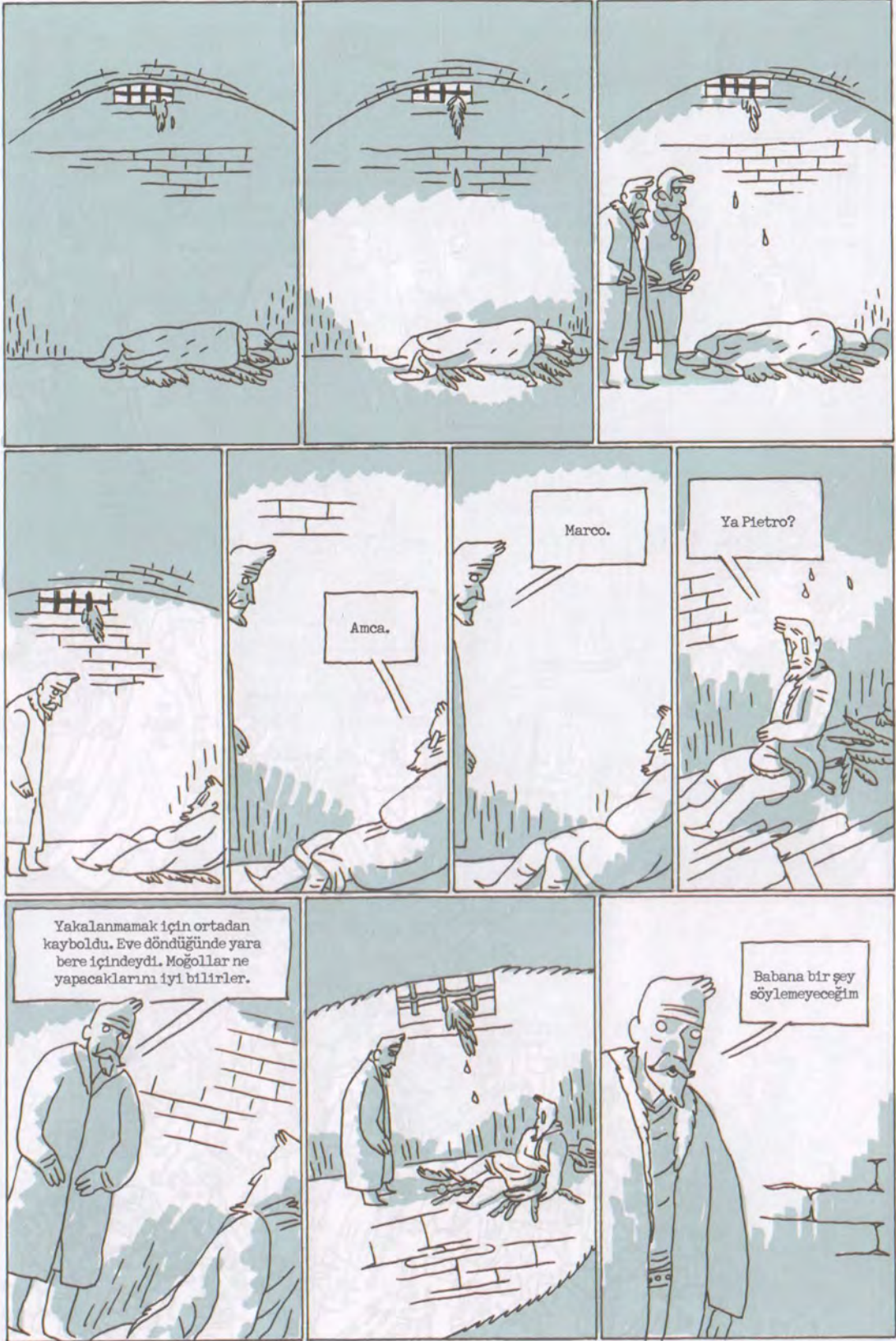
Venedik, 1297. Hap̄e
girmeden bir yıl önce.

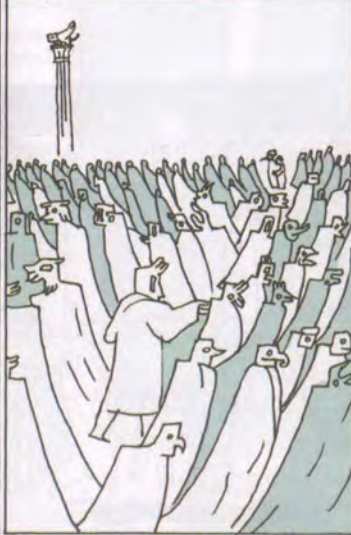

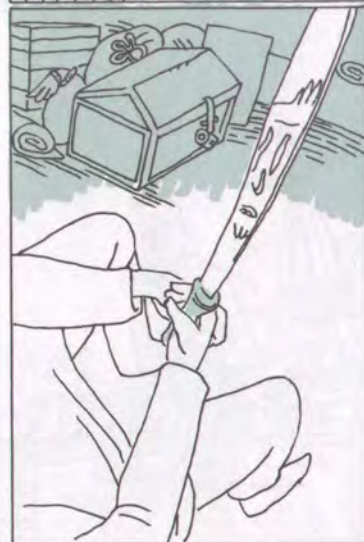

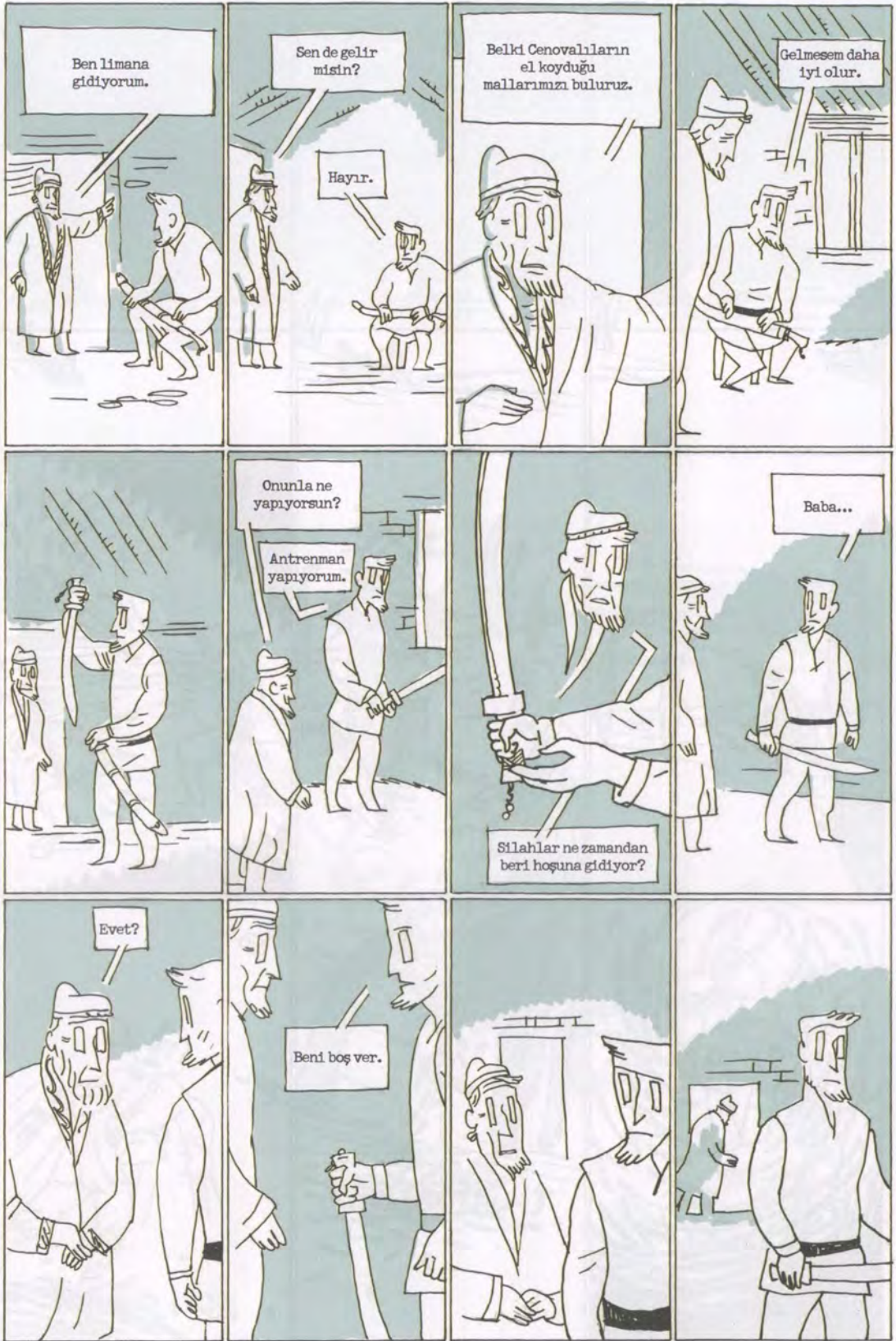

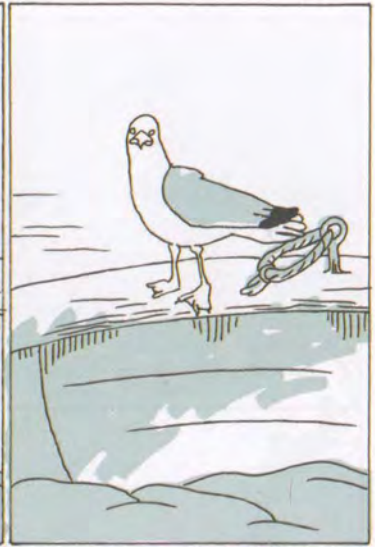
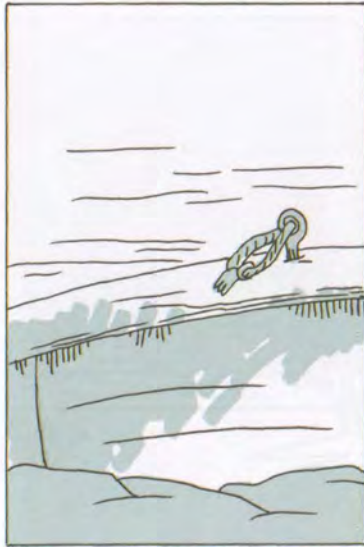

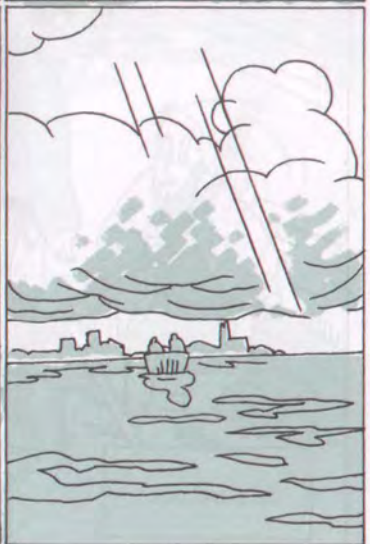

Sizinkileri geride bırakmakla iyi ettiğimizden emin misin?

Merak etme. Kendi başlarına idare edebilirler. O ikisi ölümsüzdür.

Hem yanlarında Yang'la Pietro var.

Neden ona Pietro diyorsun? Benim dilimde onun adı Pitagai.

O benim ona böyle dememi istiyor. Bir adının daha olmasının hoşuna gittiğini söyledi.

Görürsün, o vahşilerle başa çıkacaklar.

Benim için önemli olan, onlardan biraz uzaklaşmamız.

Benim yüzümden kaç
kişinin hayatını
kaybettiğini
düşününce ağlayasım
geliyor.

Kendimi bıçaklayıp
hepinizi serbest
bırakmam gerekir.

Saçmalama.

Neyse ki sen,
baban ve amcan
varsınız.

Siz olmasanız ne
yapardım, bilmiyorum.

Yarım saat içinde
kampta oluruz
herhalde.

Marco, lütfen
bana sarıl.

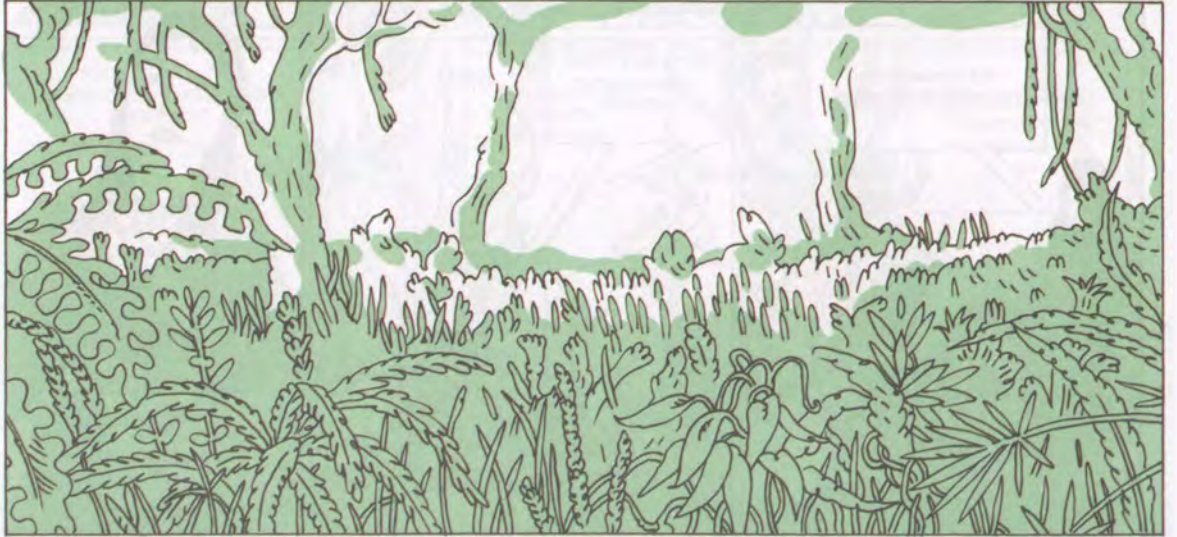

Endişelen-
memelisin.

Endişelenmiyorum.

Ama üzgünüm.

Amiral Andrea Dandolo.

Benim. Siz de Doğudan yeni gelen Bay Marco Polo'sunuz.

Evet efendim.

Arzunuz?

Efendim, bir geminize kumanda etmekle onurlandırılmak isterim.

Cenovalıların bize karşı harekete geçtiğini biliyorsunuz.

Buraya, Adriyatik Denizimize geliyorlar. Buna cüret ettiler.

Evet efendim. Onun için o kudurmuş köpeklerle karşı Venedik'e hizmet edebilmek istiyorum.

Kararlısınız, bu çok güzel.

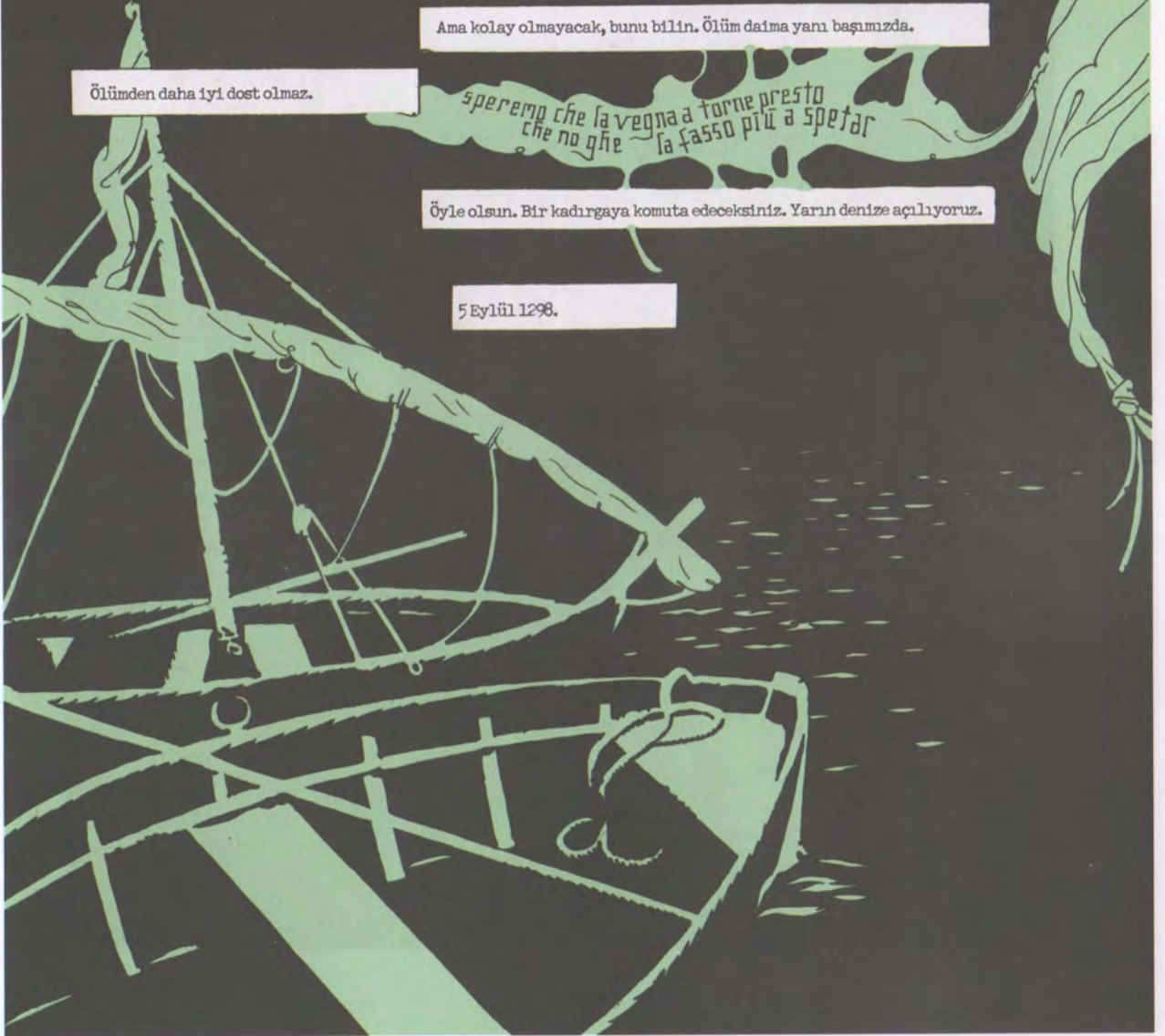
Ama kolay olmayacak, bunu bilin. Ölüm daima yanı başımızda.

Ölümünden daha iyi dost olmaz.

*sperem che la vegna a torne presto
che no ghe la fasso più a spetar*

Öyle olsun. Bir kadirgaya komuta edeceksiniz. Yarın denize açılıyoruz.

5 Eylül 1298.

8 Eylül 1998.

MARCO POLO'NUN SON RÜYASI

Doğuda geçirdiğim, maceralarla ve tehlikelerle dolu çeyrek yüzyılda kendimi savunmak için bile hiç kimseyi incitmedim.

Ama şimdi, sefil rakiplerin arasındaki bu sefil savaşta üç kişi öldürdüm.

Belki ben de öldüm.

Ama sonuçta bir önemi var mı?

İran'dan ayrıldıktan sonra Kutsal Topraklar'a gidemedik. Senin de bildiğin gibi, Sarazenler oradaki bütün Hristiyanları ya katlettiler, ya da oradan sürdüler.

Olanları öğrendiğimizde dünyanın en son gördüğümüzden beri değiştiğini anladık.

Karadeniz kıyısındaki Trabzon'a gittik. O deniz neredeyse Cenova'nın kendi gölü gibi. Nitekim o alçaklar Doğudan getirdiğimiz birçok değerli malımıza çaldı.

Yerine konulamayacak malların ve anıların yanı sıra 4.000 Bizans hyperpyron'umuz çalındı.

Sonra Konstantinopolis'e geçtik, ama orada da tehlikeli bir ortam vardı.

Biz de hemen bir gemiye binip Khalkis adası üzerinden Venedik'e döndük.

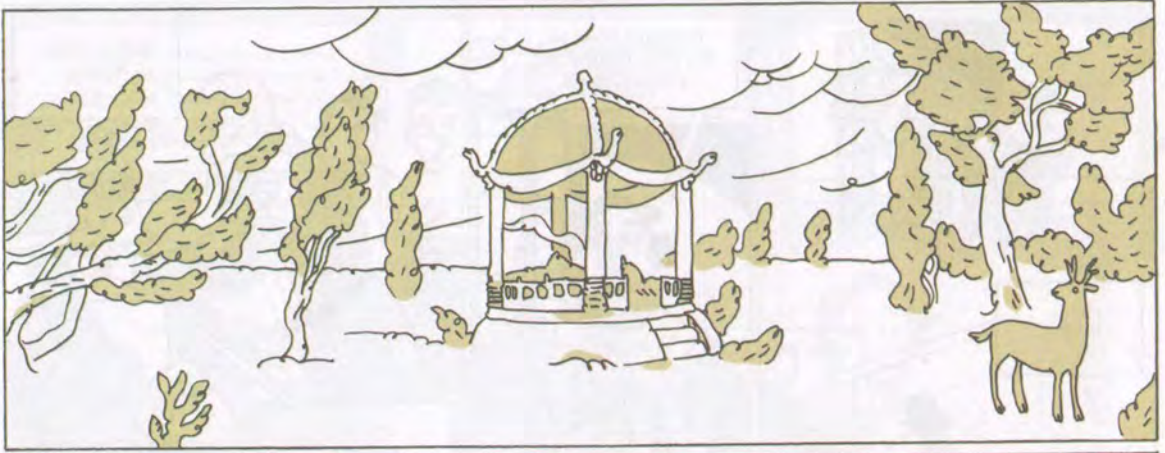

Sonra?

Benden bu kadar.

Şah.

Han olunca
Moğolları biraz
Çinililere benzetmeye
çalıştım.

Ama imparatorluk
mesleğinin
sürekli olarak
Barbarların
acımasızlığını
gerektirdiğini
keşfettim.

Onun için arada kaldın.
Bu tarafa veya o tarafa
düşmemeye çalış.

Böylece
yaşlandım.

Sana güney
eyaletlerini
anlatmaya devam
edeyim mi?

Biraz mola
verelim.
Şehirleri
karıştırmaya
başladım.

Sen imparatorluğumu,
onu yöneten benden
daha iyi tanıyorsun.

Bana onu tanımak
için zaman verdin,
Kubilay.

Bu arada bir şeyi anlatmanın
ondan uzaklaşmak anlamına
geldiğini anlamaya
başladım.

Bir şeyi anlamak için onu yaşamak,
orada uzun yıllar geçirmek
lazım. Bir şey bir tek o zaman
anlaşılabilir, ama o da kesin değil.

Ama benim artık
zamanım kalmadı.

Demek sen, baban ve
amcan kararınızı
verdiniz.

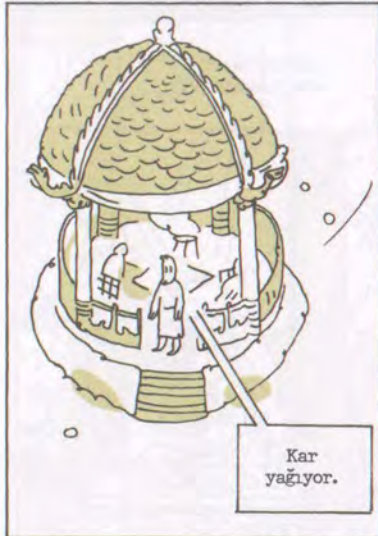
Evet. Kökeçin'e İran'a
kadar eşlik edeceğiz,
sonra da Venedik'e doğru
devam edeceğiz.

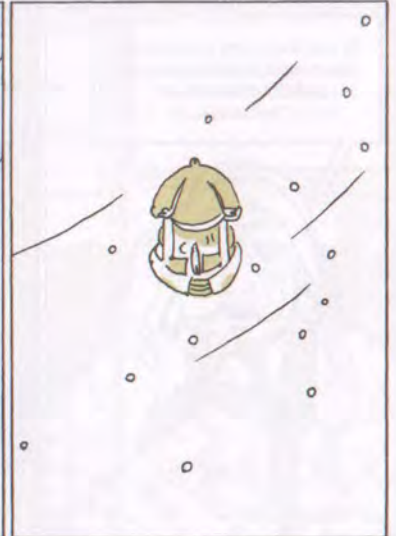
Gidiyor olmanıza
ne kadar
üzüldüğümü
anlatamam.

Ama her insanın
istediği yerde
ölmesi doğrudur.

Kar
yağıyor.

Marco Polo (1254-1324)

Venedikli gezgin, tüccar ve diplomat. Çin'e yolculuk yaptı ve *Milione* [*Milyon*] olarak bilinen kitabı yazdı. Ortaçağda Asya ülkelerinin toplumu, ekonomisi, siyaseti ve tarihi konusunda olağanüstü bilgiler içeren gözlemleri, yüzyıllar boyunca edebiyatçılar, gezginler, coğrafyacılar ve alimler için bir ilham kaynağı olmuştur.

Marco Polo 1254'te Venedik'te doğar. Venedik Cumhuriyeti zaten Akdeniz ekonomisinin ve siyasetinin önemli bir oyuncusudur. Ticaret gemileri ve savaş gemileri, üzerinde San Marco aslanı olan bayrağı Akdeniz'in çeşitli "koloni"lerine ve hanlarına paranın veya silahın gücüyle dayatırlar. Tüm önemli limanlarda bir Venedik mahallesi (ve Cenova, Pisa, vs mahalleleri) vardır; bu Venedikli tüccarlar faaliyetlerini bu "eksklav"larda yürütürler. Doğu İmparatorluğunun başkenti ve o dönemin önemli bir metropolü olan Konstantinopolis'le eskilere dayanan ilişkiler Venedik Cumhuriyetine ayrıcalıklar ve mali muafiyetler sağlar. Bu ekonomik ve askeri işbirliği (günümüzdeki deyimiyle partnerlik) Bizans'ın başkentinin de işine yarardı; ancak Adriyatik Denizinin küçük ama son derece hırslı cumhuriyetinin sürekli küstahlıkları, 1204'teki tuhaf ve trajik Dördüncü Haçlı Seferi sırasında haçlıların ve Venediklilerin Konstantinopolis'i ele geçirip yağmalamasıyla zirveye ulaşır ve o vesileyle Doge Enrico Dandolo'ya şehrin sekizde üçü teslim edilir.

Marco Polo'nun babası Niccolo ve amcası Matteo Polo 1261'de Venedik'in yukarıdaki bu eksklavlarından birinde bulunurlar. Günümüzde Kırım'daki Sudak olan Soldai'da faaldirler ve burada hanları vardır. Aynı yıl VIII. Mikhail Paleologos, Konstantinopolis'i geri alır ve Doğu Romalıların otoritesini yeniden tesis eder. Niccolo ile Matteo, Bizanslıların Venediklilere uyguladığı şiddeti haber alınca geriye dönemeyeceklerini ve ilgilerini Doğuya çevirmeleri gerektiğini anlarlar. Dolayısıyla Moğol Altın Orda Hanlığının başkenti Saray'a giderler. Burada bir başka hanlık olan Pers İlhanlığından gelen bir elçilik heyetine katılıp Kubilay Han'ın Çin'ine ulaşırlar. Moğolların bu dönemde Asya'ya hâkim olduğunu göz önünde bulundurmamak gerekir. "Deniz Kağanı" Cengiz Han tüm Moğol kabilelerini yönetimi altında birleştirdikten ve kıtanın büyük bölgelerini kendine bağladıktan sonra onun soyundan gelenler yayılmacı politikalarını sürdürürler ve ordularıyla Asya'nın neredeyse tamamını fethederler. Avrupa'nın sınırlarına ulaştıklarında büyük korku saçarlar. Moğolların çeşitli hanlıkları altında siyasi oluşumların yapısı homojen hale gelir ve kervanların İpek Yolu boyunca yolculuk sistemi *pax mongolica* [Moğol barışı] altında sağlanır.

Niccolo ve Matteo Polo Çin'in, yani dünyanın en gelişmiş ve müreffeh bölgesinin hükümdarı, Hanların Hanı, İmparator Kubilay Han'ın hizmetine girerler. Papaya bir mesaj götürmekle ve dönüşlerinde Büyük Han'ın sarayına yüz Hristiyan aliminden oluşan bir papalık delegasyonu getirmekle görevlendirilirler.

Bu önemli görevi üstlenen iki kardeş 1265'te Venedik'e döner. Bu arada on beş yaşına basmış olan genç Marco Polo, kendisi sadece iki yaşındayken yola çıkmış olan babasıyla ilk defa tanışır. Marco Polo, Doğuya açılan bir kapıyı temsil eden Venedik'te büyümüştü.

Şehrin pazarlarında ve limanlarında farklı diller ve tuhaf öyküler yankılanırdı ve egzotik kişilerle mallar buradan geçerdı. Ortaçağda kadın erkek herkes, henüz keşfedilmemiş, gizemli Doğuyu bir harikalar diyarı, altın şehirlerin ve sanatçıların minyatürlü hayvan kitaplarında veya katedrallerin kabartmalarında tasvir ettiğı ve en korkunç canavarların mekânı olarak hayal ederdi. Köpek başlı *kynokephalos*'lar; çok hızlı koşan, dinlendikleri zaman güneşten korunmalarına da yarayan tek bir kocaman ayakları olan *skiapod*'lar; yüzleri göğüslerinin ortasında yer alan *blemmya*'lar; kocaman kulaklı *panotius*'lar, ejderhalar, *bazilisk*'ler, devasa yırtıcı kuşlar, deniz canavarları. Bir de Rahip Johannes'in krallığına dair ortaçağda yaygın olan bir "şehir efsanesi" vardır; buna göre güçlü bir Hristiyan kralı Müslümanlara karşı verilen savaşıyla yardıma gelir. Müstehcen olanla yüce olan bir arada yer alır ve o dönemin endişeleriyle umutlarını yansıtır.

Polo kardeşler, Niccolo'nun oğlu Marco'yla beraber yeniden Doğuya doğru yola çıkarlar. 1271'de başlayan yolculuk en baştan itibaren çeşitli engellerle karşılaşır. Her şeyden önce bir papa yoktur, çünkü Hristiyanlık Papa IV. Clemens'in ölümüyle yeni papanın sürekli olarak geciktirilen seçimi arasında bir geçiş sürecinde bulunur. 1006 gün süren bu dönem, Kilise tarihinde Aziz Petrus'un tahtının boş kaldığı en uzun dönemdir ve "Viterboluların öfkesi"yle sona erer. O dönemde papalık merkezi olan Viterbo, toplantıların uzayıp gitmesinden bıkip kardinalleri saraya kilitlemeye – sonradan bu olaydan "anahtarla kilitlenmiş" anlamına gelen *Conclave* diye söz edilecektir – ve karar almakta zaman kaybetmemeleri için çatının bir kısmını kaldırmaya karar verilir. Seçim gerçekleştiğinde Niccolo, Matteo ve Marco Polo yola çıkmışlar, hatta Filistin'e ulaşmışlardır. Güzergâhlarından kısa bir süre ayrılarak şans eseri Haçlıların Kutsal Topraklar'daki merkezlerinden biri olan Akka'da bulunan Papa X. Gregorius'la bir araya gelirler. Ondan Kubilay Han'a götürmek üzere Kudüs'teki Kutsal Mezarın yağını ve Hristiyan alimleri elde ederler (gerçi yüz değil, iki kişidirler: Vicenzalı Niccolo ve Trablusşamlı Guillaume). Ancak Dominikan keşişler kısa süre sonra onlardan ayrılırlar ve Polo'lar kendi gezgin deneyimlerine ve zekâlarına uyararak tek başlarına Asya yolculuğuna devam ederler. Han'ın elçileri olduklarını gösteren *paiza* adlı altın paraları sayesinde kervansaraydan kervansaraya geçerek Gürcistan, Ermenistan, İran ve Afganistan'ı geçerler, Çin'e geçişi kapatan dağları aşarlar, Uyguristan veya Xinjiang'ın çöl bölgelerine ulaşırlar. İmparatorluğun kalbine ulaşmalarına izin veren, şehirlerden bir kolye olan Hexi koridoruna girerler. Üç yıl süren yolculuğun sonunda, 1274'te, yazlık başkent Shangdu'da nihayet Kubilay'la bir araya gelirler. Sonra da günümüzde Beijing olan, Kubilay Han'ın hanedanı Yuanların başkenti Hanbalık'a geçerler. Buraya varışları, Moğol İmparatorluğunun büyüme ve huzursuzluk dönemine denk gelir.

Polo'lar imparatorluk görevlileri olarak Büyük Han'ın hizmetine girerler ve artık yirmi yaşına gelmiş olan Marco Polo gözlemci ve diplomat yetenekleriyle dikkat çeker ve bu özelliklerinden dolayı imparatorun gözüne girer. Marco Polo Han'ın hizmetinde bu devasa imparatorluğun en uzak eyaletlerine, yeni fethedilen topraklarına kadar ulaşır ve Çin'in en karakteristik bölgelerini görme imkânı bulur. Hangzhou ve Suzhou gibi şehirleri ziyaret eder, Chengdu'dan geçerek Yunnan'a varır ve yeni fethedilen Birmanya'ya kadar uzanır. Yuan döneminde Çinliler teknolojik ve idari açıdan dünyanın en gelişmiş milletidir. Sonsuz sayıda kanaldan oluşan bir ağ hem insan ve mal nakliyesini

kolaylaştırır, hem de tarımsal üretimin düzenli ve zengin olmasını sağlar. Sayısız köprü ve yol, imparatorluğun çeşitli merkezleri arasında hızlı yolculuklar yapmaya izin verir. Etkin bir devlet mekanizması ve ekonomik idare sayesinde şehirler müreffektir ve ticaret yapmak için çok fırsat olur. Marco Polo ile akrabaları, Çin'de geçirdikleri yirmi yıl boyunca Büyük Han'ın sarayında prestijli bir konum edinirler.

Ancak geri dönme zamanı yaklaşır; 1291'de Kubilay'dan ayrılma fırsatını bulurlar. Büyük Han'ın bir akrabası ve vasalı olan Pers ilhanı Argun dul kalmıştır. Kendisine uygun soydan, yani Kubilay Han'ın topraklarında bulunan en eski Moğol kabilelerinden bir kadınla evlenmesi gereklidir. Hanbalık'a gelen bir elçilik heyeti, Argun'un müstakbel eşi olarak "Mavi" prenses Kökeçin'i seçer. Marco, Niccolo ve Matteo Polo prensese ve elçilere İran'a kadar eşlik etmek gibi pek de kolay olmayan bir görev üstlenirler, böylece buradan Venedik'e dönebileceklerdir. Böylece Venedikliler, İlhanlılar ve Kökeçin on dört gemiyle Çin'in Formoza yakınlarındaki Quanzhou limanından yola çıkarlar. Sumatra, Cava, Hint Okyanusunda Andaman Denizi, Sri Lanka ve Hindistan'ın batı kıyısına uğradıktan sonra Basra Körfezinde Hürmüz'e ulaşırlar. Marco Polo bu ülkeler konusunda her zamanki gibi harika tasvirler ve zekice gözlemler sunmanın yanı sıra, Hint Okyanusuna kıyısı olan başka ülkelerle, örneğin Afrika'nın doğu kıyısıyla ilgili anlatılanları da aktarır.

İran'da heyet, Kökeçin'in müstakbel eşi Pers ilhanı Argun'un öldüğünü haber alır. Kardeşi Gaikatu Argun'un oğlu Gazan'ın yokluğundan yararlanıp beklenmedik bir hamleyle iktidarı ele geçirmiştir. Siyasi ve dini akımları arasındaki çatışmalardan dolayı giderek karışan İran bağlamında prenses, yatıştırma amaçlı bir hamle olarak Gazan'a verilir. Polo'lar İran sarayından ayrılırlar ve Venedik'e doğru yola çıkarlar. Ancak karşılarına yeni engeller çıkar: artık Kutsal Topraklar'daki Hristiyan limanlarına güvenemezler, çünkü Haçlıların bu bölgedeki son merkezi olan Akka 1295'te el-Eşref Halil liderliğindeki Mısır Memluklarının kanlı kuşatması sonucunda düşmüştür. Bu şehrin düşüşüyle Filistin'deki tüm Hristiyan krallıkları nihai olarak ortadan kaldırılır. Dolayısıyla Polo'lar günümüzde Türkiye olan bölgeye yönelirler. Karadeniz kıyısındaki Trabzon'da vergi memurları veya belki de Cenovalı eşkıyalar tarafından paraları ve değerli eşyaları alınır. Konstantinopolis'te denize açılırlar ve Marco, Niccolo ve Matteo Polo Khalkis üzerinden (Ege Denizinde bir Venedik kolonisi olan Euboea Adası) 1295'te nihayet Venedik'e ulaşırlar.

Yolcularımız Avrupa'da bambaşka bir bağlamla karşılaşılır; hem siyasi dengeler baştan tanımlanmış, hem de şehirlerinin rolü değişmiştir. Daha önce de söz edildiği gibi, Haçlı seferleri sona ermiş ve Filistin'deki Latin krallıkları ortadan kalkmıştır. Memluklar İskenderiye ile Kahire'yi hâkimiyetlerine almıştır ve dini hoşgörüsüzlükleri ile savaşıma hazır halleri Doğu Akdeniz'de ticaret trafiğini büsbütün zorlaştırmıştır. Bütün bunların yanı sıra Venediklilerin ticari ilişkileri, Liguryalıların hızla yükseldiği iki İtalyan cumhuriyeti arasındaki ihtilafların yeniden artış gösterdiği bir tarihi dönemde rakip Cenovalılar tarafından giderek engellenir.

Venedik'ten 96 savaş kadırgasının denize açılması da Cenova'yla savaşmak içindir. Dalmaçya kıyıları boyunca Korcula Adasına doğru yol alan bu gemilerden birine

Marco Polo binmiştir. Venedik kadırgaları Korcula (Hırvatçada Korčula) yakınlarında Amiral Lamba Doria liderliğindeki Cenova filosuyla karşı karşıya gelir. Cenovalılar, sayıca daha az olmalarına rağmen Venedik saflarını kırmayı başarırlar ama çok kayıp verirler. 8 Eylül 1298'deki kanlı Korcula Muharebesi Venediklilerin ağır yenilgisiyle sonuçlanır, kadırgalarının büyük kısmı batır, 7000 kayıp verirler ve bir o kadarı esir alınır. Aralarında yakalandıktan hemen sonra kendini öldüren Amiral Andrea Dandolo ile Marco Polo da vardır. Marco Polo Cenova hapishanesindeyken, belki de 1284'te Cenovalıların Toscanalıları yendiği Meloria Muharebesinden beri hapishanede tutulan Pisalı aydın Rustichello'yla tanışır. İkili arasındaki işbirliği sonucunda Marco Polo'nun Doğudaki yolculuklarının anlatımı olan *Milione* kâğıda dökülür.

Venedik lehçesinden ödünç alınmış birçok terim içerse de aslen Fransızca olarak yazılan ve *Le divisiment dou monde* (*Dünyanın Tasviri*) veya *Le Livre de merveilles* (*Harikalar Kitabı*) olarak da bilinen metin, derhal büyük ilgi çeker, eleştirilere konu olur. Eskiden beri çok okunur, kopya edilir, tercüme edilir ve günümüzde de araştırmalara ve tartışmalara konu olmaya devam eder. *Milione*'nin etkisi sonraki yüzyıllarda çeşitli düşünürlerin edebi üretiminin yanı sıra, örneğin Fra Mauro'nun ünlü *Dünya Haritası* gibi haritacılık eserlerine veya Hümanist Giovan Battista Ramusio'nun araştırmalarına yansır. Kristof Kolomb batı yoluyla doğuya doğru yol alırken Hindistan, Çin ve Japonya'daki uluslar hakkında faydalı bilgiler elde etmek amacıyla bu kitaba danıştırdı.

Eserin gizemli başlığını yorumlayan da Ramusio olur: *Milione*, Doğuda görülen harikaların bolluğuna işaret ediyor olmalıdır. Bir başka geleneğe göre ise "Milione," Polo ailesinin bir dalının takma adlarından biri olan "Emilione"den türemiş olabilir.

Marco Polo 1299'da serbest bırakılır. Venedik'e döndüğünde kendini kitabını geliştirmeye adan ve büyük ihtimalle hapishanedeyken ulaşamadığı notlarından yararlanma imkânı bulur. Pietro d'Abano gibi komuyla ilgili aydınlarla temas kurar ve kitabının bir nüshasını Fransa kralı Charles de Valois'nın kardeşine gönderir. Ayrıca mülklerinin idaresiyle ilgilenir ve Venedik'in San Giovanni Grisostomo bölgesinde bulunan ailesinin evinde nihayet sakin bir hayat sürer.

Marco Polo, günümüze ulaşan vasiyetnamesinde, Doğudan getirdiği değerli mallar dahil olmak üzere tüm mülkünü 1300 yılında evlendiği karısı Donata Badoer'le kızları Fantina, Belemma ve Moreta'ya bırakır. Son olarak Çin'den dönüşünde ona eşlik eden hizmetkârı Tatar Pietro'yu serbest bırakır ve Kilise'ye hatır sayılır bağışta bulunur. Marco Polo 8 Ocak 1324'te ölür.

Daha fazla bilgi için:

Kitaplar

Marco Polo. Un fotografo sulle tracce del passato, Michael Yamashita (White Star, 2011)
Marco Polo. Storia del mercante che capì la Cina, Vito Bianchi (Laterza, 2007)
Marco Polo, Maria Bellonci (Rizzoli, 2004)
Le città invisibili, Italo Calvino (Mondadori, 1996)
Il Milione, Marco Polo (Mondadori, 1990)

Tiyatro

Il Milione. Quaderno veneziano, Marco Paolini (1997)

Radyo ve Televizyon

Alle otto della sera. Marco Polo. Un mercante a Pechino, Vito Bianchi.
14/7/2008 - 8/8/2008 arasında yayınlanmış, 20 bölümlük dizi.

Alle otto della sera. Gengis Khan, Vito Bianchi.
2/7/2007 - 27/7/2007 arasında yayınlanmış, 20 bölümlük dizi.

Marco Polo, yönetmen Giuliano Montaldo, senaryo David Butler,
Vincenzo Labella, Giuliano Montaldo (1982)

İkonografik referanslar

Qingming Festivalinde Nehir, Zhang Zeduan (1085-1145):
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/86/Alongtheriver_QingMing.jpg

Hereford Haritası, Richard of Haldingham tarafından çizildi, 1276-1283 arası:
http://en.wikipedia.org/wiki/Hereford_Mappa_Mundi
(Not: Marco Polo'nun Çin'de kaldığı döneme aittir. Parşömenin küçükbaş bir hayvanın
sırt kısmından elde edildiği bellidir)

Ebstorf Haritası, Gervasius von Ebstorf (XIII. yüzyıl):
http://en.wikipedia.org/wiki/Ebstorf_Map

Fra Mauro'nun dünya haritası (1460):
[http://it.wikipedia.org/wiki/Mappamondo_di_Fra_Mauro#/media/
File:FraMauroDetailedMap.jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/Mappamondo_di_Fra_Mauro#/media/File:FraMauroDetailedMap.jpg)

1987'de Riva del Garda'da (Trento) doğan çizgi romancı, illüstratör ve video yönetmeni Marco Tabilio, Bologna, Venedik, Hamburg ve Berlin'de toplu sergilerde yer aldı ve çalışmaları bağımsız çizgi roman dergilerinde yayınlandı. Bologna Güzel Sanatlar Akademisinden mezun olan Tabilio çalışmalarına yaşadığı Hamburg'da devam etmektedir.

Alice'ye teşekkür ederim.

Annem Olimpia ile babam Silvano'ya ve kardeşim Riccardo'ya teşekkür ederim.

Simone ve Daria'ya teşekkür ederim.

Çalışmalarım sırasında, öncesinde ve sonrasında bana destek veren tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Son olarak Marco Polo'ya, Pisalı Rustichello'ya ve diğer herkese teşekkür ederim.

BÜTÜN ZAMANLARIN EN BÜYÜK GEZGİNLERİNDEN VENEDİKLİ BAY MARCO POLO'NUN HAYATI VE MACERALARI.

Doğudan Venedik'e gelen tüccarlar gizemli diyarlardan ve halklardan, fırtınalı denizlerden ve eşkıyaların hüküm sürdüğü çöllerden söz ederler. On yedi yaşındaki Marco Polo bu öyküleri dinlerken bir yandan da o daha çocukken yola çıkıp Doğuya giden babası Niccolò ve amcası Matteo'ya katılma hayaliyle yaşar. "Yolculukların yolculuğu" 1271'de gerçekleşir. Niccolò ile Matteo Kubilay Han'a, Kudüs'teki Kutsal Mezar'ın yağını ve Papa'nın yüz elçisini götürmek üzere Çin'den dönerler. Üçlü Venedik'ten yola çıkıp Filistin'e ulaşırlar, oradan Gürcistan, Ermenistan, İran ve Afganistan'a geçerler. Ticaret yapa yapa Uyguristan'ın çöllerini geçerler ve Çin İmparatorluğunun kalbine ulaşırlar; burada Marco Polo Büyük Han'ın güvenini kazanarak dünyanın en güçlü elçilerinden biri haline gelir.

ALFA ÇİZGİ ROMAN

alfakitap

alfakitap

alfakitap

www.alfakitap.com

ISBN 978-605-171-514-8

